MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

Yirmisekizinci Birleşim

8 . 1 . 1964 Çarşamba

İçindekiler

	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	277:278
2. — Gelen kâğıtlar	278
3 — Yoklama	279
4. — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşları	279
1. — Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin'in, Lefkoşe'deki siyasi İrtibat Komitesinin toplanarak tevkif ve müdahalelerin karşılıklı önlenmesi hususunda verdiği kararlara ve Kıbrıs'taki Türk halkının yiyecek ihtiyaçlarının sağlanması için alınan tedbirlere dair konuşması	279:280
2. — Ölüm cezasına hükümlü Recep Oruç tarafından vâki karar tashihi isteminin incelenmesi için adı geçene ait hükümlülük dosyasının geri verilmesine dair (3/780)	280
3. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun Sayıştay ve Meclis Hesapları İnceleme komisyonlarından çekildiğine dair önergesi	280
4. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in Tarım Komisyonu üyeliğinden çekildiğine dair önergesi	280
5. — Artvin Milletvekili Saffet Eminağaoğlu ve Siirt Milletvekili Cevdet Aydın'ın Dilekçe Komisyonu üyeliğinden çekildiklerine dair önergeleri	280
5. — Görüşülen işler	280
1. — Danıştay kanunu tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, 3546 sayılı Danıştay Kanununun Anayasaya aykırı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/474, 2/440) (S. Sayısı : 369)	280:290
6. — Sorular ve cevaplar	291
A) — Sözlü sorular ve cevapları	*291*
1. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İpsala Karpuzlu köyünde oturan Nazmi Baş'ın emniyet karakolunda dövüldüğünün doğru olup olmadığına dair Adalet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/615)	291

Sayfa

2. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, muhtelif bakanlıklar tarafından mükerrer olarak kurulan tesislere dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/616) 291

3. — Isparta Milletvekili Ali İhsan Ba'an'ın, pilot bölge olan Isparta çevresinde, 1963 ve 1964 ve 1965 yıllarında tarım ve sanayi alanlarında ne gibi tesisler yapılacağına dair Tarım ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/627) 291

4. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Hirfanlı Barajı gölünün etrafında bulunan arazinin sulanması ve bu araziden bol miktarda mahsul sağlanması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım ve Bayındırlık Bakanlarından soru önergesi ve Bayındırlık Bakanı Arif Hikmet Onat ile Tarım Bakanı Turhan Şahin'in sözlü cevapları (6/633) 291:294

5. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Keskin - Kırıkkale ile Keskin - İğdebeli arasındaki şose yolların ne zaman asfaltlanacağına dair soru önergesi ve Bayındırlık Bakanı Arif Hikmet Onat'ın sözlü cevabı (6/634) 294

6. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, pancar fiyatlarının artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/635) 295

7. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmen'in, Görele Kaymakamı Babür Ünsal'ın Kartal Kaymakam Vekilliğine tâyini sebebine dair İçişleri bakanından sözlü sorusu (6/640) 295

8. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, mavi küf hastalığının başlamasından itibaren tütün ekicilerine ne yardımda bulunulduğuna dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/645) 295

9. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Karayolları Trafik Tüzüğünün 66 ncı maddesindeki evsafa uymıyan ağır tonajlı vasıtalara dair, Başbakan'dan soru önergesi ve Bayındırlık Bakanı Arif Hikmet Onat'ın sözlü cevabı (6/647) 295

Sayfa

10. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Ankara'nın Varlık mahallesindeki göçmen evlerinin durumuna ve Telsizler mevkiinde yapılmakta olan evlerin göçmen evlerinde oturanlara verilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair soru önergesi ve İmar ve İskân Bakanı Celâlettin Uzer'in sözlü cevabı (6/650) 295:297

11. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Amasya'da ikinci bir şeker fabrikasının kurulması hakkında ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/651) 297

12. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, bugünkü halkevlerinin eski halkevleriyle ne gibi bir ilgisi bulunduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/656) 297

13. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Avrupa'daki işçilerimizin gönderdikleri dövizin hangi kur üzerinden Türk parasına çevrildiğine dair soru önergesi ve Maliye Bakanı Ferid Melen'in sözlü cevabı (6/657) 297:300

14. — Hatay Milletvekili Saki Zorlu'nun, Türk sporunun her branşında uğranan yenilginin sebeplerine ve sporcuların durumuna dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/660) 300

15. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Seçim kanunlarının kabulü münasebetiyle 18 . 7 . 1963 günü verilen kokteylin masraflarının nereden ödendiğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/665) 300

16. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, 4353 sayılı Kanunun 27 ilâ 31 nci maddelerinin değiştirilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair soru önergesi ve Maliye Bakanı Ferid Melen'in sözlü cevabı (6/666) 300:302

17. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Meriç nehri üzerinde yapılmakta olan sedler sebebiyle Yunanlılarla mübadele edilen Türk topraklarına dair Dışişleri Bakanından soru önergesi ve Bayındır-

Sayfa

lık Bakanı Arif Hikmet Onat'ın sözlü cevabı (6/668) 302:306

18. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, 1963 - 1964 ekim mevsimi suni gübre ihtiyacının ne suretle sağlanacağına dair soru önergesi ve Tarım Bakanı Turan Şahin'in sözlü cevabı (6/671) 306:307

19. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Edirne ilinde süt endüstrisi kurulması hususunda ne düşünüldüğüne dair soru önergesi ve Tarım Bakanı Turan Şahin'in sözlü cevabı (6/672) 308:309

20. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, çiftçilerin sattıkları mahsullerin bedelinin acele olarak verilmesi ve mallarının daha seri alınması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/673) 309

21. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, memleketimizin bâzı bölgelerinde görülen şap hastalığının önlenmesi konusunda ne gibi tedbirler alındığına dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından soru önergesi ve Tarım Bakanı Turan Şahin'in sözlü cevabı (6/674) 309:311

22. — Ankara Milletvekili İbrahim İmirzalıoğlu'nun, tarım âlet, makina ve yedek parçalarının zamanında temin edilmesi için neden vaktinde tedbir alınmadığına dair önergesi ve Tarım Bakanı Turan Şahin'in sözlü cevabı (6/675) 311:315

B) Yazılı sorular ve cevapları *315*

1. — Tekirdağ Milletvekili Turhan Kut'un, Çorlu Doğumevinin ne zaman hizmete gireceğine dair soru önergesi, ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Fahrettin Kerim Gökay'ın yazılı cevabı (7/350) 315:317

2. — Çankırı Milletvekili Şaban Keskin'in, geri kalmış bölgelerin başında bulunan Çankırı ilinin kalkındırılması için ne düşünüldüğüne dair soru önergesi, ve Başbakan adına Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ekrem Alican'ın yazılı cevabı (7/383) 317:320

3. — Konya Milletvekili Ahmet Gürkan'ın, C. H. P. Hazine aleyhine bir istirdat dâvası açtığı takdirde, Başbakanın hem dâvacı ve hem de dâvalı mevkiinde kalacağından; bu tezadın nasıl telif edilebileceğine dair soru önergesi, ve Başbakan adına Adalet Bakanı Abdülhak Kemal Yörük ve Sedat Çumralı'nın yazılı cevapları (7/38) 321:322

4. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Mason teşkilâtını sînesine toplıyan derneğin adının ne olduğuna ve Bakanlar Kurulunun hangi tarihli kararıyle Türkiye'de şube açmasına müsaade edildiğine dair soru önergesi ve İçişleri Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı (7/395) 322:323

5. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, 15 Ekim 1961 seçimleriyle ilgili gerekli istatistiklerin, kanuni süreleri içinde, yayınlanıp yayınlanmadığına dair soru önergesi ve Başbakan adına Devlet Bakanı Vefik Pirinçcioğlu'nun yazılı cevabı (7/399) 323:325

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

İçişleri eski Bakanı Hıfzı Oğuz Bekata ve Sağlık ve Sosyal Yardım eski Bakanı Yusuf Azizoğlu hakkında soruşturma yapmakla görevli Komisyon Başkanı İstanbul Milletvekili Saadet Evren, dünkü Birleşimde komisyon toplantı gün ve saatlerinin radyo ile yayınlanmasını yeren Bilecik Milletvekili Şadi Binay'a cevap verdi.

Siyasi Partiler kanun tasarısı ve teklifinin 16 Ocak 1964 Perşembe günü görüşülmesine dair Parti Grupları Başkanvekillerinin müşterek önergesi okundu, kabul olundu.

Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin, Kıbrıs olaylariyle ilgili son siyasi temaslar hakkında açıklamada bulundu.

Danıştay kanun tasarısının maddeleri üzerindeki görüşmelere devam edildi.

8 . 1 . 1964 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkan	Kâtip
Başkanvekili	Balıkesir
Mekki Keskin	*Mithat Şükrü Çavdaroğlu*

Kâtip
Samsun
İlyas Kılıç

SORULAR

Yazılı soru

1. — İsparta Milletvekili Mustafa Gülcügil'in, İsparta DSİ Şube Binası ve sosyal tesisleri inşaatında çalışan 44 işçiye ücretlerinin zamanında ödenip ödenmediğine dair yazılı soru önergesi, Bayındırlık Bakanlığına gönderilmiştir. (7/408)

2. — GELEN KÂĞITLAR

Teklifler

1. — Ordu Milletvekili Ferda Güley'in, Adalet başkâtibi, icra memuru, zabıt kâtibi ve yardımcılarına, mübaşir, ceza evi müdür, memur ve gardiyanlara tazminat verilmesi hakkındaki 11 Temmuz 1962 tarihli ve 60 No. lu Kanunun birinci maddesini ve bu kanuna ekli cetveli değiştiren kanun teklifi (2/635) (Adalet, Millî Savunma ve Plân komisyonlarına)

2. — C. Senatosu Üyesi Hidayet Aydıner'in, 6785 sayılı İmar Kanununun 41 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi (2/636) (İçişleri ve Adalet komisyonlarına)

3. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Hidayet Aydıner'in, 5842 sayılı Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununa bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun teklifi (2/637) (İçişleri, Maliye, Ulaştırma ve Plân komisyonlarına)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Mekki Keskin

KÂTİPLER : İsmet Kapısız (Yozgat), İlyas kılıç (Samsun)

BAŞKAN — Birleşimi açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır. Işıklar yandığı zaman anahtarları 90 derece çevirmenizi ve beyaz düğmeye basmanızı rica ederiz.

Anahtarını çevirmemiş arkadaşlar lûtfen isticâl buyursunlar.

Yoklama işlemi bitmiştir.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN Ekseriyetimiz var, müzakerelere başlıyoruz.

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin'in, Lefkoşe'deki Siyasi İrtibat Komitesinin toplanarak tevkif ve müdahalelerin karşılıklı önlenmesi hususunda verdiği kararlara ve Kıbrıs'taki Türk halkının yiyecek ihtiyaçlarının sağlanması için alınan tedbirlere dair konuşması

BAŞKAN — Buyurun Sayın Dışişleri Bakanı.

DIŞİŞLERİ BAKANI FERİDUN CEMAL ERKİN — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlarım; yüksek malûmunuz olduğu üzere, Lefkoşe'de bir Siyasi İrtibat Komitesi vardır. Bu komiteye Lefkoşe'deki Türk, İngiliz ve Yunan büyükelçileri ile İngiliz Kumandanı General Young, Türk ve Yunan alayları komutanları ve Kıbrıs Türk ve Rum cemaatleri temsilcileri katılmaktadır. Bu komite dün öğleden sonra yaptığı toplantıda kurulmuş olan barikatların, Türk ve Rum taraflarındaki mevcut silâhlı mevzilerin kaldırılmaları, polis ve jandarma hariç, bütün sivil Türk ve Rum silâhlılarının evlerine dönmelerini kararlaştırmıştır.

Ayrıca, Türk ve Rum tarafları karşılıklı olarak şahısların aranmaması, tevkif edilmemesi ve normal hareket ve müdahale serbestliğinin sağlanması hususunda mutabık kalınmıştır.

Bu anlaşma sabah saat 6 dan itibaren yürürlüğe girmiş olacak ve Rum tarafının taahhütlerini yerine getirmesini takibeden 10 saat sonunda Türk tarafı da taahhütlerini ifa edecektir.

Siyasi İrtibat Komitesinin halkın yiyecek ve diğer ihtiyaçlarını sağlamakla görevli olan alt komitesi, Türk ve Rum kooperatifleri temsilcileriyle Türk ve Rum memurlarının ve Kızılhaç temsilcilerinin iştiraki ile toplanmakta ve halkın ihtiyaçlarının sağlanması için tedbirler almaktadır.

Kızılay marifetiyle Türkiye'den gönderilmiş olan yiyecek maddeleri ve ilâçlar Kıbrıs Türk halkının sıkıntısını kısmen tahfif etmiş bulunmaktadır. Kardeşlerimize yardımlarımızın bundan sonra daha büyük miktarlarda ve deniz yoluyla yapılmasına tevessül edilecektir.

Muhterem arkadaşlarım, dün Bakanlıktan çıkarken gazeteci dostlarımız bana bir sual tevcih ettiler : Londra'ya giderken ümitli misiniz, değil misiniz? Diye. Kendilerine; «Ben iyimser bir insanım, daima ümitliyim» diye cevap verdim. Haber alıyorum ki, bugün bâzı gazeteler sözlerimi aynen neşretmişler, bâzıları ümitsiz olarak gittiğimi yazmışlar.

Huzurunuzda katî olarak şunu söyliyeyim ki; ben hakikaten iyimser bir insanım ve bilhassa Londra'ya büyük dâvamızı kazanmak

imaniyle gidiyorum ve bu imanımı hiçbir âmil sarsmıyacaktır. (Bravo, sesleri, sürekli alkışlar)

2. — Ölüm cezasına hükümlü Recep Oruç tarafından vâkı karar tashihi isteminin incelenmesi için adı geçene ait hükümlülük dosyasının geriverilmesine dair Başbakanlık tezkeresi (3/780)

BAŞKAN — Hükümet tezkeresini okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 5 . 6 . 1963 tarihli ve 4/4 - 2534 sayılı yazımız :

Ölüm cezasına hükümlü Recep Oruç tarafından vâkı karar tashihi isteminin incelenmesi için adı geçene ait mahkûmiyet dosyasının iadesi hususu, Adalet Bakanlığının 3 . 1 . 1964 tarihli ve 125 sayılı tezkeresiyle istenilmektedir.

Gereğine müsaadelerini arz ederim.

Başbakan
İsmet İnönü

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Seçildikleri komisyonlardan istifa eden arkadaşlarımızın önergelerini okutuyorum :

3. — Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Sayıştay ve Meclis Hesaplarını İnceleme komisyonlarından çekildiğine dair önergesi

Millet Meclisi Başkanlığına

Bütçe Encümenine seçilmiş olmam ve İçtüzük gereğince Bütçe Encümeni üyeliği ile diğer komisyon üyelikleri içtima edemiyeceğinden üyesi bulunduğum Sayıştay ve Meclis Hesaplarını İnceleme komisyonlarından istifa ettiğimi, gereğinin icrasını rica ederim.

Saygı ile.

Adana
Kemal Sarıibrahimoğlu

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

4. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, Tarım Komisyonu üyeliğinden çekildiğine dair önergesi

BAŞKAN — Önergeyi okutuyorum :

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Tarım Komisyonu üyeliğinden istifa eylediğimi arz ederim.

Trabzon
Ali Rıza Uzuner

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

5. — Artvin Milletvekili Saffet Eminağaoğlu ve Siirt Milletvekili Cevdet Aydın'ın, Dilekçe Komisyonu üyeliğinden çekildiklerine dair önergeleri

Millet Meclisi Başkanlığına

T. B. M. Meclisi Dilekçe Karma Komisyonundan istifa ediyorum. Gereğini saygılarımla rica ederim.

Artvin
Saffet Eminağaoğlu

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

Millet Meclisi Başkanlığına

T. B. Millet Meclisi Dilekçe Karma Komisyonundan istifa ediyorum. Gereğini saygılarımla rica ederim.

Siirt
Cevdet Aydın

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — Danıştay kanunu tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, 3546 sayılı Danıştay Kanununun Anayasaya aykırı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/474, 2/440) (S. Sayısı : 369)

BAŞKAN — Danıştay Kanununun müzakeresine devam ediyoruz. Komisyon ve Hükümet yerini alsın. 132 nci maddede kalmıştık. Maddeyi okutuyorum :

YEDİNCİ BÖLÜM

Disiplin kovuşturması
Başkanlar ve üyelerle Başkanunsözcüsü hakkında

MADDE 132. — Danıştay Birinci Başkanı ile daire başkanları, üyeler ve Başkanunsözcüsünün, yüksek hâkimlik vakar ve şerefi ile bağdaşamıyan veya hizmetin aksamasını mucibolan hal ve hareketleri görülür veya öğrenilirse, haklarında bu kanun hükümleri dairesinde disiplin kovuşturması yapılır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok.

Değiştirge önergesi var, okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

369 sıra sayısında kayıtlı Danıştay kanunu tasarısının 132 nci maddesinin sondan bir önceki satırındaki (hükümleri dairesinde) deyiminin (hükümleri uyarınca) şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim. Saygılarımla.

Tekirdağ
Turhan Kut

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu önergeye?

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI İLHAMİ ERTEM (Edirne) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor. Değiştirge önergesinin nazara alınmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon filhal iştirak ediyorlar. Maddeyi kabul buyurduğunuz değiştirgesi ile birlikte oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

İşin Yüksek Disiplin Kuruluna intikal ettirilmesi

MADDE 133. — Danıştay Birinci Başkanı ile daire başkanları, üyeler ve Başkanunsözcüsünün yukarıki maddede yazılı hal ve hareketlerinin görülmesi veya öğrenilmesi halinde olayın Yüksek Disiplin Kuruluna intikal ettirilmesi; duruma göre, Başkanlar Kurulu tarafından takdir edilir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Disiplin kovuşturması kararı

MADDE 134. — Yüksek Disiplin Kurulu, eldeki bilgi ve delillere ve isnadolunan hal ve hareketin mahiyetine göre disiplin kovuşturması yapılmasına mahal olup olmadığını takdir eder.

Kurul, disiplin kovuşturması yapılmasına karar verirse, kurul dışındaki daire başkanları ve üyeler arasından seçeceği üç kişiyi soruşturma yapmakla görevlendirir. Haklarında isnatta bulunanlar, kurulun üyesi ise, kurulun bu hususdaki toplantılarına katılamazlar. Bunların yerleri, geçici olarak 26 ncı maddedeki usule göre doldurulur.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Sayın Turhan Kut'un değiştirge önergesi var, okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

369 sıra sayısında kayıtlı Danıştay kanunu tasarısının 134 ncü maddesinin ikinci satırındaki (mahal olup olmadığını) deyiminin (yer olup olmadığını) şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim. Saygılarımla.

Tekirdağ
Turhan Kut

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?...

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor. Değiştirge önergesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi kabul buyurduğunuz değiştirge önergesi ile birlikte oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Soruşturmanın şekli

MADDE 135. — Soruşturma yapmakla görevlendirilenler, ilgiliye, isnadolunan hal ve hareketi bildirerek sorgusunu yaparlar; lüzum gördükleri kimseleri andla dinler, konu ile ilgili bilgileri toplar, sübut delillerini tesbit ederler.

Bütün daire, teşekkül ve kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler, sorulan hususlara cevap vermek ve diğer istekleri yerine getirmek zorundadırlar.

82 nci maddenin son fıkrası hükmü saklıdır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Rapor verilmesi

MADDE 136. — Soruşturmayı yapanlar, yaptıkları soruşturmaları ve elde ettikleri bilgi ve delilleri gösteren ve bunlara göre disiplin cezası verilmesine mahal olup olmadığı hakkındaki kanaatlerini belirten bir rapor hazırlarlar ve müsbit evrak ve belgeleri bu rapora bağlarlar.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Sayın Kut'un değiştirge önergesi vardır, okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

369 sıra sayısında kayıtlı Danıştay kanunu tasarısının 136 ncı maddesinin ikinci satırındaki (mahal olup olmadığı) deyiminin (yer olup olmadığı) şeklinde değiştirilmesini arz ve teklim ederim. Saygılarımla.

Tekirdağ
Turhan Kut

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor. Değiştirge önergesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi kabul buyurduğunuz değiştirge önergesiyle birlikte oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Rapor üzerine yapılacak işlem

MADDE 137. — Yukarıki madde gereğince hazırlanan rapor, Yüksek Disiplin Kuruluna verilir. Bu kurula, soruşturmayı yapmış olanlar katılmazlar.

Kurul başkanı, soruşturma sonucunu ilgiliye yazılı olarak bildirir ve beş günden az olmamak üzere tâyin edeceği süre içinde yazılı savunmasını vermeye kendisini davet eder.

Kurul başkanı, soruşturma dosyasını üyelerin birine havale eder.

Kurul, işi evrak üzerinde inceler ve gerekirse soruşturmanın genişletilmesine veya derinleştirilmesine karar verir.

İlgili, bu dosyayı raportörün huzurunda inceliyebilir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Disiplin cezaları

MADDE 138. — Yüksek Disiplin Kurulu, isnadolunan hal ve hareketi sabit görmezse dosyanın işlemden kaldırılmasına karar verir.

Kurul, bu hal ve hareketleri sabit gördüğü takdirde bunların mahiyetine ve ağırlığına göre, ilgilinin uyarılmasını veya hizmet süresine göre istifa etmeye yahut emekliliğini istemeye davet edilmesini karar altına alır.

Kurul kararı, Birinci Başkan hakkında ise, vekili, diğerleri hakkında ise Birinci Başkan tarafından ilgiliye tebliğ edilir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Maddeyi oylarımıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Kararların yerine getirilmesi

MADDE 139. — İlgili, emekliliğini istemeye veya istifa etmeye dair olan karara, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde uymazsa istifa etmiş sayılır.

Bir aylık müddet zarfında, ilgili, izinli addolunur.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Turhan Kut arkadaşımızın bir değiştirge önergesi var, okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

369 sıra sayısında kayıtlı Danıştay kanunu tasarısının 139 ncu maddesinin son satırındaki (Bir aylık müddet zarfında ilgili, izinli addolunur.)

cümlesinin ;

(Bir aylık süre içinde ilgili izinli sayılır.)

şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim. Saygılarımla.

Tekirdağ
Turhan Kut

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor. Oylarımıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi kabul buyurduğunuz değiştirge önergesi ile birlikte oylarımıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Disiplin kararı aleyhine dâva açılması

MADDE 140. — İlgili, Yüksek Disiplin Kurulu kararının kendisine tebliği tarihinden itibaren onbeş gün içinde, bu karara karşı dâva açabilir. Bu dâvalar, savunmaların alındığı veya cevap sürelerinin geçtiği tarihten itibaren üç ay içinde karara bağlanır.

Çalışmaya ara verme süresi hesaba katılmaz.

Dâva sonuçlanıncaya kadar, ilgililerden boşalan yerler doldurulmaz.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Maddeyi oylarımıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer Danıştay meslek mensupları hakkında Disiplin koğuşturması

MADDE 141. — Kanunsözcüleri ile başyardımcı ve yardımcıları :

A) Meslekin vakar ve şerefi ile bağdaşamıyan,

B) Hizmetin veya görevlerinin aksamasını mucibolan yahut çalışma düzenini veya disiplini bozan hal ve hareketleri görülür veya öğrenilirse, haklarında bu kanun hükümleri dairesinde disiplin koğuşturması yapılır.

Yukarıda yazılı hallerde keyfiyet, Yönetim ve Disiplin Kurulunda gizli olarak görüşülür ve eldeki bilgi ve karinelere ve isnadolunan hal ve hareketin mahiyetine göre, disiplin koğuşturması yapılmasına mahal olup olmadığı takdir edilir.

Koğuşturma yapılmasına karar verilirse, Kurulca görevlendirilecek bir Danıştay üyesinin başkanlığında bir başyardımcı ile bu derecede bir kanunsözcüsünden teşekkül eden bir kurul tarafından soruşturma yapılır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. yok. Turhan Kut'un değitirge önergesi var, okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

369 sıra sayısında kayıtlı Danıştay kanunu tasarısının 141 nci maddesinin;

(B) fıkrasının ikinci satırındaki (dairesinde) kelimesinin (uyarınca),

Sondan ikinci paragraftaki (mahal) kelimesinin (yer) olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim. Saygılarımla.

Tekirdağ
Turhan Kut

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?..

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor. Değiştirge önergesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi kabul buyurduğunuz değiştirge önergesi ile birlikte oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Soruşturmanın şekli

MADDE 142. — Kanunsözcüleri ile başyardımcı ve yardımcılarla ilgili soruşturmanın şekli ile verilecek rapor hakkında 135 nci ve 136 ncı maddeler uygulanır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. Buyurun Sayın Vardarlı.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Efendim, bir maddede hata olacak. Dün bir madde çıktı. 136, 135; 137, 136 olarak geçecek.

BAŞKAN — Biz de öyle okuduk zaten. Madde hakkında başka söz istiyen?.. Yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Raporun verileceği yer

MADDE 143. — Soruşturma raporu Yönetim ve Disiplin Kuruluna verilir.

Soruşturma sonucu Kurul Başkanı tarafından yazılı olarak ilgiliye bildirilir ve beş günden az olmamak üzere tâyin edilecek süre içinde yazılı savunmasını vermeye davet olunur.

Başkan, soruşturma dosyasını kurul üyelerinden birine havale eder.

Kurul, işi evrak üzerinde inceler ve gerekirse soruşturmanın genişletilmesine veya derinleştirilmesine karar verir.

İlgili bu dosyayı, raportörün huzurunda inceliyebilir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Kurulun kararı

MADDE 144. — İnceleme ve görüşme sonunda kurul, isnadolunan hal ve hareketi sabit görmezse dosyanın işlemden kaldırılmasına karar verir. Bu hal ve hareketi sabit gördüğü takdirde, aşağıdaki maddede yazılı disiplin cezalarından birinin verilmesini karar altına alır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok. Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Disiplin cezaları

MADDE 145. — Disiplin cezaları şunlardır :

A) Uyarma;

B) Kınama;

C) Onbeş günlüğü geçmemek üzere aylığın kesilmesi;

D) Hizmet süresine göre istifaya veya emekliliğini istemeye davet.

Kurul, sabit olan hal ve hareketin mahiyetine, ağırlık derecesine ve tekerrür haline göre verilecek disiplin cezasını takdir eder.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?.. Buyurun Sayın Oğuz.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Muhterem arkadaşlarım, 145 nci maddenin (D) bendi üzerinde söz almak üzere huzurunuzu işgal etmiş bulunuyorum.

(D) bendi ve 145 nci maddenin tamamı, disiplin cezalarını teker teker tadadetmekte ve disiplin yönünden aleyhine suç isnadedilen bir memura tahkikat neticesinde ne gibi cezaların uygulanacağını hüküm altına almış bulunmaktadır. (D) bendinde «Hizmet süresine göre istifaya veya emekliliğini istemeye davet» İdari mevzuatı karıştırdığımız takdirde, gerek Memurin Muhakemat Kanununda ve gerekse idari mevzuatta, (D) bendine taallûk eden her hangi bir hükme rastlamaya imkân ve ihtimal yoktur.

Gerek istifa ve gerekse emeklilik istemeye mütaallik tasarruflar doğrudan doğruya şahsa bağlı haklardan sayılması iktiza eden ve şahsın hukuku ile ilgili bulunan tasarruflar cümlesinden mütalâa ettiğimiz takdirde, bunu doğrudan doğruya ilgili mercilerin salâhiyetine vermek suretiyle, disiplin kovuşturmasına muhatap kılınan memuru bu şekilde muameleye tabi kılmak idare hukuk prensiplerine aykırıdır. İstifa tek taraflı hukukî bir muameledir. Yani memur rızası tahtında memuriyete isterse devam eder, isterse devam etmiyebilir. Keza emekliliğini istemeye davet; emeklilik bir memurun idare hayatında, âmme hizmetinde muayyen bir müddeti geçirdikten sonra kanunen doğrudan doğruya sivil hayata dönmesini istihdaf eden bir muameledir. Kanunun tâyin ettiği bu muamele karşısında bir disiplin cezasından dolayı bir memuru emekliliğe davet etmek, istifaya zorlamak hukukun ne ana prensiplerine, ne idare hukuku mevzuatına uygundur. Bu (D) bendinin mutlak surette bu maddeden tayyedilmesi iktiza eder. Saygılarımla.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Efendim, dün, bu madde ile ilgili 128 nci maddeyi geri almıştık. Bu maddeyi de geri alıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon maddeyi geri istiyor. Madde komisyona geriverilmiştir.

Disiplin kararları aleyhine dâva açılması

MADDE 146. — İlgililer, disiplin cezası kararlarının kendilerine tebliği tarihinden itibaren onbeş gün içinde dâva açabilirler. Bu dâvalar, savunmaların alındığı veya cevap sürelerinin geçtiği tarihten itibaren üç ay içinde karara bağlanır.

Çalışmaya ara verme süresi hesaba katılmaz.

Dâva sonuçlanıncaya kadar, ilgililerden boşalan yerlere atanma yapılmaz.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen? Buyurun Sayın Oğuz.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Efendim, benim burada anlıyamadığım bir tâbir vardır. Komisyonun burada izah etmesi iktiza eder. Evvel emirde bu kararlar aleyhine nereye dâva açılır? Bu, bir.

Açılan dâva mıdır, yoksa yapılan itiraz mıdır? Komisyonun bunu burada sarahaten beyan etmesi iktiza eder.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Komisyon.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Efendim, Anayasamıza göre idarenin hiçbir işlemi, idari yargı organlarından uzak tutulamıyacağına göre, Disiplin Kurulunu da burada bir merci olarak kabul ettiğimiz için açılacak olan dâva Danıştaya açılacaktır ve tam bir dâva mahiyetinde ikame edilmiş olacaktır, itiraz değildir: dâvadır.

BAŞKAN — Sayın Özmen.

HALİL ÖZMEN (Kırşehir) — Muhterem arkadaşlar, bu maddede bir kelime nazarı dikkatimi celbetti. Yüce Heyetinize arz ediyorum; arkadaşlarım belki bu kelimeyi daha güzel bir şekle sokacaklardır.

Şimdi, «Çalışmaya ara verme süresi hesaba katılmaz. Dâva sonuçlanıncaya kadar, ilgililerden boşalan yerlere atanma yapılmaz.» Acaba buradaki dâva kelimesini, artık karar verilmiş olduğuna göre, «karar kesinleşinceye kadar ilgililerden boşalan yerlere atanma yapılamaz.» şeklinde düzeltsek daha iyi olmaz mı? Bu hususu arkadaşlarımdan rica ediyorum.

BAŞKAN — Komisyon Sözcüsü.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Efendim, biraz evvel izah etmiştim. Burada bir dâva açılması mevzuubahistir. Kararın kesinleşmesi diye bir

mevzu yoktur. Bu bakımdan dâva açılacağına göre kararın kesinleşmesi diye bir şey mevcudolamaz. Sadece disiplin kurulunun kararı kesinleşme kelimesini koyduğumuz takdirde arkadaşımızın istediği gibi, buna bir itiraz tanınmış olacağız ki, böyle değildir. Müstakil bir dâva mevzuudur. Onun için bu şekilde kabulünde sistem bakımından zaruret vardır.

REFET AKSOY (Ordu) — Bir sual soracağım efendim. İnzibat Komisyonu Danıştayın kendi bünyesi içinde tereklübettiğine göre bu merci dâva mercii olabilir mi? Olsa olsa mantıkan ve hukukan bir itiraz mevkii olabilir. İnzibat Komisyonunun verdiği karar aleyhine itiraz edilir. Komisyon dâvayı nereden çıkarıyor?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Efendim inzibat komisyonu Danıştayın kendi bünyesindedir. Doğru. Ama tamamen müstakil hüviyette olan bir organdır. Vazifelidir veya vazifeli değildir, bu ayrı. Ama müstakil hüviyette olan bir organdır. Bu organdan sonra Danıştayın diğer emsalleri misillû, şöyle kabul edelim, Yüksek Hâkimler Şûrasının hâkimler hakkında vermiş olduğu inzibatî bir karara itiraz şeklinde bir durum mevcut değildir, dâva mevcuttur. Bu da aynı hüviyettedir. Yani verilen karara itiraz değil, tamamen müstakil bir organ olan Danıştaya bir dâva açılması mevzuubahistir. İçiçe iki tane müstakil organ olarak kabul etmek mecburiyetini hissettik.

REFET AKSOY (Ordu) — Hâkimleri misal getirdiniz. Haklısınız, ama hâkimler birçok derecattan ibarettir. Halbuki Danıştay yekvücuttur. Reisinden en küçük memuruna kadar bir çatı altında çalışan bir müessesedir. Dâva mercii olamaz.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Efendim, burada ayrıldığımız nokta şu; aynı bina ve aynı bünye içinde olmasından dolayı bunu, dâva mevzuu olamaz diye kabul etmek, sadece müessesesinin bünyesinden geliyor. Ama aslında disiplin heyetinin kararlarına itiraz, başkaca bir Danıştay heyeti mevcudolsaydı kabul edecektik. Yani bütün hâdise aynı bünyede bulunmasından ileri geliyor. Fakat biz aynı bünyede bulunsa dahi, Danıştay üyelerinin, Danıştay daire başkanlarından teşekkül edecek olan inzibat komisyonunun kararlarına karşı Danıştayın tamamen ayrı bir hüviyet ile karar vereceğine inandığımız için müessesesinin bu şekilde getirilmesinde bir mahzur olacağını kabul etmedik efendim.

BAŞKAN — Sayın Oğuz, soru mu?

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Hayır efendim, söz.

BAŞKAN — Söz mü efendim, buyurun.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Muhterem arkadaşlarım, burada yuzuha kavuşmayan bir nokta mevcuttur. 146 ncı madde tatbikatta ihtilâfa, çelişikliğe sebebiyet verecek bir maddedir. İdari mevzuat mütalâa edildiği zaman bu mevzuat arasında bir irtibatın, ittisalin bulunması esası, idare hukuku prensiplerindendir.

Memurin Muhakemat Kanununu ve bununla ilgili idari mevzuatı mütalâa ettiğimiz takdirde orada da disiplin cezalarını görmek ve mütalâa etmek kabildir. Uyarma, kınama yani ihtar, tevbih, 15 günlüğü geçmemek üzere aylık kesilmesi ve saire. Memurin Muhakemat Kanununa göre bir memur hakkında ittihaz edilecek ihtar, tevbih veya 15 günü geçmemek üzere aylık kesilmesi cezaları, doğrudan doğruya il idare kurullarının veya il idare kurullarına bağlı disiplin komisyonları tarafından tetkik edilir, rüyet edilir ve karara bağlanır.

Şimdi, Danıştayda vazife gören sayın âzaların, Başkanunsözcülerinin, doğrudan doğruya kendilerine bu disiplin cezaları aleyhine Danıştaya dâva açma hakkını tanımak veya bu imkânı bahşetmek idare hukuku prensiplerini tamamen zedelemiş olur. Nedir idarede esas? Vahdet prensibidir. Şu halde bu hükmü vaz'ettiğimiz zaman, bunlar arasında bir irtibatın tesis edilmesi iktiza eder. Dâva itirazdan ayrı bir muameleye tabi, bir muamelenin yapılması iktiza eden bir tasarrufi görüştür. İtirazlar...

BAŞKAN — Sayın Oğuz hitabınızı komisyona karşı değil Meclise karşı yapmanızı rica edeceğim. Komisyon muhatap değil size, Mecsil muhataptır.

TALÂT OĞUZ (Devamla) — Dâva ile itiraz arasında, gerek esas ve gerek usul bakımından birtakım farklar mevcuttur. Usul bakımından dâvayı açan şahıs doğrudan doğruya harc ve masrafı vermekle mükelleftir. Asıl dâvanın tabi olacağı bütün muameleye tabi olması iktiza eder. Bu bakımdan 146 ncı maddeye

komisyon tarafından bir sarahat verilmek suretiyle, idari mevzuat arasında bir ahengin tesis edilmesi zarureti mevcuttur. Komisyondan istirhamımız bundan ibarettir. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Çağırmadan teşrif ettiniz galiba Sayın Bağcıoğlu.

KEMAL BAĞCIOĞLU (Maraş) — İşaret ettiniz efendim.

BAŞKAN — Buyurun, buyurun zaten davet edecektim. Fakat daha evvel birisi var mı diye listeye bakıyordum.

KEMAL BAĞCIOĞLU (Maraş) — Muhterem Başkan, başınızla bana doğru bakıp gel şeklinde işaret ettiğiniz için geldim. Yahut da öyle anladım. Özür dilerim.

BAŞKAN — Peki efendim. öyle olsun.

KEMAL BAĞCIOĞLU (Maraş) — Sayın Başkan ve muhterem arkadaşlar, 146 ncı madde hakkında benden evvel söz almış arkadaşlarıma aynen iştirak ediyorum. İdare hukukunda mevcut prensiplere aykırı olan 146 ncı maddedeki, «dâva tâbiri», kanaatimce yanlıştır. Zira disiplin kurullarına mütedair diğer maddelerde, bilhassa 133 ve 134 ncü maddelerde Danıştay müntesipleri hakkında verilen disiplin cezalarına nasıl itiraz edecekleri tasrih edilmiş bulunmaktadır. Bunun dışında, eğer bir başka merci tanıyacaksa 133 ve 134 ncü maddede bu derpiş edilip bir karara bağlanabilirdi. Disiplin kurullarına karşı itirazdan bahsediliyorsa o takdirde 146 ncı maddedeki dâva tâbiri kaldırılmak lâzımdır. Arkadaşlar, dâva hukukta muayyen bir müesseseyi ifade eder ve muayyen formüllerle açılır, harca tabidir, muayyen usulleri vardır. Bu usullere tabi olacak ise, bunun dâva ile alâkası bulunmadığından hiç olmazsa tâbiri kaldırmak, bir itiraz mercii olarak tanımak lâzımdır. Sonra, sual soruldu, Muhterem Komisyon Sözcüsünün vermiş olduğu cevabı da doğrusu anlıyamadım.

Şimdi kendi bünyesi hakkında, kendi bünyesinde verilmiş bir karardan nasıl bahsedebileceğiz? Yani Komisyon burada itirazla dâvayı karıştırıyor gibi geliyor bana. Bunu sarahaten aydınlatmalıdır. Ya dâva tâbiri kaldırılmalıdır veyahut da buna eğer bir dâva çeşnisi verilecekse bunun prosedürünün başka olması icabeder. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Kaptan.

MUSTAFA KAPTAN (Sinop) — Muhterem arkadaşlarım, arkadaşlar durumu, aşağı - yukarı, izah ettiler. İdare hukukunun bir numaralı prensibi bir idari karar hakkında dâva açabilmek için o idari kararın daha üst bir idari merci tarafından tetkik imkânı kalmamış olması lâzımdır. Diğer bir tâbirle idari bakımdan kesinleşmiş olması lâzımdır. Aksi takdirde idari dâva açılamaz. Bu katî prensip karşısında Komisyonun izahını anlıyamadım. İtiraz hakkı var mı, yok mu? Eğer itiraz hakkı tanımıyorlarsa kesin tâbirini koymakta mahzur yoktur. Varsa dâva açılamaz. Çünkü karar kesin değildir. Dâva açabilmek için kararın kesin hale gelmesi lâzımdır. Binaenaleyh bu noktayı esaslı şekilde aydınlatmalarını istirham ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Vardarlı.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Efendim, kanaatimize göre aramızdaki anlaşmazlık şuradan doğuyor. Disiplin kuruluyla Danıştayın bizatihi bünyesi hiyerarşik bakımdan birbirine bağlı uzuvlar değillerdir. Tamamen müstakil ve tamamen birbirinden ayrı; yani meselâ Yüksek Hâkimler Kurulundaki disiplin kuruluyla Danıştaydaki disiplin kurulu aynı mahiyettedir. Ama burada bir fark doğuyor. İsim farkı. Birisinde Yüksek Hâkimler Kurulu, disiplin kurulunda verilen kararları Danıştay nezdinde dâva etmek imkânına sahiboluyoruz. Diğerinde Danıştay Disiplin Kurulunun verdiği kararı Danıştay nezdinde, dâva dairesi nezdinde dâva açılmak imkânına sahiboluyoruz. Arkadaşlarla aramızdaki anlaşmazlık bir noktada başlıyor. Biraz evvel izah ettiğim gibi, Danıştayın bizatihi kendi bünyesi içindeki birbirinden ayrı uzuvdan tevellüddediyor. Halbuki bunları müstakil birer uzuv olarak kabul etmeye mecburuz. Disiplin kurulu tamamen müstakil hüviyette bir uzuvdur. Danıştay diğer daireleri ve dâva daireleri ile beraber tamamen ayrı bir uzuvdur. Ama aynı müessese içinde ve aynı bina içindedir. Evet, Maddî bakımdan böyle ama, hukukî bakımdan böyle değil, kararların kesin olması veya olmaması. Arkadaşlar bugün kabul ettiğimiz sisteme göre idari mercilerden verilmiş olan disiplin kararlarının hepsi verildikten sonra artık karar mahiyetindedir.

Bunlar hakkında sadece Danıştaya dâva ikame edilir, itiraz yapılmaz. İtirazın kabul edil-

mesi demek, disiplin kurulunun üstünde bir Danıştayın mevcudiyetini kabul etmek demektir. Bunların birbirine hiyerarşik yollarla bağlı olduğunu kabul etmek demektir. Böyle bir şey yoktur. İkisi de tamamen müstakil hüviyette müesseselerdir ve tamamen müstakil olarak vazife göreceklerdir. Şimdi aramızdaki anlaşmazlık bu noktadan doğduğuna göre bunu diğer müesseselerle mukayese ettiğimizde, diğer bir disiplin kurulunun kararını müstakil dâva kabul ettiğimiz halde Danıştay Disiplin Kurulunun kararını müstakil bir hüviyet olarak kabul etmez ve dâva mevzuu yapmaz itiraz mevzuu yaparsak esas prensiplerden uzaklaşmış olacağız. Bu bakımdan bu hususta ısrar ediyoruz.

MUSTAFA KAPTAN (Sinop) — Kesin karar hakkında ibaresinin ilâvesinde bir mahzur yoktur. Arkadaşların zihinlerini kurcalıyan suâlin bertaraf edilmesi lâzımdır.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Efendim bir kurul var, verdiği karara karşı başka bir itiraz mercii mevcut değildir. İdare hukukunda bu kararın kesin olduğu da gayet tabiîdir. Yani malûmu ilâm kabîlinden buraya bir kelimenin ilâvesiyle bir fayda temin edileceğini sanmıyoruz. Yapılabilir. Ama kararın bulunması ve itiraz mercinin mevcut bulunmaması, bu kararın zaten kesin olduğuna delildir. Yani bu noktadan arkadaşların ısrarını bu bakımdan anlıyamıyoruz.

MUSTAFA KAPTAN — (Sinop) — Müessesenin bir hususiyeti vardır. Malûmu ilâm kabîlinden bir durum yoktur. «Kesindir» kelimesinden niçin tevakki ediyorlar. Arkadaşlar arasında tereddüt ve endişeler mevcuttur. Bu kelimenin ilâvesi bunu izale edecektir.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (Devamla) — Efendim, «kesindir» kelimesinden niçin tevakki ettiğimizi izah etmek isterim. Anayasamız, «İdarenin hiçbir kararı idari yargı organlarının murakabesinden uzak tutulmaz» kaydını koyduğu andan itibaren artık hiçbir kurulun kararında kesinlik mevzuubahs değildir. Kesin karar mahiyetini burada kabul etmekteki mânayı anlıyamıyoruz. Arkadaşımın yerinden söylediği gibi bir haşivden ibaret kalacaktır.. Biz kararı tebarüz ettirdik. Kararın tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde dâva açılabilir, kaydını koyduk ve demek ki ortadaki kararı bizatihi kesin karar olarak almış bulunuyoruz. Bu bakımdan ısrarın bu mânada bir vuzuh vereceğine kaani değiliz.

BAŞKAN — Sayın Oğuz söz mü istiyorsunuz?

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Evet efendim.

BAŞKAN — Bir dakika, size sıra vardır. Buyurun Sayın Özmen.

HALİL ÖZMEN — (Kırşehir) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlarım; burada arkadaşlarımızın fikirleri yerindedir ve hakikaten bu maddenin halledilmesi lâzımgelmektedir. Bütün arkadaşlarımız bu mevzuda haklıdırlar.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, daha evvel kabul buyurduğunuz maddeler içinde Disiplin Kurulu vardır. Ondan evvelki bir maddede de Yüksek Disiplin Kurulu vardır. Yine Danıştayın kendi bünyesi içinde Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu diye iki tane, bu itirazları tetkik edecek, soruşturma yapacak kurul tanıyoruz. Şu halde, 147 nci maddede halledilmesi lâzımgelen bir mesele vardır. O da kanaatime göre şudur: İlgililer disiplin cezası kararlarının kendilerine tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde dâva açabilirler. Disiplin Kurulu ise, «Yüksek Disiplin Kuruluna itiraz edebilirler», kelimesi olmalıdır. «Dâva açabilirler» değil. Dâva açılamaz kanaatimce. Disiplin Kurulu ise, Yüksek Disiplin Kuruluna itiraz edebilir. Eğer Yüksek Disiplin Kurulu böyle bir karar vermişse ona göre komisyon düşünsün, buna göre bir şey bulsun.

İdari bakımdan insana hoş gelmiyor ve kulaklarımızı tırmalıyor. «Bu dıvalar...» Bu dâvalar değil artık, burada itiraz olabilir. «Savunmaların alındığı veya cevap verme sürelerinin geçtiği tarihten itibaren üç ay içinde karara bağlanır.» Burada karara bağlamaya lüzum yoktur. İtiraz Yüksek Disiplin Kurulu tarafından tetkik edilir ve bir karar verilir. Bu, karar artık arkadaşlarımız nasıl kabul ederlerse, kesin mi olur, yahut tekrar itiraza tabi mi olur, bunu lûtfen kendileri tesbit etsinler, maddeyi yeniden gözden geçirsinler. Bu itibarla arkadaşlarımızın fikirlerine katılıyorum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Vardarlı,

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Muhterem arkadaşlar, mevzu üzerindeki hassasiyeti biz de takdir ediyoruz. Ancak mevzua tam vukuf kesbetmeden buradaki şu veya bu maddelerden şu veya bu müesseselerden bahsetmek takdirinde hepimizin hataya duçar olması tabiîdir. Muhterem arkadaşım biraz evvel burada bir Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulundan bahsetti. Ve âdeta öyle bir hava yarattı ki, Disiplin Kurulu Yüksek Disiplin Kurulunun altında ve Yüksek Disiplin Kurulu, Disiplin Kurulunun üstünde imiş.

Arkadaşlar böyle değil. Disiplin Kurulunun vazifesi Danıştaydaki raportörlerin ve yardımcılarının disiplin kabahatlerini yerecek mercidir. Yüksek Disiplin Kurulu Danıştay Başkan ve üyelerinin bu hüviyetteki işlerini görecek bir müesssedir. Müesseseler arasında fark vardır. İkisi de tamamen müstakildir. birbirleriyle hiç ilgisi yoktur. Yani bu maddeye göre verilmiş olan bir karar, bu maddeye göre çıkan bir disiplin cezası munhasıran buradaki raportörler hakkındadır. Yüksek Disiplin Kurulu-na gitmesine imkân yoktur. Çünkü Yüksek Disiplin Kurulu müstakildirler. Yalnız Danıştay Başkanı ve üyeleri içindir. Bu bakımdan arada fark vardır. Muhterem arkadaşım lûtfetsinler, hataya düşmemiz mukadder olabilir, fakat arada muazzam fark vardır. Bu bakımdan bu şekildeki bir itiraz mercii tanımamıza, müesseselerin karakteri itibariyle imkân yoktur.

BAŞKAN — Sayın Bağcıoğlu.

KEMAL BAĞCIOĞLU (Maraş) — Muhterem arkadaşlarım, bu madde şu bakımdan da usule ve kanun tekniğine uygun değildir. Kanunun 129 ncu maddesinde bahsi geçen 127 ve 128 nci maddeler gereğince kendilerine yazılı bildirim yapılanlar bu bildirim tarihinden itibaren 15 gün içinde dâva açılabilir denmektedir. Bu dâvanın bir idari dâva olduğu ve dâva Daireleri Genel Kurulunda bakılacağı tasrih edilmiş bulunduğuna göre bu 146 ncı maddedeki dâvadan neyin kasdedildiği de açıklanmamıştır. Dâva nereye açılacaktır, kim bakacak, ne gibi bir dâva? Gayet meşkûk bir ifade .Dâva açılır. Nereye açılır? Daireye mi açılır, Genel Kurula mı açılır. Açılan bu dâva, idari dâva mıdır, nerede görülecektir, kimler bakacaktır; bunlar dahi tasrih edilmemiştir. O kadar sathi hazırlanmıştır. ki, bunları anlamakta çok müşkülât çekiyoruz. Komisyon, hiç olmazsa bu maddenin ihtiva ettiği mefhumları açıklasın. Dâvanın mahiyetini açıklasın, dâvaya kimlerin bakacağına dair bir vuzuh versin, ondan sonra esasa geçelim, münakaşasını yapalım. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Talât Oğuz.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Muhterem arkadaşlarım; burada bir meseleyi bir prensibi katî olarak halletmek iktiza eder. 146 ncı maddenin muhteva itibariyle kastetmiş olduğu disiplin cezaları hangi gayeye mütevecciihtir. Dâvadan murat nedir, ne kasdedilmektedir?.. Bu iki prensibi birbirinden katî olarak ayırmak iktiza eder. İdari mevzuatımıza göre dâva, idare hukukunda menfaati ve hukuku muhtel olanlar tarafından açılan ve idari muameleye konu teşkil eden idari bir tasarruftur. Dâvada idare bir yönde ve şahıs bir yönde olmak üzere mütalâa edilir.

Yani şahıslar, özel şahıslar idari kanunların iyi bir şekilde tatbik edilmemesinden, mevzuata uygun olarak tatbik edilmemesinden dolayı baş vurdukları idari bir tasarruftur. Disiplin cezaları ise o teşkilâtın bünyesinde mütalâa edilmek iktiza eden ve memurların, o teşkilâtın nizamnamesine göre uygun olmıyan hareketlerinden dolayı haklarında tatbik edilen idari tedbirlerdir. Şu halde, dâvanın mevzuu ile, disiplin cezalarının mevzuu, biraz evvel arz ettiğim gibi esas olarak ayrılmıştır. Dâvada taraf, özel şahıs ve idaredir.

Disiplin cezalarında taraf ise, o, teşkilât bünyesinde bulunan ve âmme hizmetiyle görevli bulunan ve bunların faaliyetlerinin, davranışlarının tüzüğü, nizamnameye uymamasından dolayı haklarında tatbik edilen muamelelerdir. Burada bir tereddüt yoktur. Dâva doğrudan doğruya menfaatleri haleldar olanlar tarafından açılan ve biraz evvel izah ettiğim şekilde, vatandaşa hare, masraf gibi bir külfet tahmil eden bir idari muamele olduğuna ve disiplin cezalarında o organ bünyesinde mütalâası icabeden hare ve masraflardan mauf bir muamele olduğuna göre, doğrudan doğruya dâva tâbirinin bu maddede kullanılması iktiza eder. Bu kararlara doğrudan doğruya itiraz yo-

luna başvurulur, kaydını koymak suretiyle, öyle tahmin ediyorum ki, meselenin bu şekilde halli iktiza eder, kanaatindeyim. Bu bakımdan bu hususta Başkanlık Divanına bir takrir sunmuş bulunuyorum. Takririn kabulünü istirham ediyorum. Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Vardarlı.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — Muhterem arkadaşlar, Muhterem Talât Oğuz arkadaşımızın bu noktadaki fikirlerine biz de uymayı arzu ederdik. Ancak şu mevzuu biraz daha etraflıca izah edersek, kendilerinin de bizimle aynı fikirde olacaklarını tahmin ediyorum.

Dâva sözüne, dâva kelimesine itiraz ediyorlar ve dâvadan muradın ne olduğunu burada uzun uzun İdare Hukuku bakımından izah ettiler. Kendileriyle beraberim. Bir an için hâdiseleri, prensiplerden uzaklaşıp misallerle izah etmek isterim. Faraza vekâletin bünyesinde mevcut disiplin kurulu bir karar verdi. Aynı şekilde bir uyarma cezası tatbik etti, memura tebliğ etti. Bu andan itibaren bu uyarma cezasını alan memurun eğer bu cezanın haksız verildiği hakkında bir kanaati varsa, bu memurun yapacağı tek şey, Danıştaya dâva ikame etmek olacaktır. Disiplin kurulunun hakkında vermiş olduğu bu karara ben, hakkımı ihlâl etmiş kabul ettiğimden, dâva açıyorum diyecek ve dâva açacaktır. Burada idari bir dâvanın bütün esasları mevcuttur. Yani bir tarafta hakkının ihlâl edildiğine inanan bir memur diğer tarafta bu disiplin kurulunun bağlı bulunduğu vekâletin temsilcisi olan vekil bulunacaktır. Aynı misali bu maddedeki hükme getirirsek burada da yine kendisine ceza tatbik edildiği için hukuku ihlâl edilmiş olan bir, memur ve karşısında bu kararı veren disiplin kurulunun bağlı bulunduğu bir Danıştay Başkanı bulunacaktır. Yani idari dâvanın bütün esasları burada mevcut bulunmaktadır. Bizi bu mevzuuda yanıltan müessesenin bizatihi bünyesinden gelmektedir.

Kemal Bağcıoğlu arkadaşımız 129 ncu maddedeki tabirden bahsetti ve dâva demekle ne kasdedildiğini anlıyamıyoruz, nasıl açılacaktır dedikten sonra maddenin biraz daha vuzuha erdirilmesini istedi. Muhterem arkadaşlar, 129 ncu maddede hakikaten bir idari dâva tabiri vardır. Fakat bu maddenin disiplin cezaları ile bir ilgisi yoktur. Bu madde sadece, hakkında verilmiş olan menfi sicile verilmiş olan bir menfi sicille hakkının ihlâl edilmiş olduğunu zanneden ve inanan bir memura tanınmış olan bir fikradır. Ve bugüne kadar mevzuatımızda bulunmıyan bir husus olduğu için bu tabirle buraya getirilmiştir.

Dâva dediğimiz zaman nerede bakılacak, nasıl bakılacak, dediler.

Muhterem arkadaşlar, 34 ncü maddemizin (D) bendi Danıştay Disiplin ve Yönetim Kurulu tarafından verilen disiplin cezalarına bakacak dairenin 5 nci daire olduğunu tasrih etmiştir. Yani bunu daha evvel madde tasrih etmiştir. Şu anda görüştüğümüz madde sadece dâvaya atıf yapmakla iktifa etmiştir. Kanun tekniği bakımından bütün teferruatını maddelere koymıyacağı hususunda Sayın Kemal Bağcıoğlu arkadaşım benimle hem fikirdir. Bu bakımdan tekrar ediyorum, arkadaşlar. Maddede vuzuh vardır. Madde yeni bir prensip getirmiyor. Mevcut hususları sadece tesbit etmekle iktifa ediyor. Tam bir dâva mevzuudur. Taraflar vardır, hakkı ihlâl edilmiş olanlar vardır ve ihlâl edilen hakkı veren mercii âmiri mevcuttur. Bu bakımdan maddenin bu şekilde kabulünü istirham ediyorum.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Bir sual sorabilir miyim, efendim?

BAŞKAN — Buyurun,

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Eski kanunda dâva tabiri mevcut mu idi?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (Devamla) — Yoktu efendim vuzuh vermeye çalışıyoruz, diyorum.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Danıştay mensupları şimdiye kadar idari hayatımızda ihtar ve tevbihten dolayı, Danıştayda dâva açıldığına dair bir misal gösterebilirler mi?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım, bugüne kadar böyle bir şey olmamıştır demek, bundan sonra da böyle bir şey olmıyacak demek değildir. Tam bir hukuk nizamı kurmaya çalıştığımız ve Anayasanın bize verdiği ışık altında bütün müesseseleri kurmaya çabaladığımız bugünlerde biz olanı değil olması icabedeni yapmaya çalışıyoruz, bu bakımdan koyuyoruz.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — İtiraz tabirini koymakta ne mahzur görüyorsunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (Devamla) — Efendim, şu halde deminden beri izah ettiklerimin hepsinin başına gelmem icabedecek.

Muhterem arkadaşlar, itiraz demek; bir alt ve bir üst merci kabul etmek demektir. Hiyerarşik bir nizam içinde itiraz kabul edilebilir. Niçin sulh mahkemesinden verilen kararın Temyiz Mahkemesine gitmesinde itiraz tabiri kullanılmaz? Aynı şey burada da mevcut. Bir itiraz müessesesi yoktur; müstakil iki bünye vardır; iki müessese vardır. Birisi tamamen müstakil olarak kendi mevzuatı içinde hüküm tesis eder, diğeri de yine kendi mevzuatı içinde verilen bu hükmün, kanuna uygun olmadığı kanaatiyle hareket eden memurun hakkını korumak için hâkim sıfatiyle dâva rüyet eder. Hâdise bundan ibarettir. İtiraz kelimesini koyamayız. İtirazı koymak demek disiplin kurulu üzerinde Danıştay var demektir. Böyle bir şey yoktur. Her ikisi de müstakil hüviyettedirler.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Özmen.

HALİL ÖZMEN (Kırşehir) — Çok az konuşacağım, arkadaşlar.

Muhterem arkadaşlar, Komisyon sözcüsünün mütalâasından şunu anladım. Bir ihtar cezası verecek, bir tevbih cezası verecek. İkiye ayırdıklarına göre, bu tevbih cezası, ihtar cezası için de, Danıştay mensuplarından bir arkadaşımız yine Danıştayda dâva açacak, idari bir dâva açacak. Zaten daha evvelki celselerde anlattığımız gibi, Danıştay kendi dâvalarını görmekten uzak kalıyor, binlerce dosya bekliyor. Bir de bunlar için mı uğraşacaklar?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ SABRİ VARDARLI (İstanbul) — İtiraz kime vâki olacak?

HALİL ÖZMEN (Devamla) — İtiraz edilirse, disiplin kuruluna itiraz eder. Disiplin kurulundan verilmiş bir karara ise yüksek disiplin kuruluna itiraz ederler. İki kurul varken, hâlâ dâva açmakta ısrarın ne mânası var, arkadaşlar? Hata nerede yapılmış ise oradan dönersin. Bu maddenin yeni baştan yazılarak getirilmesi yerinde olur, arkadaşlar. Bu bakımdan, arkadaşımın verdiği takrir yerindedir. Rey vermenizi rica ediyorum, hürmetlerimle.

BAŞKAN — Madde hakkında başka söz istiyen, yok. Bir değiştirge önergesi vardır, okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Madde 146 daki dâva takibine bir vuzuh vermek üzere maddenin komisyona iadesini arz ve teklif ederim.

Mardin
Talât Oğuz

BAŞKAN — Maddenin Komisyona iadesi talebi vardır. Oylarınıza sunuyorum; kabul edenler... Etmiyenler... Arkadaşlar sayılarda müsavat hâsıl oluyor, bir daha rica edeceğim. Maddenin Komisyona geri verilmesini kabul edenler... Etmiyenler...

Muhterem arkadaşlar, ayağa kaldırmak mecburiyetinde kalacağız. (Gürültüler otomatik oylama ile yapalım, sesleri) Olmuyor, kâtip arkadaşlar arasında ihtilâf var. Sayılamazsa açık oylamıya da gideceğiz. (Gürültüler) Efendim Riyaset olarak maddenin komisyona gidip gitmemesi bizi ilgilendirmez. Hakikatı bilelim. Talât Oğuz arkadaşımız vuzuh verilmesi için maddenin komisyona verilmesini ister, bunun için de bir önerge vermiştir; önergeyi kabul edenler lûtfen ayağa kalksınlar... Kabul etmiyenler lûtfen ayağa kalksınlar... Lûtfen oturmayın denge denk getiriyorlar. Tekrar sayacağız... Efendim, otuza karşı 31 oyla önerge kabul edilmemiştir.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Yanlışlık oldu Reis Bey yanlışlık oldu.

BAŞKAN — Arkadaşları ayağa kaldırmak suretiyle teker teker saydık efendim.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum; kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

6. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI

BAŞKAN — Soruların görüşülmesine geçiyoruz.

1. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İpsala Karpuzlu köyünde oturan Nazmi Baş'ın emniyet karakolunda dövüldüğünün doğru olup olmadığına dair Adalet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/615)

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu? Burada. Adalet ve İçişleri Bakanları? Yoklar. Gelecek soru gününe bırakıyoruz.

2. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, muhtelif bakanlıklar tarafından mükerrer olarak kurulan tesislere dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/616)

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu, burada. Sanayi Bakanı? Yok. Gelecek soru gününe bırakıldı.

3. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, pilot bölge olan İsparta çevresinde, 1963 ve 1964 ve 1965 yıllarında tarım ve sanayi alanlarında ne gibi tesisler yapılacağına dair Tarım ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/627)

BAŞKAN — Sayın Ali İhsan Balım? Buradalar. Sanayi Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakıldı.

4. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Hirfanlı Barajı gölünün etrafında bulunan arazinin sulanması ve bu araziden bol miktarda mahsul sağlanması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım ve Bayındırlık Bakanlarından soru önergesi ve Bayındırlık Bakanı Arif Hikmet Onat ile Tarım Bakanı Turan Şahin'in sözlü cevapları (6/633)

BAŞKAN — Sayın Halil Özmen? Buradalar. Tarım ve Bayındırlık Bakanları, buradalar. Soruyu okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

1. Kırşehir İlinin merkez köyleri, Kaman ilçesi hudutları ile Hirfanlı köyü içinden geçen Kızılırmak nehri üzerinde Hirfanlı Barajı yapılmış ve işletmeye açılarak civarını ve bâzı vilâyetlerimizi kuvvetli enerji ile aydınlatmıştır.

2. Barajın yapılması bakımından mühim olduğu gibi Kırıkkale ilçemizde bulunan fabrikalarımız ve sanayimiz bakımından da önemli.

3. Hirfanlı Barajının suları geriye doğru yayılarak bir göl haline gelmiş, Kaman ilçesi bâzı köyleri ile Kırşehir ilinin merkez ve Mucur ilçesinin bâzı köyleri bu gölün kenarlarına kurulmuştur.

Gölün kenarlarında ve Kızılırmağın kuzeye doğru uzanan kıyılarında bol ve verimli tarlalar vardır. Bu tarlalar her bakımdan istifade edilecek durumdadırlar. Ama, yıllarca, bu tarlalar kuraklıktan köylülerimize yararlı olmamış bu civarda yaşıyan köylülerimiz canlarından dahi bezmişlerdir. Birçokları da köylerini ve evlerini terk ederek büyük şehirlere göç etmişlerdir.

4. Yeni Anayasamızın sosyal adaleti kabul etmiştir. Tarım Bakanlığı vatanımızı ve milletimizi ziraat sahasında rahat ve huzura kavuşturmak istiyor. Bayındırlık Bakanlığı sulama dâvasını memleketimizin kalkınması bakımından en önde görmektedir. Şu halde, Hirfanlı Barajı Gölünün etrafında bulunan arazinin sulanması ve gübreli ziraatin köylüye öğretilmesi ve ulaştırılması, köylümüzün zirai sahada teknik hale gelmesi, gölün her iki kenarında bulunan araziden bol miktarda gelir sağlanması hususunda Tarım Bakanlığı ile Bayındırlık Bakanlığı ne gibi tedbirler düşünmektedir?

Bu sorularıma her iki Bakanın sözlü olarak cevap vermelerine delâletlerinizi rica ederim.

Kırşehir Milletvekili
Halil Özmen

BAŞKAN— Sayın Bayındırlık Bakanı.

BAYINDIRLIK BAKANI ARİF HİKMET ONAT (Ordu) — Muhterem arkadaşıma cevabımı arz ediyorum.

Halen Kızılırmak havzası istikşafı üzerinde çalışılmaktadır. Bu havzade yapılmakta olan istikşafî etütler 1964 yılı içinde tamamlanacaktır. Bu etüdlerden sonra gölün üstündeki arazilerin gölden pompajla veya membaında inşa edilecek barajlar vasıtasiyle cazibe ile sulanması imkânları incelenmiş ve Hirfanlı gölünün mev-

sim içinde değişen su seviyesi de nazarı itibara alınarak yapılacak işlerin ekonomisi istikşaf seviyesinde tesbit edilmiş olacaktır.

Ancak, bu etütlerin imkânından sonra bahsi geçen mevzu hakkında mütalâa beyan etmek mümkün olacaktır. Arkadaşıma arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Tarım Bakanı.

TARIM BAKANI TURAN ŞAHİN (Muğla) — Kırşehir Milletvekili Sayın Halil Özmen arkadaşımızın Hirfanlı Barajı Gölünün etrafında bulunan arazinin sulanması hususundaki Bakanlığımla ilgili sorusuna cevap arz ediyorum.

Arkadaşımın, takririnde belirttiği gibi, elbette barajların teşkili ile meydana getirilmiş olan bu bölgelerden ve bunlara bağlı nehirlerin sulama imkânlarının Tarım Bakanlığı tarafından zirai reform iddiası taşımdığı müddetçe ön plânda görüleceğini kabul etmesini ve edeceğini zannederim. Bizi daha fazla alâkadar eden mevzu bunun sulama imkânları yanında bu baraj ve göllerin ve ırmaklarını sularının sulama mevzuunda topraklarımız üzerinde yapacağı tesirlerinin ne olacağı meselesinde toplanır. Bu mevzuda kısaca malûmat vermek icabederse; Hirfanlı gölünün alt kısmında, Kesikköprü Barajının önündeki 100 000 dönümlük arazi üzerinde Türk - Alman Zirai Plânlama Komisyonunca 1,5 yıldan beri yapılan etütler neticesinde bu araziden 60 000 dönümünün sulanmasının kabil olduğu anlaşılmıştır. Halen 1 300 çiftçi ailesinin güç şartlar içinde yaşamakta olduğu bu sahada alınacak tedbirler sayesinde 2 400 çiftçi ailesi geçimini rahatça sağlıyacak duruma getirilecektir.

Tesbit edilen 60 000 dönümlük saha, Sayın Bayındırlık Bakanının da belirttiği gibi, cazibe ve pompajla sulama imkânı olan düz tarlaları içine almaktadır. Ayrıca kanal seviyesinin üstündeki dalgalı arazinin yağmurlama ile sulanması için de araştırmalar yapılmaktadır.

Plânlama işlerinde Alman Hükümeti adına 6 profesör ve yardımcıları ile Ankara ve Orta - Doğu üniversitelerinden 5 profesör ve Topraksu Genel Müdürlüğü mütehassısları çalışmakta ve proje Hükümetimizle Alman Hükümeti tarafından finanse edilmektedir.

Çalışmalar 1964 yılı başlarında bitirildikten sonra aynı komite tarafından tatbikine geçilecektir.

Halen Kızılırmak vâdisinin temsilî bir sahasına inhisar ettirilmiş olan çalışmaların tatbikatı bilâhara bütün vâdiye teşmil edilecek ve bu suretle Hirfanlı Barajı gölünün etrafındaki arazilerin de sulanması ele alınmış olacaktır.

Ayrıca Kızılırmak nehrinin muhtelif yerlerinden her ay alınan su nümuneleri tahlil edilerek sulamaya elverişlilik dereceleri tesbit olunmaktadır. Şimdiye kadar bu mevzuda yapılan tahlil neticelerine göre Hirfanlı Baraj gölü suyunun 3 ncü sınıf bir sulama suyu olduğu anlaşılmıştır. Bu vasıftaki su ile drenajı iyi ve meyilli arazilerin sulanması mümkün olacaktır.

Yalnız bir noktayı da yine arkadaşımın malûmatı olsun diye bildireyim; son zamanlarda anlaşma hükümlerinde birtakım noksanlıklar ortaya çıkmış, ben buna yeni muttali oldum, meselenin üzerine bu soru dolayısiyle eğilmiştim. Alman Hükümetinin yardım malzemesi; bizim gümrük mevzuatımız dolayısiyle, son zamanlarda malzemenin gelmesi bakımından bâzı müşkülât ortaya çıkmış, bu konuda Dışişleri Bakanlığı çalışmaktadır. Alman Hükümeti tarafından gönderilecek malzemenin Türkiye'ye intikali temin edilecektir.

Bölgenin Kesikköprü civarındaki işyerinden her ay Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile Toprak - Su Genel Müdürlüğü tarafından altı su nümunesi alınarak karşılıklı tahliller yapılmakta ve karşılıklı mutabakatlar temin edilmeye çalışılmaktadır. Teknisyen arkadaşlarımızın, sulamalarda, Kızılırmak suyunun müspet netice verecek şekilde olmadığı neticesi katî olarak çıkmamışsa da, böyle bir neticenin çıkacağı kanaati hâsıl olmuştur. Yalnız mesele Kızılırmak vâdisi, Hirfanlı Barajı yanı su bölgelerinin civardaki arazilerde kıymetlendirilmesi meselesi ele alındığı zaman Tarım Bakanlığı bütün teşkilâtı ile bu mevzu üzerinde durmaktadır. Çalışmalar vardır. Önümüzdeki günlerde bitirilmesi büyük bir ihtimal dâhilindedir. Arkadaşımızın istediği istikamete getirilecektir. Mâruzatım budur. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Özmen.

HALİL ÖZMEN (Kırşehir) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım, soruma cevap

vermek lûtfunda bulunan Tarım Bakanına ve Bayındırlık Bakanına yüksek huzurunuzda teşekkür ederim. Böyle mühim bir mevzu ile alâkadar oldukları için cidden memnun oldum.

Muhterem arkadaşlarım, bu soruyu sormamın sebebini evvelâ Yüksek Heyetiniz huzurunda büyük bir teessür ve elem içinde gayet kısa olarak anlatmak istiyorum.

Arkadaşlarım, 1954 ten sonra Hirfanlı Barajı, büyük bir gayretin mahsulü olarak bugünkü neticeye geldi. Bundan dolayı bu barajda emekleri geçmiş arkadaşlara teşekkür ediyorum. Barajın bugünkü hale gelmesinden sonra, yani etrafını ve bilhassa Kırıkkale sanayiimizi, Keskin ve civarındaki bâzı köyleri aydınlığa kavuşturmasından sonra, her iki muhterem arkadaşımın bugün verdikleri sevindirici bir haberin sonunda Ankara vilâyetimizin Şereflikoçhisar kazası ve biraz evvel muhterem arkadaşımın buyurduğu Kesikköprü ve civarı, Kaman kazasının birçok köyleri ve Mucur'un birçok köyleri de Hirfanlı'dan elde edilen enerjiden aydınlatıldığı gibi, iktisadi durumumuzu, malî durumumuzu da aydınlatacaktır. Bu itibarla hem Yüce Heyetiniz sevinebilir, hem de o memleketin bir çocuğu olarak, ben iftihar edebiliyorum arkadaşlar.

Arkadaşlar, Hirfanlı Barajı yapıldıktan sonra birçok tarlaları ve evleri, köyleri sular kapladı, oradan herkes göç etmek ve başka yerlere gitmek mecburiyetini duydular. Şimdi benim asıl her iki arkadaşımdan istirhamım şudur; bilhassa Tarım Bakanından; ziraate elverişli bir toprak olan bu yerler şimdiye kadar ihmal edilmiştir. Şimdiye kadar bu toprakların yüzüne hiçbir kimse bakmamıştır. Bundan sonra hicolmazsa zirai reform hareketine muhterem arkadaşım girişeceğine göre, bu topraklar üzerinde zirai reforma gidilirse, hem Ankara kazaları ve hem de Kırşehir'in kazaları büyük imkânlar elde edecektir. Kendilerinin söyledikleri gibi, Kesikköprü'de bulunan binlerce dönüm arazi sulandığı dakikadan itibaren oradaki yaşıyan köylülerimiz iktisadi bakımdan birdenbire yükseleceklerdir. Senede 100 çerik buğday kaldıran bir köylü o zaman senede ikibin çerik buğday kaldıracak ve iktisadi bakımdan durumu derhal yükselecektir.

Arkadaşlar, Kızılırmak nehri ve Hirfanlı Barajı suları binlerce dönüm araziyi kaplamış, sular da yanaşmış, yanındaki arazide bulunan ekinler susuzluktan dolayı çatır çatır yanmakta ve köylü de ağlamaktadır.

Çok genç olan arkadaşımdan benim asıl ricam budur. Mademki Türkiye zirai memlekettir ve Türkiye'nin nüfusunun da yüzde 80'i köylüdür, o halde köylüyü teknik bakımdan, zirai bakımdan, gübre bakımından geliştirmek, yükseltmek istiyoruz, şu halde muhterem arkadaşımdan istirham ediyorum; bu, köylünün yapabileceği bir iş değildir. Köylü yalnız başına bu işi beceremez. Çünkü, onlar çocuklarını yetiştirmekten, karasapanla çiftini sürmekten çok âciz bir duruma gelmiştir. Arkadaşlarım mahallî seçimler esnasında gözlerimizle gördük; Toplu'ören köyünde hâlâ köylü vatandaş, Kızılırmak kenarında merkeplerle çift sürüyor. sapanına iki merkep koşmuş, onunla çift sürüyor. İnşallah arkadaşım, nasibolur oraları bir kere tetkik ederse, bu genç hali ve enerjik durumu ile görürse, onun da yüreği benim gibi yanacaktır. Ben istirham ediyorum, kendisinden, Hirfanlı Barajının etrafındaki topraklar çok verimlidir, çok geniştir. Yalnız Hükümetin elini uzatması, çiftçiye yardım etmesi lâzım. Ortlarda ziraatin Hükümet eliyle yapılıp örnek olması lâzımdır.

Arkadaşlar yine tetkik ettiğim bir durumu da arzedeyim, arkadaşım da görecektir; Kayata köyüne gittim, hemen ırmağın kenarındadır, köylü herşeyi temin etmiş, bir motör almış ve koymuş. Aldığı motör 4 bin liralıktır, kazandığı mahsul 17 bin liralıktır; arkadaşlar, dört bin liraya 17 bin lira kazanıyor. Ama bunu kafası olan, malûmatı olan, parası olan köylü yapabiliyor. Parası olmıyan, merkeple çiftini süren köylü yapamıyor. Hükümet olarak, Tarım Bakanlığı olarak bu mühim meseleye elimizi uzattığımız zaman Hirfanlı Gölünden çıkan enerji kadar, etrafını nura boğan enerji kadar, tarım bakımından da, ziraat bakımından da köylümüz istifade edecek ve nura boğulacaktır.

Arkadaşlar, Şerefli Koçhisar'ın bütün köyleri bu gölün etrafındadır, Mucur kazasının bütün köyleri bu gölün etrafındadır, Kaman İlçemizin bütün köyleri bu gölün etrafında

kurulmuştur ve Hirfanlı Barajı bugün görülmesi gezilmesi mühim olan bir yer haline gelmiştir. Âdeta Ankaralılar ve sefirler ve turist olarak gezen kimseler de oraya geliyor, gölü seyrediyor. Orada yapılan medeni eseri görüyor, Türk milleti namına kıvanç duyuyor. Tarım Bakanı ve Bayındırlık Bakanı arkadaşlarımdan rica ediyorum : Madem ki, burası zirai bakımdan ve bayındırlık hususunda ele alınmıştır o mıntakayı gören arkadaşların sevinmesini iftihar duymasını sağlıyacak şekilde hareket etsinler. Bunu rica ediyorum. Merkeple çift süren vatandaşlarımız kurtulacak, yakın zamanda teknik bakımdan gübreli ziraat yapacağız. O zaman hepimiz sevineceğiz.

Her iki arkadaşıma yüce huzurunuzda tekrar teşekkür ediyorum. Beni dinlediğiniz için sizlere de teşekkür ederim.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır

5 — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Keskin - Kırıkkale ile Keskin - İğdebeli arasındaki şose yolların ne zaman asfaltlanacağına dair soru önergesi ve Bayındırlık Bakanı Arif Hikmet Onat'ın sözlü cevabı (6/634)

BAŞKAN — Sayın Özmen burada. Bayındırlık Bakanı burada. Soruyu okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

1. Ankara'nın ilçelerinden olan Keskin - Kırıkkale arası şose yolu ile Keskin - İğdebeli arasındaki şose yolları bakımsızlıktan çok kötü durumdadırlar.

2. Bu yollardan vasıtalar bin bir güçlük ile geçmektedirler. Kasisler sebebiyle vasıtaların parçaları kırılmaktadır.

3. Bu yollar Ankara ve ilçeleri ve civarları bakımından çok önemlidirler.

Ankara ve etrafının iktisadi durumuna tesir etmektedirler.

Şu halde, bu mühim yollar ne zaman asfalt yapılacaktır?

Asfalt yapılmıyacak ise bakımları ne zaman olacaktır?

Sayın Bayındırlık Bakanının bu soruma sözlü olarak cevap vermesine delâletlerinizi rica ederim.

Kırşehir Milletvekili
Halil Özmen

BAŞKAN — Buyurun Bayındırlık Bakanı.

BAYINDIRLIK BAKANI ARİF HİKMET ONAT (Ordu) — Halil Özmen arkadaşımızı sevindirecek iki haberi kendisine yüksek huzurlarınızda tebşir etmek isterim; bu sözlü soruları münasebetiyle. Bugünkü haliyle Kırıkkale - Keskin yolu fennen asfaltlanamaz. Onun için esaslı bir tamire ihtiyaç göstermiştir. 9,5 milyon liraya 26 . 12 . 1963 günü ihalesi yapılmıştır. Taban düzeltildikten sonra, güzergâhta lüzumlu fennî değişiklikler yapıldıktan sonra asfaltlanacaktır.

İkinci kısım; Keskin - İğdebeli yolu üzerinde de duruyoruz. Keşifleri hazırlanmıştır, yalnız bu yol Kaman'dan yedi kilometre kadar uzaktan geçiyor. Bunu tetkik ettiriyorum. Kaman ilçemizin de bu yapılacak olan yeni yoldan istifadesini sağlamak için gerekli tetkikleri yaptırıyorum. Tahmin ederim ki, en geç bir ay içinde bu yol da ihaleye çıkarılacaktır. Arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Özmen.

HALİL ÖZMEN (Kırşehir) — Muhterem arkadaşlar, Sayın Bakana huzurunuzda teşekkür ederim. Birinci söyledikleri keskin'le Kırıkkale arasındaki yol, bu benim sorumdan sonra, buyurdukları tarihte hakikaten, ihale edilmiştir, kendilerine teşekkür ederim.

İkinci kısımda durduğum husus muhterem arkadaşlarım şurasıdır; o tarafa gitmişseniz hepiniz bilirsiniz, Kırşehir'in mühim bir kazası vardır, o da Kaman kazasıdır. Yeşil bir kazadır. Halkı çok çalışkandır. Bugünkü haline halkının çalışkanlığı sayesinde gelmiştir.

Muhterem arkadaşımın buyurdukları yeni yol, asfalt olarak yaptıracağı yeni yol, buyurdukları şekilde 7 Km. uzaktan gitmektedir. Kendilerinden Yüce Meclis huzurunda rica ediyorum, böyle mühim bir kazanın, çalışkan bir kazanın halkını gücendirmemek, küstürmemek bakımından Bakanın bu mevzua önem vermesini, eğer kanuni imkânlar müsait ise, devletimize, milletimize büyük külfetlere mal olmıyacak ise vait buyurdukları bu yolun, ya içten geçirilmesini veyahut daha kısa bir mahalden geçirilmesini ben de istirham ediyorum.

Kendilerine teşekkürlerimi sunarım.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

6. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, pancar fiyatlarının artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/635)

BAŞKAN — Soru sahibi Sayın Zeytinoğlu? Burada, Sanayi Bakanı yok. Gelecek soru gününe kalmıştır.

7. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmen'in, Görele Kaymakamı Babür Ünsal'ın Kartal Kaymakam Vekilliğine tâyini sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/640)

BAŞKAN — Soru sahibi? Buradalar, İçişleri Bakanı yok. Gelecek soru gününe kalmıştır.

8. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, mavi küf hastalığının başlamasından itibaren tütün ekicilerine ne yardımda bulunulduğuna dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/645)

BAŞKAN — Sayın Turgut Çulha? Burada. Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı? Yoklar... Gelecek soru gününe bırakılmıştır.

9. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Karayolları Trafik Tüzüğünün 66 ncı maddesindeki evsafa uymıyan ağır tonajlı vasıtalara dair, Başbakandan sözlü soru önergesi ve Bayındırlık Bakanı Arif Hikmet Onat'ın sözlü cevabı (6/647)

BAŞKAN — Sayın Turgut Çulha, burada. Başbakan adına Sayın Bayındırlık Bakanı Arif Hikmet Onat cevaplandıracaklar. Sorularını okutuyorum.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talebederim.

1 . 7 . 1963
Bolu Milletvekili
Turgut Çulga

1. Karayolları Trafik Tüzüğünün 66 ncı maddesinde bahsi geçen hususat nezamanden beri ve hangi sebeplere istinaden tatbik edilmemiştir?

2. Âzami dingil ağırlığı 8 tondan fazla olan vasıtaların yurda sokulmasiyle:

a) Karayollarının gördüğü zarar nedir?

b) Cenevre anlaşmasiyle de seferden menedildiği söylenen bu tip vasıtaların 3 yıldır ithaline tahsis olunan döviz miktarı nedir? Bu tarihten itibaren ithalâtçılara tanınan kâr miktarı kaç milyon liradır?

c) Gerek millî servetin heder olması ve gerekse vatandaşın mağduriyetine sebebiyet veren durum karşısında bu vasıtaları (Karayollarının ikazına rağmen, kotalara dâhil edip ithaline rıza gösterenler, çalışmalarına müsamaha edenler ve her ne şekilde olursa olsun memleketin zararını mucibolanlar hakkında ne gibi kanuni muamele yapılmıştır?

3. Karayolları Trafik Tüzüğünün 66 ncı maddesinde yapılacak tadile rağmen kullanılması imkânsız bulunan yüksek tonajlı vasıtaların Devletçe satınalınarak başka işlerde kullanılması düşünülmekte midir?

BAŞKAN — Başbakan adına Bayındırlık Bakanı Sayın Onat, buyurun.

BAŞBAKAN ADINA BAYINDIRLIK BAKANI ARİF HİKMET ONAT (Ordu) — Efendim, bu soru çok geniş ve şümullüdür. Geçen hafta da bu soruya arzı mâlûmat edememiş arkadaşımdan müsaade istemiştim.

Biliyorsunuz bu soru Ticaret Bakanlığını ve diğer bâzı Bakanlıkları ilgilendirmektedir. Bu hususta malûmat bana yeni gelmiştir, tetkik edemedim. Arkadaşıma daha tatmin edici cevap verebilmem için sorunun gelecek haftaya talikini hasseten kendilerinden istirham ediyor ve Riyasete de arz ediyorum.

BAŞKAN — Soru gelecek soru gününe bırakıldı.

10. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Ankara'nın Varlık mahallesindeki göçmen evlerinin durumuna ve Telsizler mevkiinde yapılmakta olan evlerin göçmen evlerinde oturanlara verilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair önergesi ve İmar ve İskân Bakanı Celâlettin Uzer'in sözlü cevabı (6/650)

BAŞKAN — Mustafa Uyar?.. Buradalar. İmar ve İskân Bakanı?.. Buradalar. Soruyu okutuyorum. 3 Temmuz 1963

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun İmar ve İskân Bakanı ta-

rafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletlerinizi saygı ile rica ederim.

İzmir Milletvekili
Mustafa Uyar

1. Varlık mahallesindeki göçmen evleri hangi tarihte ve ne maksatla yapılmıştır?

2. Halen bu evlerde oturan vatandaşlar hangi tarihte ve ne gibi sebep ve şartlarla bu evlere yerleştirilmişlerdir?

3. Varlık mahallesinde kaç ev vardır ve bu evlerde kaç aile oturmaktadır?

4. Bu evler hangi tarihte göçmenlere tahsis edilmiştir? Halen ev sahibi bulunan göçmenler ile bu evlerde oturanlar arasında ihtilâf var mıdır?

5. Telsizler mevkiinde yapılmakta olan sosyal tasarruf evlerinin Varlık mahallesindeki göçmen evlerinde oturan vatandaşlara verilmesi için Hükümetin bir çalışması var mıdır?

BAŞKAN — İmar ve İskân Bakanı Sayın Celâlettin Uzer. Buyurun.

İMAR VE İSKÂN BAKANI CELÂLETTİN UZER (Eskişehir) — Muhterem Başkan, Sayın Milletvekilleri; İzmir Milletvekili Sayın Mustafa Uyar'ın, Bakanlığımla ilgili sözlü sorularını cevaplandırıyorum.

Cevap 1. Varlık mahallesinde 1955 - 1956 yıllarında iskân tahsisatı ile ve göçmenlere verilmek maksadiyle 335 ev inşa edilmiştir.

Cevap 2. Varlık mahallesi adını alan bu evler 1956 yılında Başbakanlığın emri ile göçmenlere verilmiyerek Hazineye devredilmiş ve Ankara seylâbından zarar görenlerle, oturdukları evler istimlâk edilerek açıkta kalan ailelere Maliye Bakanlığınca kiraya verilmiştir.

Cevap 3. Varlık mahallesinde 335 ev vardır ve bu evlerde 537 aile oturmaktadır.

Cevap 4. 1960 yılında 476 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bu evlerin 2510 sayılı İskân Kanunu gereğince göçmenlere verilmesi cihetine gidilmiş ve vilâyet tarafından yapılan bir tesbitle bu evlerden 150 adedi 150 göçmen adına temlik ve tescil edilmiştir. Hazinenin elinde bulunan 185 ev içinde göçmenler Danıştaya dâva açmış bulunmaktadırlar ve peyderpey hak sahibi olarak kiracılarını icra vasıtasiyle çıkarmaktadırlar. Keza bir kısmı da kiracıları ile anlaşarak beraber oturmaktadırlar.

Cevap 5. Bakanlığımızca, Varlık mahallesindeki göçmen evlerinde oturan kiracıların Türkiye Emlâk Kredi Bankası A. O. tarafından yaptırılan binalara yerleştirilmesi için çalışılmaktadır. Arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Uyar.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; Sayın İmar ve İskân Bakanımızın sözlü soruma vermiş oldukları cevaptan dolayı kendilerine teşekkür ederim.

Hepimizin malûmu olan Ankara'nın Varlık mahallesi adını alan mahallesinde 1954 - 1956 yılları arasında birtakım evler yapılmış ve bu evler 1957 yılında Ankara'da oturdukları evler istimlâk edilen vatandaşlarımıza, Millî Emlâk Genel Müdürlüğünce kiraya verilmiştir. Bu evler, hakikaten Sayın Bakanın da ifade ettiği gibi, iskân tahsisatı ile 1954 te yapılmaya başlanmış ve 1956 da bitmiştir. 335 adeddir. 1957 yılında Ankara'da bir sel felâketi ve bunun yanı sıra da bir istimlâk olayı vukubulmuştur. Hükümetimiz sel baskınına uğrıyanlara Yenimahalle'de 6 ncı durakta yapılan blok evlerden ev vermek suretiyle, bu vatandaşlarımızın acılarını paylaşmıştır. Bizim konumuz; oturdukları mülk veya kira evlerinin belediye tarafından istimlâk edilerek evsiz kalan vatandaşların durumunu tahlildir. İstimlâkzede diye isimlendirilen aile sayısı 620 dir. Ancak bunun 518 tanesi Varlık Mahallesindeki göçmen evlerine kiracı olarak yerleştirilmiştir. 335 aded olan bu evlerde 518 aile, 2, 3 aile bir arada oturmak, mutfak, banyo vesair gibi kısımları müşterek kullanmak suretiyle, gayrisıhhi ve gayrimüsait şartlar altında bu 518 aile barındırılagelmiştir. Bu şekilde sıkışık şartlar altında oturan vatandaşlarımız kendilerine mesken temini için Hükümetle münasebette bulunmuşlar ve bilâhara Varlık mahallesindeki bu 335 ev göçmen vatandaşlarımıza verildikten sonra, böylece evlerinde oturamaz hale gelen ve huzursuz olan istimlâkzedeler tekrar Hükümete başvurmak suretiyle kendilerine Hükümetin yardımcı olmasını istemişlerdir. Hükümetle yapılan karşılıklı konuşmalar sonucunda, sözlü sorumun konusunu teşkil eden telsizler mevkiindeki sosyal tasarruf evleri yapılmaya başlanmıştır. Bu evlerin temel atma merasiminde, istimlâkzede vatandaşlar tarafından kurban kesilmiş ve o zamanın İmar ve

İskân Bakanı Sayın Gökay bu evlerin istimlâkzede vatandaşlara verileceğini tebarüz ettirmiştir. Fakat bilâhara tevil yoluna gidilmiştir.

Şimdi Sayın Bakanın da burada ifade buyurdukları gibi, bu evlerin istimlâkzede vatandaşlara verileceği hususunda her hangi bir çalışma olmadığı maalesef anlaşılmış bulunmaktadır. Bunun üzerine Varlık mahallesi sâkinleri tarafından Bakanlığa resmen müracaat edilmiş ve 21 . 3 . 1963 tarihinde verilen dilekçe 38420 numara ile Mesken Genel Müdürlüğüne havale edilmiş ise de bu arkadaşlarımızın dertlerine şifa olacak bir netice elde edilememiştir.

Telsizler mevkiindeki sosyal meskenlerin sayısı 344 tür. Bundan başka aynı yerde Emlâk Kredi Bankasının yaptırmış olduğu 307 daireli evleri de vardır. Bu banka evlerinden 220 adedinin Varlık Mahallesindeki istimlâkzede vatandaşlara 2 bin 500 lirası peşin, mütebakisi 20 yıl vâdeli olarak ödenmek üzere verilmesi için yine Sayın Gökay tarafından Banka Genel Müdürüne emir verilmişse de, bu emrin Varlık mahallesi sakinlerine tebliği üzerine 2 500 lirayı peşinen verebilecek 247 vatandaş tesbit edilmiş ve bu vatandaşlar bugün ellerinde paraları hazır olduğu halde, Sayın İmar ve İskân eski Bakanı Gökay'ın verdiği emrin tatbik edilmesi için bankadan haber beklemektedirler. Yeni Bakanımızın bu konu ile ilgilenmesini ve bu Telsizler mevkiindeki Emlâk Kredi Bankasının yaptırmış olduğu evlerin eski Bakanın verdiği emir gereğince 2 500 lira peşin vermek suretiyle mütebakisinin 20 yıl içinde ödenmesi şartı ile bu vatandaşlardan, bu ailelerden hiç olmazsa 220 adedini huzura kavuşturacağı için yeni Bakanımızın bu işle bizzat ilgilenmesini hassaten rica ediyorum. Böylece 220 tanesi verilecek olursa Varlık mahallesinde oturmakta olan 518 aileden 238 aile geriye kalmaktadır ki, bunu da Varlık mahallesindeki 344 aded Sosyal Tasarruf evlerinden, bunların da faydalandırılmaları cihetine gidilmesi, bu evleri gayesine ulaşmasını temin eder kanaatindeyim.

Hiç olmazsa bu vatandaşlarımızı hallihazır sıkışık durumdan kurtarmak için bu evlerin, Sosyal mesken Kanunu çıkıncaya kadar boş bırakılmamasıdır. Sosyal mesken Kanunu hükümleri ile âkıbetleri tâyin edilinceye kadar nemalandırılmasını temin etmek maksadiyle, hiç olmazsa kira ile buradaki vatandaşlara verilmesinde fayda mülâhaza etmekteyim.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Uzer, İmar ve İskân Bakanı.

İMAR VE İSKÂN BAKANI CELÂLETTİN UZER (Eskişehir) — Sayın Mustafa Uyar arkadaşımızın dilekleri nazarı itibara alınacaktır. Mademki benden evvelki İmar ve İskân Bakanı böyle bir vaidde bulunmuştur, bu hususu tetkik edeceğim. 2 bin 500 lirası peşin ve mütebakisi 20 yıl vâdeli olmak üzere bu işin halli cihetine gideceğime emin olmalarını istirham ederim.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

11. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Amasya'da ikinci bir şeker fabrikasının kurulması hakkında ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/651)

BAŞKAN — Sayın Şener buradalar... Sanayi Bakanı bulunmadıkları için gelecek soru gününe bırakıldı.

12. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, bugünkü halkevlerinin eski halkevleriyle ne gibi bir ilgisi bulunduğuna dair İçişeri Bakanından sözlü sorusu (6/656)

BAŞKAN — Aziz Zeytinoğlu arkadaşımız buradalar. İçişleri Bakanı bulunmadıkları için gelecek soru gününe bırakıldı.

13. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Avrupa'daki işçilerimizin gönderdikleri dövizin hangi kur üzerinden Türk parasına çevrildiğine dair soru önergesi ve Maliye Bakanı Ferid Melen'in sözlü cevabı (6/657)

BAŞKAN — Aziz Zeytinoğlu ve Maliye Bakanı arkadaşımız buradalar.

Soruyu okutuyorum.

Sayın Millet Meclisi Başkanlığına

Avrupa'daki işçilerimizin memleketimize gönderdikleri paraların hangi kur üzerinden Türk parasına tahvil olunduğunun, 9 liradan ise ne için Hükümetin satış ettiği 13,50 den olmadığının lûtfen Sayın Maliye Vekilimiz tarafın-

dan sözlü olarak cevaplandırılmasını arz ve rica ederim.

Eskişehir Milletvekili
Aziz Zeytinoğlu

BAŞKAN — Maliye Bakanı Sayın Melen.

MALİYE BAKANI FERİD MELEN — Sayın Başkan, Sayın arkadaşlar; Eskişehir Milletvekili Sayın Zeytinoğlu tarafından verilen sözlü soruya cevap arz ediyorum.

Avrupa'daki işçilerimizin memleketimizdeki ailelerine gönderdikleri dövizler, bütün muamelelerde olduğu üzere, Merkez Bankası tarafından tesbit ve ilân edilen esas kurlar üzerinden Türk parasına tahvil olunmaktadır. Bu kur, bilindiği gibi 9,00 liradır. 13,5 liralık bir kur mevcut değildir.

Avrupa'daki işçilerimizin yurttaki ailelerine para göndermeleri konusunda kolaylık ve emniyet sağlamak için ayrıca imkânlar aranmaktadır. Bu cümleden olarak, yabancı memleketlerde bulunan işçilerimizin ailelerine çabuk ve emin yoldan para göndermelerinin sağlanması için, yalnız memleketimize gönderilmek kaydiyle, havale servisinin açılmasına Bakanlığımızca 15 . 9 . 1962 tarihinde müsaade olunmuştur.

Bu meyanda, PTT Genel Müdürlüğüne müracaatla, posta havale servisinin açılmasını istemiş olan Batı Almanya, Fransa, İsviçre ve Japonya posta idarelerinin isteklerine müsbet cevap verilmiş; bunlardan İsviçre ve Japonya posta idareleri 1 Temmuz 1963 ten itibaren tek taraflı olarak havale servisine başlanılmasını kararlaştırmışlardır.

Almanya ve Fransa posta idareleri ile havalelerin yollama sistemi üzerinde yazışmalar devam etmekte olup, bu iki memleketle de Ağustos ayı için söz konusu servise başlanabileceği tahmin edilmektedir.

Diğer taraftan, yabancı memleketlere çalışmaya giden işçilerin yurda dönüşlerinde mesken sahibi olabilmelerini temin ve bunların Türkiye'deki ailelerine yapacakları yardımları teşvik maksadiyle, T.C. Merkez Bankası nezdinde «hariçte çalışan işçilere mesken kredisi fonu» adı altında bir fon tesisi mevzuunda bir kanun tasarısı hazırlanmış ve ilgili bakanlıklara sevk edilmiş bulunmaktadır. Bu tasarıya göre, fon hesabında en az 5 000 lira biriktirmiş olan işçilere 25 000 ilâ 40 000 lira arasında 20 yıl vâdeli ve % 2 faizli mesken kredisi tahsis edilecektir. Ayrıca, mesken kredisi açtıran işçilerin Türkiye'deki ailelerine, ayda 225 ilâ 500 Türk lirası arasında hesap mevcudunu geçmemek üzere 2 yıl vâdeli ve faizsiz ikrazda bulunulacaktır.

Ayrıca, İş ve İşçi Bulma Kurumu tarafından iş temini suretiyle harice gönderilen işçilerimizce meslekî faaliyetleri ile alâkalı âlet ve makinaların yurda sokulmalarına bedelsiz ithal rejimi tatbiki suretiyle müsaade olunmuştur.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu.

AZİZ ZEYTİNOĞLU (Eskişehir) — Muhterem arkadaşlarım; Sayın Maliye Vekilimizin, işçilerimize bâzı hususlarda gösterdikleri alâka ve yardımlardan dolayı kendilerine teşekkür ederim.

Ama, asıl mesele bu değildir arkadaşlar. Asıl mesele; memlekette iş yaratamıyoruz, iş veremiyoruz ve aç bıraktığımız bu işçi akradaşlarımız bu memlekette çoluğunu çocuğunu, güzel vatanını bırakarak harice gidiyorlar. Harice giderlerken Merkez Bankasından 13,5 liradan dolâr alıyorlar. Fakat oradan, alınteriyle, Türk emeğiyle kazandığı, çoluk çocuğunun geçinmesi için gönderdiği dolârları 9 liradan ödüyoruz. İşin acı tarafı budur. Merkez Bankasının kuru bugün 9 lira olabilir. Merkez Bankasının kurunu tesbit işi Hükümet meselesidir. Binaenaleyh, iş veremediğimiz, aç bıraktığımız ve bu sebeple harice ekmek parası için giden işçilerimizin çoluk çocuğuna gönderdiği bu paraları Merkez Bankasının hiç olmazsa, yalnız işçilere münhasır olmak üzere, ailelerine gönderdikleri paraları burada 13,5 liradan ödemesi icabeder.

Bu, en nihayet formalite meselesidir. Kur 9 liradır; yine 9 lira olabilir; ama işçilerin ailesine Merkez Bankasında teessüs eden bu fondan 13,5 lira ödensin. Bu fonun kâr, zarar hesapları da vardır, nitekim turistlere 9 liradan alınıyor 13,50 den ödeniyor, bunun neticesinde Merkez Bankasında bir fon teessüs ediyor. Bundan karşılansın. Yalnız işçilerimizin bu gönderdiği paraları niçin 13,50 liradan çoluğuna çocuğuna ödemiyoruz, bunu bilmiyorum, arkadaşlarım.

Çok teşekkür ederiz, mesken sahibi olmalarını Hükümet düşünüyor, aletler getirmesini düşünüyor. Ama her şeyden evvel çoluğunun, çocuğunun rızkını düşünmesi icabeder. Meskenden evvel ekmek gelir. Giderken kendi ellerine 13, 50 liradan ödediğimiz dövize karşılık, onların gönderdiği dövizleri 9 liradan almak suretiyle onların ekmek parasını düşünmüş olamayız. Biz Hükümetten bunu rica ediyoruz. İşçi vatandaşlarımızın bu haklarını korumak için, nasıl giderken 13,50 liradan dolâr alıyorlarsa oradan da gönderdikleri, ailelerine gönderdikleri dolârları, orada çalışarak, yalnız çalışmadan mütevellit gönderdikleri dolârları, burada ailelerine gönderdikleri dolârları yine 13,50 liradan ödemek için kanuni formalite ne ise bunu yapsınlar, Meclise bir an evvel getirsinler. Bu işçilerimizin alın teri ile kazanarak gönderdikleri paralar çoluklarına, çocuklarına gönderdikleri paralar alınırken hiç olmazsa bununla müteselli olsunlar arkadaşlar. Babalarından, çocuklarından ayrı olan bu insanlar hiçolmazsa ellerine tam geçen bu para ile müteselli olsunlar. Hükümetten bunu isteriz, bunu bekleriz.

Arz ettiğim gibi, diğer hususlarda işçilerimize gösterdikleri kolaylıklara arzı şükran ederiz. Fakat esas mesele bu ekmek parası; bu ekmek parasını mutlaka Hükümet ne yaparsa yapsın, Merkez Bankasının bu kurumu bu işçilerimiz için değiştirsin. İşçilerimizin gönderdikleri bu paraları 13,50 liradan ödemek çarelerini düşünsün. Kanun mu getirecek, bankalararası bir müessese mi vardır, o mu ayarlıyacak? İşçilerin, paralarının kurlarını, bunu bir an evvel yapmasını temenni ederiz. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Melen.

MALİYE BAKANI FERİD MELEN — Hemen üzüntüyle arz edeyim ki, arkadaşımızın teklif ettikleri şekilde, işçilerin gönderdikleri dövizleri 13,5 liradan ödemeye maalesef imkân yoktur. Çünkü paramızın bir tek kuru vardır ve arkadaşlarımızın bildiği gibi, Türk Parası, Para Fonuna dâhil bütün memleketler gibi, Para Fonunda tescil edilmiş bir paradır. Bu paraya ayrı kur tatbik etmek, bu parayı bir bakıma devalüe etmek demektir ve bir devalüasyona gitmek demektir. Bu sebeple bir ikinci kur tatbikine maalesef imkân yoktur. İmkân olsa, onu şahsan ben de Maliye Vekili olarak, arzu ederdim. Çünkü hakikaten bu dışarda kalan dövizlerin bir kısmı ile bizim arzu etmediğimiz, ekonomimiz için büyük fayda sağlamıyan eşya getirilmektedir. Bu bize üzüntü veriyor. Fakat ne yapalım ki, daha büyük ehemmiyeti olan şey Türk Parasının istikrarı hususudur. Türk parasına ayrı bir kur tatbikine maalesef imkân yoktur.

Buradan giderken 13,5 liraya döviz alınmasına gelince; evvelce 9 lira üzerinden seyahat dövizlerine 350 kuruşluk bir prim tatbik ediliyordu. Arz ettiğim gibi Para Fonu, paramızı tescil etmiş olan ve onun muvafakati olmadan her hangi bir şey yapmamıza imkân bulunmıyan Para Fonu buna itiraz etti ve Yüksek Meclisin kabul ettiği bir kanunla prim olarak aldığımız bu miktarı vergiye tahvil ettik. Binaenaleyh, bugün Merkez Bankası dışarıya gidene dolârı 9 lira üzerinden satmaktadır. Aradaki farkı ise Maliye vergi olarak tahsil etmektedir. Merkez Bankasının kasasına girmemektedir, vergidir. Diğer turistler gibi, dışarıya gidenler gibi bunlardan da aldığımız bu para vergi adı altında alınmaktadır. Bunun paranın değeri ile, kuru ile bir alâkası mevcut değildir. Mümkün olsaydı zaten, biz bu gibi dolambaçlı yollarla, meselâ mesken kredisi açmaya, şu veya bunu yapmaya ihtiyaç görmezdik. Tekrar arz edeyim, mühim bir konudur. Türk parasına iki ayrı kur tatbik etmek Türk Parasını devalüe etmek demektir. Türk Parasının istikrarsızlığına yol açmak demektir. Daha büyük mazeret teşkil etmesi sebebiyle maalesef bunu tatbik edemiyoruz.

BAŞKAN — Sayın Zeytinoğlu.

AZİZ ZEYTİNOĞLU (Eskişehir) — Muhterem arkadaşlarım, gayet tabiî, paramızın kıymetini düşürmek istemeyiz. Devalüasyona gitmek istemeyiz. Ama her şeyin bir çaresi vardır. Hükümet nasıl 9 lira bir kur üzerinden dolârı verirken % 50 vergi almak imkânlarını buldu, dolârı bugün 13,5 liradan satıyor; ama esasta 9 lira. Bir kanun getirerek % 50 nisbetinde bir vergi alma çaresini buldu. Bugün nasıl 13,5 liradan satıyorsa bizim de arzumuz, hiç olmasa işçi vatandaşların memleketine, çoluğuna çocuğuna gönderdiği paralar için de bir çareseni bulsun. Para Fonu bunu kabul etmiyebilir, itiraz edebilir. Nitekim satıkları kıs-

ma da itiraz etti. Ama vergi koymak suretiyle bunun çaresi bulundu. % 50 fon tesis edilerek her hangi bir şekilde bunları da ödeyebilir. Hiçbir şeyde olmaz, olmaz, her şey mümkündür. Yalnız, yapmak istemek, işçi vatandaşlarımızın bu haklarını, alınteri ile kazandıkları bu haklarını vermek için ne yapmak lâzımsa yapmak, çaresini bulmak lâzım dır. Gayet tabiî, Para Fonu razı olmuyor demek, işin içinden sıyrılmak demek değildir. Kolay şeyi herkes yapar. Maksat zor olan şeyi yapmaktır. Biz Hükümetten, zor işlerin tedvinini istiyoruz. Zor işleri düşünmesini, çarelerini bulmasını istiyoruz. Onun için arkadaşlarım, Bakanın izahatı beni tatmin etmemiştir. Bu vatandaşlarımızın dolârlarının da 13,5 liradan kendilerine gelmesi için çare ne ise, çok rica ediyoruz; arasınlar, tarasınlar, Meclise kanun getirsinler, bu işi bu şekilde halletsinler. Sosyal adalet dediğimiz bu müessese, eğer hakikaten sosyal adalet varsa bunu işçilere de tatbik edelim. Arkadaşlarım, sosyal adalet ancak bu şekilde tatbik edilebilir. 13,5 liradan vererek 9 liradan almakla değil, İşçileri korumak da bu değildir. Sosyal adalet de bu değildir. Bunun çaresini, Bakanlığın bulup Meclise getirmesini arz ve rica ederim.

BAŞKAN — Sayın Melen.

MALİYE BAKANI FERİD MELEN — Sayın arkadaşımı anlıyorum, hakikaten biz de aynı üzüntü içindeyiz. Bunun, bana göre tek çaresi, serbest piyasa ile resmî kur arasındaki farkı tedricen azaltmaktadır. Hâtırlarsanız bu fark geçen sene büyüktü, hattâ bir dolâr serbest piyasada 14 lira idi. Bugün 11 liraya kadar düşmüştür. Ekonomik vaziyetimiz düzeldikçe daha da düşecektir ve önümüzdeki yılda bu farkın on liraya kadar, yani bir liraya kadar düşmesi ihtimali şimdiden görülmektedir. Zaten bu fark bir liraya inince artık dolambaçlı yollardan gitmeye de ihtiyaç kalmaz.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır

14. — Hatay Milletvekili Sâki Zorlu'nun, Türk sporunun her branşında uğranan yenilginin sebeplerine ve sporcuların durumuna dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/660)

BAŞKAN — Sayın Sâki Zorlu buradalar mı? Yok. Bulunmadıkları için, bir defaya mahsus olmak üzere soruları gelecek soru gününe bırakıldı.

15. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Seçim kanunlarının kabulü münasebetiyle 18 . 7 . 1963 günü verilen kokteylin masraflarının nereden ödendiğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/665)

BAŞKAN — Sayın Aziz Zeytinoğlu, burada. İçişleri Bakanı bulunmadıkları için gelecek soru gününe bırakıldı.

16. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, 4353 sayılı Kanunun 27 ilâ 31 nci maddelerinin değiştirilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair soru önergesi Maliye Bakanı Ferid Melen'in sözlü cevabı (6/666)

BAŞKAN — Soru sahibi buradalar mı? Buradalar. Maliye Bakanı? Buradalar. Sorularını okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Maliye Vekili tarafın sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletlerinizi saygılarımla arz ederim.

İlyas Kılıç
Samsun Milletvekili

Soru

5453 sayılı Kanunun 27 - 28 - 29 - 30 ve bilhassa 31 nci maddesinin tatbikatta işlerin çabuk yürümemesine ve fuzuli zaman kaybına sebep verdiği iş adamları arasında umumi bir şikâyet halini almıştır.

Plânlı kalkınmada çabuk iş görmek esas olduğuna göre adı geçen kanun maddelerinin bir değişikliğe tabi tutulup tutulmıyacağı düşünülmekte midir?

BAŞKAN — Sayın Bakan, buyurunuz.

MALİYE BAKANI FERİD MELEN — Sayın Kılıç'ın tamamen hukukî mahiyette olan sorularına cevap arz ediyorum.

4353 sayılı Kanunun 27, 28, 29, 30 ve 31 nci maddelerinin tatbikatta işlerin çabuk yürümesine ve fuzuli zaman kaybına sebebiyet verdiğinden bahsile bu maddelerin bir değişikliğe tabi tutulup tutulmıyacağı sorulmaktadır.

Malûm olduğu üzere anılan kanunun 27, 28 ve 29 ncu maddeleri mahkemelerce aleyhte karara bağlanan Devlet dâvalarından temyiz yoluna gidilmemesi uygun görülenler hakkında yapılacak muameleleri tâyin etmektedir. Bunun için kanun müddeabihin miktarına göre bin liraya kadar valilikleri, on bin liraya kadar Maliye Bakanlığını salâhiyetli kılmakta ve daha fazlası için Danıştay mütalâasına müsteniden kararname istihsaline lüzum göstermektedir.

Takipte fayda görülmiyen dâvaların durdurulması da aynı hükümlere tabi bulunmaktadır.

Bu hükümler muvacehesinde kazalara ait işlerin muvafakat veya mütalâa alınması için icabında vilâyete, bakanlığa veya Danıştaya intikal ettirilmesi zaruretiyle hem zaman kaybına, hem de çok defa meselelerin mahiyeti itibiriyle sadece kuru bir formaliteye dayanan lüzumsuz kırtasi muamelâtın artmasına yol açıldığı bir vâkıadır. Bu merasimin ihtiyaç gösterdiği geniş zamanlar dolayısiyle bilhassa 10 bin lirayı aşan dâvalarda Temyizden vazgeçmek için 29 ncu madde dairesinde Danıştayın mütalâasını alınıp kararname istihsal etmekten ise, hukukî bir sebep mevcudolmadığı halde temyiz yoluna gidilmesinin tercih bile olunduğunu belirtmek lâzımgelir. Çünkü 15 günlük Temyiz süresi içinde Danıştay mütalâasının ve buna müsteniden kararnamenin istihsali mümkün olamadığından, temyiz müddetini kaçırmak yüzünden doğabilecek mesuliyet endişesi vazifelileri bu imkândan feragate sevk etmektedir. 30 ve 31 nci maddelere gelince; bunlardan birincisi dâvaya intikal etmiş, ikincisi henüz etmemiş ihtilâfların sulh yoliyle hallini ilgilendirmektedir. Devlet mukavelelerinde yapılacak değişiklikler de 31 nci madde şümulüne girmektedir.

Bu hükümlere göre dâvaya intikal etmiş işlerde sulh anlaşmaları yapılması on bin liraya kadar Bakanlığımızın salâhiyeti dâhilinde olup fazlası için Danıştayın mütalâasına ve kararname istihsaline ihtiyaç vardır.

Dâvaya intikal etmemiş ihtilâfların sulhen hallinde ve mukavele tadillerinde ise on bin liraya kadar Başhukuk Müşavirliğinin mütalâasına dayanmak şartiyle bakanlıklar salâhiyetli olmakla beraber, bundan fazlası için yine Danıştay mütalâasının alınması ve kararname istihsali lâzımgelmektedir.

Fiiliyatta geniş nisbette tatbikat gören bu iki hükmün de çok defa âmeli bir faydası olmamasına rağmen kararname istihsaline lüzum göstermesi bakımından gecikmelere sebeboldüğü gizlenemez. Hattâ Danıştay mütalâasının alınması mecburiyetini de çok mahdut ve zaruri bâzı hallere hasretmek suretiyle neticelerin isabet derecesi düşürülmeden muamelâtta süratin sağlanabileceği de düşünülebilir.

Yukarıda tafsil olunan sebeplerle Bakanlığımız bir müddetten beri bahis konusu hükümlerin, ihtiyaçlarımızı daha iyi karşılayabilmesi ve yersiz gecikmelere yol açan kuru merasimden ibaret teferruatın bertaraf edilmesi için ne gibi tadillere uğraması gerektiği üzerinde durmaktadır.

Ancak mer'i 4353 sayılı Kanunda tadili gereken hükümler bunlardan ibaret olmayıp uzun seneler devam eden tatbikat tecrübelerinin ve son yıllarda diğer memleketlerle Amerika'da Bakanlıkça yaptırılan tetkikler neticelerinin ışığı altında Devlet dâvalarının takibi usullerinde ve hattâ Hazine avukatlıkları teşkilâtında diğer bâzı değişiklikler yapılmasına da lüzum hissedilmekte olduğundan, soruda temas buyurulan hükümleri de ihtiva eden tâdiller umumi bir tâdil tasarısı meyanında süratle ve muhtemelen önümüzdeki birkaç ay içinde Yüksek Meclise takdim edilecektir. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Kılıç.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Maliye Bakanının büyük bir zahmet ihtiyar ederek soruma cevap vermek için etraflı şekilde hazırlanmasından dolayı kendilerine huzurunuzda teşekkür etmeyi vazife addederim.

Arkadaşlar, bu ihtiyaç tatbikatta, bilhassa Devletle iş yapan mütaahhitlerin işlerini güçleştirdiğinden ve Sayın Bakanın da saymış olduğu sebepler muvacehesinde, bunun en seri bir çalışmayla 2 - 2,5 aylık bir zamana ihtiyaç göstermesi karşısında iflâs tehlikesiyle karşılaşan pekçok mütaahhitlerimiz vardır. Bugünkü para değeri, - bu kanunun çıkarılması 1943 senesine inhisar eder - 1943 senesi ile 1960 senesi arasındaki para değerindeki farkı nazarı itibara almak suretiyle bu 10 000 lira, 1 000 lira gibi değerlendirilebilir, hiç olmazsa birkaç misli artırılabilse idi

işlerin çabuklaştırılması mümkün olabilirdi. Fakat muhterem Bakan bu kanunun münhasıran bu maddeleri değil, diğer bütün maddelerinin hayatın bugünkü icaplarına uyduracak şekilde ve müttefik devletlerin de kanunlarındaki değişiklik ve yenilikleri nazarı itibara alarak tadil edeceğini ve en kısa zamanda Meclise getireceğini vadettikten sonra, artık bunun diğer sebepleri üzerinde durmayı zait addederek, cevaplarından dolayı tekrar teşekkür eder, hepinizi saygı ile selâmlarım. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

17. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Meriç nehri üzerinde yapılmakta olan sedler sebebiyle Yunanlılarla mübadele edilen Türk topraklarına dair Dışişleri Bakanından soru önergesi ve Bayındırlık Bakanı Arif Hikmet Onat'ın sözlü cevabı (6/668)

BAŞKAN — Dışişleri Bakanlığının bir yazısı var. Bu hususun Bayındırlık Bakanlığı tarafından cevaplandırılacağını bildiriyor. Sayın Giritlioğlu, bir mütalâanız var mı efendim?

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne) — Rıza gösteriyorum efendim.

BAŞKAN — Rıza gösteriyorlar. O halde soruyu okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığı
eliyle
Dışişleri Bakanlığına

Aşağıdaki sorumun sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

25 . 7 . 1963
Edirne Milletvekili
Fahir Giritlioğlu

Meriç nehri üzerinde yapılmakta olan ve Meriç nehri taşkınlıklarını inzibat altına alan ve Meriç nehri seddeleri vesilesiyle Harze Firmasının hazırladığı projeyi Türk ve Yunan Hükümetleri kabul etmişlerdi.

Meriç nehri üzerinde yapılan inşaat vesilesiyle bâzı değişiklikler zaruri olarak yapılmaktadır. Ve yeni toprak anlaşmaları yoluna gidilmektedir.

Ezcümle :

Kavakkoru mevkiinden 8 000 dekarlık arazi Yunanlılardan bize geçmiştir. Bu araziye muadil olmak üzere Çatal ve Dikili mıntakalarından iş bu miktardan 200 dekar noksaniyle bir kısım arazi tarafımızdan Yunanlılara bırakılmıştır.

Yunanlılar; Enez'in altında Gâvur Ada namiyle mâruf yerden 1 800 dekar arazi bırakıyorlar. Mukabilinde de, İpsala'nın Sarıcaali köyünden 1 600 dekar alıyorlar.

Yukardaki tarzda ifade edilen arazi mübadelesinde; Türk Hükümetinin kıymetli arazileri vermesine mukabil Yunanlılardan ziraate elverişli olmıyan çorak arazileri aldığını iddia ediyorum. Bu görüşe Bakanlık da iştirak etmekte midir?

Bu kere metre kareye metrekare esasına dayanan mübadelede Türkiye olarak, 1956 Anlaşmasına göre, çok ziyanlı mevkiye düştüğümüz iddiasına karşı, Bakanlık bu görüşe iştirak eder mi?

Ziraate elverişli zengin toprakları ellerinden çıkacak olan vatandaşlarımızın mağduriyetlerini telâfi bakımından her hangi bir husus düşünülmekte midir?

BAŞKAN — Bayındırlık Bakanı Sayın Onat, buyurun.

BAYINDIRLIK BAKANI ARİF HİKMET ONAT (Ordu) — Muhterem arkadaşımın sorularına cevabımı arz ediyorum.

Meriç nehrinin gerek memleketimizde, gerekse Yunanistan'da zaman zaman sebebolduğu su taşkınlıklarını inzibat altına almak için, Amerikan Teknik Yardımından da faydalanarak Türk ve Yunan hükümetlerinin müştereken vazifelendirildikleri Amerikan Müşavirlik Mühendis Firmasının hazırladığı projeye göre vücuda getirilmesi lâzımgelen inşaata her iki Hükümet tarafından başlanmış olup bu inşaat sona ermek üzeredir. Sedde inşaatının ve nehir ıslahı işlerinin tamamlanmasından sonra Meriç nehrinin yatağı bâzı yerlerde değişmiş olacağından, Meriç nehri evvelce tabiî hududolarak kabul edilmiş bulunduğuna göre bugünkü hudutlarda iki memleket arasında arazi mübadelesi, bâzı yerlerde icabedecektir.

12 Aralık 1956 gün ve 6862 sayılı Kanun, yatak değişikliğinden doğan hudut tashihleri ile ilgili anlaşma akdi hususunda Hükümetimizi yetkili kılmıştır.

Bahis konusu inşaat her iki tarafta tamamlandıktan sonra gerekli yerlerde hudut tashihi için lâzımgelen teşebbüslere girişilecektir.

Bu değişikliklerde vatandaşlarımızın mağduriyetine yer vermemek için Hükümetimizin konuya lâzımgelen dikkati sarf etmiş bulunduğuna Sayın Milletvekilimizin inanmasını bilhassa rica ederim.

6862 sayılı Kanunda, bu arazinin mübadelesi yüz ölçümüne, yahut metre kareye metre kare olarak yapılacak diye bir kayıt yoktur. Sadece iki taraf bu araziyi mübadele ederken anlaşacaktır, der. Bir maddeden ibarettir. Bu anlaşmaya göre yapılacak mübadelede, arkadaşımızın sözlü sorusunda haklı olarak belirttiği gibi, bizden Yunanlılara intikal edecek olan arazi Yunanlılardan bize geçecek olan araziye nazaran daha mümbittir. Hal böyle olunca biz Yunanlılara, bu araziyi değiştirirken, değiştirilecek olan iki arazi arasındaki derin farkını nazarı itibara alacağımızı söylemişizdir ve onlar da peşinen bunu kabul etmişlerdir. Mübadeleye girişeceğimiz zaman bu hususlar nazarı itibara alınacaktır. Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu.

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne) — Pek muhterem arkadaşlarım, yek nazarda kendi seçim bölgem olan Edirne ilini ilgilendiren bir konu şeklinde görülebilen meselede, haddizatında şümulü ile Hükümet tasarruflarımızın ve davranışlarımızın hususiyetlerini belirten karakteri vardır.

Konuyu ehemmiyetli görmekteyim. Meclise Hükümeti hem şikâyet etmek, hem de bundan sonraki icraatında ikaz vazifemi Meclis huzurunda yapmak amaciyle meseleyi enine, boyuna burada konuşmak mecburiyetini duydum. Biraz vaktinizi alacağım için özür dilerim.

Evvelemirde Sayın Bayındırlık Bakanının şahsına derin hürmet duygum var. Bununla muvazi olarak hüsnüniyetine fazla miktarda itimadım var. Kendileriyle bu meseleyi biraz evvel hususi olarak konuştum ve Sayın Bakan burada beni kastederek sözlerini şöyle bitirdi : «Emin olabilir ki, Hükümet bu mesele üzerinde ciddiyetle ve hassasiyetle duracaktır, müsterih olsunlar.» Ben bu sözden o nisbette müteessir oldum. Çünkü verilen izahattan yapılan işlerden meselenin anlaşılmadığına daha çok inandım. İnandığım içindir ki, üzüldüm. Tasrih ediyorum, Sayın Bayındırlık Bakanlığının, aslında mevzuuna girmiyen bir konudur. Bayındırlık Bakanının izahatiyle iktifa etmeye rıza gösterdim. Çünkü sekiz aylık olan bu konu Dışişleri Bakanlığı tarafından ele alınamadı ve hususi ikazlarım da fayda vermedi. Bir millî vazifeyi yapmak zorundayım. Mühim bir konudur. Şimdi meseleyi açıkladığım zaman şikâyetimde haklı olduğum, hakem mevkiinde olan dinliyen arkadaşlarım takdir edeceklerdir, zannediyorum. Arz edeyim.

Lozan Muahedesi Türk - Yunan hududunu Meriç Nehri olarak tâyin etmiştir. 1956 yılına kadar Meriç Nehri üzerinde bir ihtilâf olmadı. 1956 senesinde Meriç nehri üzerinde Edirne'den denize kadar yani Enez kasabasına kadar olan Meriç'in imtidadı boyunca Meriç nehrini ıslah seddeleri yapılması kararlaştırıldı. Meriç mecrasına alınacak, taşması önlenecek ve binnetice de Meriç ovası sulanabilir bir hale getirilecek. 1956 tarihinde Harze Firmasının yapmış olduğu proje Türk ve Yunan Hükümetleri tarafından kabul edilmiştir. Aslında düz bir ovadan akan Meriç nehri akıntıyı sağlıyabilmek için birçok kıvrıntılar yapmak mecburiyetindedir, hızlı akmıyan bir nehirdir. Binaenaleyh Meriç nehrini mecrama almak maksadiyle Harze Firması ister istemez hududu değiştirmek zorunda kaldı ve bir istikamet tâyin etti. Firmanın hazırladığı proje iki Hükümetin kabulünden sonra Türk hududunda ve Yunan hududunda değişiklik yapmak zarureti hâsıl oldu. Projeye göre bir kısım topraklarımız Yunanistan'da kalacak, bir kısım toprak da Yunanistan'dan Türkiye'ye gelmiş olacak. Yeni bir Türk - Yunan hududu çizilmiş olacak. Mesele buradan başlar.

Sene 1956, projeyi kabul ettiğimiz bu tarihte, muhterem Bakanın numarasını söylediği 6862 sayılı Kanunu da kabul ettik. Bu kanun, yeni hudut tanzimi konusunda Bakanlar Kuruluna yetki tanıyan bir kanundur. Muğlâk bir kanun... Bakanlar Kuruluna yetki tanıyor. Şimdi benim asıl şikâyetime geliyorum. Bu yetkiyi Bakanlar Kurulu nasıl kullanacak, nasıl halledecek? Aynı sene, 1956 yılında Türk, Yunan heyetleri arasında bir protokol imzalanıyor. Şimdi, özür dilerim, muhatabım Hükümettir, şikâyetlerimden Bayındırlık Bakanlığı teşkilâtını tenzih ederim ve bilhassa Sayın Bakanı. Hükümeti muhatabolarak alıyorum. 1956 tarihli ve

6862 sayılı Kanun Bakanlar Kuruluna yeni hudut tanzimi yetkisini veren bir kanundur. Bakanlar Kurulu hangi şartlar altında hududu tanzim edeceğini 1956 senesinde bir protokola raptetmiş. Kanun bu Proktole hayatiyet vermiş kanun ise halen mer'i. Şimdi, Sayın Bakan haklıdır, ihtısasları dışı bir konudur. Protokole temas etmediler. O Protokol der ki, metrekareye, metrekare mübadelesi yapılacaktır. Binaenaleyh sözlü sorumda çok haklıyımdır. Metrekareye metrekare mübadelesi yapmak doğru değildir, dedi. Sayın Bakan burada. Ama bu mütalâa şahsi kalıyor. Protokol var elimizde. Metrekareye metrekare arazi mübadelesi olacak, bu bir.

Bu Protokol mer'i olduğu müddetçe Türklerin ziyanı var mıdır, yok mudur?.. Olabilir ki, Türklerin ziyanı olmıyabilir. Bu takdirde, nemize lâzım, o Protokol mer'i kalsın, derim. Ben Edirne ilinin bir temsilcisi sıfatiyle seddelerin inşaatı ikmal edilmedikçe, Protokol hükümleri tatbik edildikçe, yerine getirilmek istendikçe Türklerin ziyanı olduğunu da tesbit etmiş bulunuyorum. Bu hususta, Dışişleri Bakanlığı arazi üzerinde durmıyan bir Bakanlık olduğu için, yani arazinin ziraate elverişli olup olmadığı yönünden, arazinin vasfı üzerinde durmıyan bir Bakanlık olduğu için Tarım Bakanlığı da bu konuda kendisinin ilgili olduğunu bilmediği için haklarımız gürültüye gidebilir. İşte milletvekilinin vazifesi burada başlıyor. Kalktım, hususi ikazlarda bulundum, duyuramadım. Dışişleri Bakanlığı şikâyet edilecek bakanlıkların en başında gelenidir kanaatindeyim. (Bravo Giritlioğlu sesleri...) Duyuramadım. Resmen yazdım, sekiz aydır bekliyorum, cevap yok... Razı oldum, bari Bayındırlık Bakanı cevap verecekmiş.. İyi, kötü ne ise meseleyi Mecliste konuşalım da zabıtlara geçsin. Bütçe müzakereleri dolayısiyle de biraz tahrik edilmiş olurlar, belki bir hal çaresi bulunur, dedim.

Şimdi meseleye geliyorum. Muhterem arkadaşlarım, sözlü sorumda da tebarüz ettiriyorum; inşaat devam ediyor. 1956 yılında başlıyan inşaat 1963 yılına geldiğimiz halde hâlâ devam ediyor. Edirne'den aşağıya doğru inildi. Edirne'nin merkez kazası hudutları aşıldı. Ondan sonra Meriç kazası gelir. O da kısmen aşıldı. İpsala kazası kısmen aşıldı. İnşaat bakımından İpsalanın yarısı ve Meriç kazasının içindeyiz. Yani denize doğru inşaat yaklaşıyor. Bu, tekamül eden safhasına göre yukarıda bahis ettiğim Harze firması projesinin icabı olarak, yeniden arazi mübadelesi zarureti hâsıl oldu. Şöyle ki; sözlü sorumda bahsettiğim gibi, Yunanlılar bize iki tane yer verecekler, bunlardan bir tanesi Kavakkoru, diğeride Gâvurada mevkileridir. Yunanlıların vereceği Kavakkoru mevkii 8 bin dekardır. Gâvurada mevkiinde 1 800 dekardır. Biz, Yunanlılara mukabil olarak arazi terk edeceğiz. Bu hususu bilhassa tebarüz ettirmek isterim, bu kabîl arazi tebdilleri, değiştirmeleri, bu yeri isterim, şu yeri istemem şeklinde ifade etmek mümkün değildir. Projenin tatbikatiyle ilgili, Meriç nehrinin geçiş istikametine göre aslında Yunanlıların olan Kavakkoru mevkii Türk hududu içinde kalıyor. Buna mukabil bizim topraklarımızdan Çatal ve Dikili isimli iki mıntıka da Yunan topraklarında kalıyor. Yine Enez'e yakın Gâvurada denilen Yunan toprağı Türk hududunda kalıyor. Mukabil olarak bizim de İpsala'nın Sarıcaali köyünden 1 600 dekarlık bir yer de Yuanalılarda kalıyor.

Muhterem arkadaşlarım, oraları çok yakinen bilen bir kimseyim. Bizim İpsala'nın Sarıcaali köyünün arazisi bütün Edirne vilâyeti içerisinde en münbit bir yerdir. Bir iddia değil bu. Tahmin ediyorum ve tahminimde de yanılmıyorum. Müşahadem ve kanaatim odur. Buna mukabil Gâvurada tâbir edilen ve Yunanlılar'dan bize geçecek yer çorak ve tamamiyle tuzludur, hiçbir işe yaramıyor. Aynı şekilde bizim topraklarımızdan Yuanlılara geçecek olan Çatal ve Dikili mevkileri denilen yer de göl artığından ve göllerin kurumasından hâsıl olan en mümbit arazidir. Şimdiye kadar hiç çekilmemiş. Bunlar öbür tarafa geçiyor. Büyük sazlıklar halinde idi. 5 - 10 senedir çeltik ekimi için orada faaliyet var. Ve en fazla çeltik alabildiğimiz yerler. Bu yerler Yunanistan'a gidiyor, Kavakkoru mevkii kavaklık bir yermiş. Mümbit mi değil mi, onu bilmiyorum. İfade edildiğine göre verdiğimiz fevkalâde ekime elverişli yerlere mukabil karşılık olarak bunları aldık.

Muhterem arkadaşlar, şimdi araziler, bu suretle bizim zıyanımızadır. Benim iddiam budur. Sözlü soruyu tevcih ediyorum, Bakanlıkta, diyorum, benim kanaatımda mıdır? Yani mümbit arazi veriyoruz, çorak arazi alıyoruz, bu

kanaatte midir Bakanlık dedim, bunun cevabı verilmedi.

İkinci bir nokta, mer'î bulunan 1956 tarihli Kanuna ve o kanunun kapsadığı protokole göre metre kareye metre kare mübadelesi mecburiyeti vardır. Metre kareye metre kare mübadele edilecektir. 1956 yılında yapılan bu protokol en iyi şartlarla olsa, hüsnüniyetle yapılsa dahi bugün için zararımıza işliyen bir protokol durumuna geliyor. Çünkü vereceğimiz kıymetli arazi yerine kötü ve kıymetsiz arazi alacağız bu protokol işlerse. Protokoller şartlara göre daima değişebilir. Sualimi ben ona göre tevcih ettim.

Eğer 56 tarihli protokol bugünkü arazi mübadelesinde Türk millî menfaatlerine aykırı geliyorsa yeni bir protokol hazırlamıya Dışişleri Bakanlığı mecburdur. Yine metre kare olarak verilecektir, yine metre kare nisbetinde arazi alınacaktır, inşaatın lüzumu icabı.. Ama, bunun yanında teminatlarla ve sairelerle zarar ve ziyan telâfi edilmiş olabilir. Ben bu gaye ile Dışişleri Bakanlığını ve dolayısiyle Hükümeti ikaz etmek istedim. Bu noktada Sayın Bayındırlık Bakanı beni mâzur görsünler, aslında Dışişleri Bakanlığının asli vazifesi dâhilinde bulunan bu protokolün değiştirilmesi konusuyla ilgili çırpınmama, hissiyatıma gereken cevabı vermediler. Bu noktayı da işaret ettikten sonra işlerin geçmiş olduğuna veya geçmek üzere bulunduğuna dair daha mühim bir noktaya geleyim;

Sayın Bakanın burada cevap vermesine rağmen o nokta şu : Elimizde bulunan gündemimizin iki defa görüşülecek işler faslının 89 sıra numarasında bir kanun tasarısı var. Bu kanun tasarısının başlığını okuyorum :

Türk - Yunan Trakya hududunun mühim kısmını tâyin eden Meriç nehri mecrasının ıslahı dolayısiyle 19 Ocak 1963 tarihinde imzalanan Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı.

Demek ki, Sayın Bayındırlık Bakanı, burada benim müsterih olmamı istediler ama kanun hazırlanmış, tasarı hazırlanmış, o tasarı Meclis gündemine alınmış, nedir o kanun tasarısının kapsadığı konu? 19 Ocak 1963 tarihinde yeniden imzalanan Protokolün tasdiki. Nedir o Protokol? Yine metre kareye metre kare...

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu bir dakikanız kaldı.

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Devamla) — Bu vaziyet karşısında, umumi bir ilgisizliği, bir hudut meselesinin tashihi konusunu ortaya serdiğimi zannediyorum. Hükümetten şikâyetçiyim ve bilhassa Dışişleri teşkilâtının diğer teşkilâtlarla koordine çalışmadıklarından ve milletvekillerinin zamanında yaptıkları ikazlarına gereken ilgiyi göstermediklerinden daha fazla şikâyetçiyim. Huzurunuzdan, sizleri rahatsız ettiğim için özür diliyerek ayrılırım. Saygılarımla. (Alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Onat.

BAYINDIRLIK BAKANI ARİF HİKMET ONAT (Ordu) — Efendim, arkadaşımızın ikazına teşekkür ederim. Sadece anlaşamadığımız husus şudur; şunu Yüksek Heyetinize arz edeyim ki, henüz tebdil edilmiş, değiştirilmiş bir karış arazi parçası yoktur. Metre kareye, metre kare yoktur derken, burada söylemişimdir, arkadaşımı teyidetmişimdir; belki; arkadaşım dinlememişlerdir. Bu biraz da böyle kendilerine tasavvur ederlerse onu mütemadiyen ileri sürmek iddiasındadırlar. Onun için demişimdir ki, arkadaşımı teyidediyorum, bizim Yunanlılara bıraktığımız arazi parçaları onların bize bıraktıklarına nazaran daha kıymetlidir. Kendileriyle yapacağımız konuşmalarda bunu nazarı itibara alacağız ve hattâ biliyorsunuz ki, bu arazi değiştirilmesi hususu teknik seviyede komisyonlar arasında yapılacaktır. Bu arada tabiî Ziraat Vekâletinden ve ilgili diğer vekâletlerden de alâkalılar davet edilecektir. Bunlar da komisyonda yer alacaklardır. Bir tarafta Türkler, bir tarafta Yunanlılar bulunacaktır. Kısaca arz edeyim; bu arazi mübadelesi yapılırken muhterem arkadaşımın buyurduğu hususlar, yani kıymetli arazi veya kıymetsiz arazi arasında doğacak olan fark tazminat olarak Yunanlılardan alınacaktır ve bu, teknik komite seviyesinde yapılan toplantıda Yunanlılara söylenmiştir ve Yunanlılar tarafından da kabul edilmiştir.

Arz ederim.

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne) — Bakanın sözlerini teminat olarak kabul ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu Bakanın

sözlerini teminat olarak kabul ediyorlar, bu suretle soru cevaplandırılmış oldu.

18. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, 1963 - 1964 ekim mevsimi suni gübre ihtiyacının ne suretle sağlanacağına dair soru önergesi ve Tarım Bakanı Turan Şahin'in sözlü cevabı (6/671)

BAŞKAN — Tarım Bakanı buradalar, Sayın Giritlioğlu buradalar. Soruyu okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

Edirne Milletvekili
Fahir Giritlioğlu

1) 1963 - 1964 ekim mevsimi için ihtiyacı karşılıyacak miktarda suni gübre saklanabilmiş midir

2) Bu devre zarfında bundan evvelki tevziat sistemindeki aksaklıklar giderilebilecek midir?

3) Bu devre zarfında bundan evvelki kredi sisteminin aksaklıklarının giderilebilmesi için Ziraat Bankası ile koordine çalışma sağlanabilmiş midir?

4) Kredi ile suni gübre tevziatı yönünden 1963 yılında beş yıllık plânın hükkmleri yerine getirilebilinilmiş midir?

BAŞKAN — Tarım Bakanı.

TARIM BAKANI TURAN ŞAHİN (Muğla) — Muhterem arkadaşlarım, Edirne Milletvekili Sayın Fahir Giritlioğlu'nun kimyevi gübre ihtiyacının ne suretle sağlanacağına dair sorularını, kimyevi gübre nevileri üzerinden cevaplandırıyorum.

1963 yılı azotlu gübre kullanma mevsimi geçmiş ve ihtiyaçlar tamamen karşılanmıştır. Türkiye Zirai Donatım Kurumunun azotlu gübre stoku halen (33 000) tonun üstündedir. 1964 e devredilen kimyevi gübre miktarı stoku 123 048 tondur.

Plâna göre 277 000 ton fosforlu gübre kullanılması öngörülmüştür. Bu gübrenin kesif şekilde kullanma zamanı Eylül ve Aralık aylarıdır. 1963 yılının fosforlu gübre ihtiyacının karşılanması aşağıdaki şekilde plânlanmış ve tahakkuk ettirilmiştir.

166 000 ton Türkiye Zirai Donatım Kurumunun stok ve mubayaaları ile.

48 245 ton Şeker Şirketi stoklarından

60 000 ton Zirai Donatım Kurumu ithali ile

20 000 ton triple süperfosfat karşılığı

Yekûn : 294 245 Ton

Bu rakamlar 1963 yılı plânında kullanılması derpiş edilen kimyevi gübre miktarının fazlasiyle sağlandığını göstermektedir. Ayrıca 1964 yılı stokunu takviye etmek maksadiyle anlaşmalı memleketlerden 160 bin ton gübre tedarikine teşebbüs edilmiştir.

1964 yılı ilkbahar ve sonbahar ekim mevsimi için 5 yıllık plâna göre toprağa intikali gereken 240 000 tonu azotlu, 400 000 tonu fosforlu ve 25 000 tonu potaslı olmak üzere 665 000 ton gübrenin temin, tedarik ve kredi programının tesbiti için ilgili müesseselerle gerekli çalışmalar sonuçlandırılmıştır.

Geçen devre zarfında bilhassa tevzi sistemi yönünden görülen aksaklıkların giderilmesi için gerekli teşebbüsler yapılmış ve ilgililerin koordine çalışmaları sağlanmıştır.

1963 yılı ekim mevsiminde azotlu gübre kredili satışı plânda öngörülen miktarından 25 000 ton fazlasiyle tahakkuk etmiştir. Fosforlu gübrenin ise toz halinde oluşu ve fiyatının yüksek bulunuşu sebebiyle kullanılan miktar plân hedefine nazaran 67 000 ton noksanı ile tahakkuk etmiş bulunmaktadır.

Şimdi, kıymetli arkadaşımın suallerine bütünüyle cevap vermiş bulunmaktayım. Bunun arasında yakın zamanda konuştuğum bir mevzuu olması bakımından, kendisine fazla bir malûmat da vermek isterim. 1964 senesi plân hedeflerine 665 bin ton gübre mevzuunda, plân hedeflerine ulaşma bakımından daha bu sabah Ziraat Bankası ilgilileriyle temaslarımız olmuştur. Kalkınma plânının ziraat sektöründe birinci plânda durulan mesele, gübre ihtiyacının karşılanması ve plânda derpiş edilen hedeflere gitme imkânlarının derpiş olunmasıdır. Gübrenin tevzii meselesinde Zirai Donatım Kurumunun geniş ölçüde, Türkiye çapında satıcılar, ajanslar, şube müdürlükleri kurma yolundaki faali-

yetlerini kıymetli arkadaşım da yakînen bilirler. Edirne Zirai Donatım Şubesi müdürlük haline getirilmiştir. Bu arada önümüzdeki 1964 senesinde Zirai Donatım Kurumunun satış teşkilâtı Bölge Müdürlüğü olarak 14 ten, 21 e, şube müdürlüğü olarak 5 aded, ajans şefliği olarak 1963 yılındaki 87 den 122 ye, temsilcilikler ise 20 kişiye, 406 olan satıcı adedi de 1964 yılında 594 ilâve edilmek suretiyle 1000 e iblâğ edilecektir. Koordine çalışma mevzuu, üzerinde hassasiyetle durduğumuz meselelerden biridir. Bilhassa kredi mevzuunda Ziraat Bankasının bu yoldaki çalışmalarını Hükümet plânında ele almak durumundayız. Plân hedeflerinin tahakkuk ettirilmesinin - 1963 tahakkuk etmiştir - Hükümet olarak tahakkuk ettirilmesinin üzerinde durup, çarelerini mutlaka arıyacağız.

Bunun dışında bir yeni haber daha vereyim. Tahmin ederim ki, kıymetli arkadaşım memnun olur. Bizim asıl büyük sıkıntımız fosforlu gübredir. Fosforlu gübrenin esasını teşkil eden fosforit dediğimiz ham madde dıştan, Tunus'tan, Fas'tan ithal edilmektedir ve 25 milyon dolârlık bir dövize de ihtiyaç göstermektedir. Halen Türkiye'de 50 senelik ihtiyacı karşılıyacak bir rezerv olduğu tesbit edilmiştir. Bilhassa Cenupta, İskenderun'da kurulacak fabrika ve tesislerle memleketimizin ihtiyacını karşılıyacak kadar geniş fosforit yatakları bulunmuş vaziyettedir. Meseleyi Tarım Bakanlığı olarak tetkik etmiş ve Sanayi Bakanlığına intikal ettirmek üzere, hattâ bugün yazısını yazmış ve bilgi vermiş bulunmaktayız. Böylece fosforit ihtiyacı da karşılandıktan sonra Türkiye'nin gübre problemi, Amerikalı mütehassısların ifadelerine göre, kendi istediğimiz miktarı aştıktan başka, eğer iyi bir şekilde işlenebilirse, Yakın Şarka fosforit madeninin ihracı da mümkün olacaktır. Çünkü bu mıntakalarda, Afrika'nın üst Akdeniz sahili mıntakasında şerit halinde fosforit kaynakları mevcut. Bu bakımdan gübre mevzuu üzerinde arkadaşımın sorduğu şekilde, ön fikir olarak 1963 senesi ihtiyacının tahakkuk ettirildiğini, tevziat sistemindeki aksaklıkların giderilmesi yolunda Zirai Donatım Kurumunda her türlü çalışmaların yapıldığını, teşkilât genişletilerek en ücra köye kadar gübre kullanılmasının sağlanacağını ve kredi sistemindeki aksaklığın halli mevzuunda ise sıkı bir işbirliğine girmiş bulunduğumuzu ve plân tatbikatı bakımından Hükümet seviyesinde meseleyi ele almış olduğumuzu bildirmekle, sanıyorum ki, soruları hakkında istedikleri malûmatı vermiş bulunuyorum.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu.

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne) — Pek değerli arkadaşlarım, konu hakkında huzurunuzda esasa girmek istemiyorum. Önergemi verdiğim tarihte gübre şikâyetleri fazla miktarda idi. Aradan geçen zaman zarfında bu ihtiyaçların ve şikâyetlerin mümkün olduğu nisbette giderildiğine ben de şahit oldum. Yani bugünkü tarihle aynı mealde bir sözlü soru vermezdim. Memnun oldum buna rağmen, sözlü sorumu sorduğuma. Sayın Bakandan yeni müjdeler işittik. En ziyade memnun olduğum konu, Türkiye'nin dâvasının ziraat dâvası olduğuna inanan bir fert sıfatiyle ziraatçı bir Bakanın asıl zirai kalkınma konusunda, gübre meselesine önem vermekle kalkınabileceğimize inanmış bulunduğu kanaatini bende uyandırmasıdır. Sayın Bakanı, gübre konusunda gösterdiği bu ilgisinden dolayı, inançla dâvaya sarılacak bir insan vasfında olduğunu bendenize telkin ettiğinden dolayı, bilhassa huzurunuzda tebrik ederim. Sayın Bakanımızın, genç Bakanımızın, bu anlayış içerisinde, ziraat alanında verimli olacağı inancını duymaktayım. Bu arada bir temennimi de bir iki kelime ile ifade etmekle yetineceğim.

Zirai Donatım Kurumu bugünkü malî imkânı nisbetinde her türlü gayreti göstermektedir. Müessese, başında çok hüsnüniyet sahibi olan bir Umum Müdür tarafından idare edilmektedir. 50 milyonluk sermaye ile bu müessesenin bilhassa gübre problemini halletmesi kabil değildir. Sayın Bakanın dikkat nazarlarına arz ederim.

İkinci bir nokta; Hükümet programına alınacağını söylediler; inşallah Ziraat Bankası, Ziraat Bakanlığı emrine girer ve gübre politikasına inanan bir yolda gereken krediyi de sağlar. Ziraat Bankası, bugünkü tutumu ile gübre politikasına muvazi hareket eden bir müessese olmaktan uzaktır.

Bu kadarcık tenkidimi Sayın Bakanıma iletmekte fayda bulduğumu arz etmek isterim.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

19. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Edirne ilinde süt endüstrisi kurulması hususunda ne düşünüldüüne dair soru önergesi ve Tarım Bakanı Turan Şahin'in sözlü cevabı (6/672)

BAŞKAN — Soruyu okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığı eliyle
Tarım Bakanlığına

Bu hususta çıkarılan kanuna tevfikan yurdumuzda muhtelif bölgelerde süt endüstrisi kurulurken;

Öteden beri meraları ile maruf ve peynirciliği ile şöhret kazanan Edirne ilinde; süt endüstrisinin kurulması hususu Bakanlıkça düşünülmüş müdür? Bu bölgenin sütçülüğünün inkişaf ettirilmesi hakkında ne gibi tedbirler alınmaktadır.

Sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

25 . 7 . 1963
Edirne Milletvekili
Fahir Giritlioğlu

BAŞKAN — Sayın Bakan.

TARIM BAKANI TURAN ŞAHİN (Muğla) — Edirne Milletvekili Sayın Fahir Giritlioğlunun Edirne ilinde süt endüstrisi kurulmasına dair sorularına cevaplarımı arz ediyorum.

227 sayılı Kanun hükümlerine istinaden Bakanlığımıza bağlı Türkiye Süt Endüstrisi Kurumu kurulmuştur. Kurumun Genel Müdürü atanmış ve bendeniz Hükümette vazife aldığım günün, ikinci veya üçüncü günü de kurumun İdare Meclisi tamamlanmıştır. Yani bugün Kurum Genel Müdürü ve İdare Meclisi ile fiilen teşkil edilmiş durumdadır. Bu Kurum beş senelik kalkınma plânında ön görülen tedbirleri ve Türkiye'de süt mamulleri fabrikasyonunun ana hatlarını işliyecek, etüd edecek, ele alacak ve kuruluş yerlerini tesbit edecektir. Bu plân gereğince de Türkiye müsait sekiz bölgede süt mamulleri fabrikasyonuna bu Kurum eliyle girecektir. Bu fabrikalar mahallî kooperatiflerle de iş birliği halinde çalışacaklardır. Bu plân dâhilinde Trakya bölgesine de yer verilmiş ve büyük bir süt istihlâk bölgesi olan İstanbul'da, Trakya'nın en müsait ve bilhassa peynirciliğimizi ıslah ve inkişaf ettirecek merkezde bir fabrika kurulması uygun mütalâa edilmiştir.

Ancaka, arkadaşımızın sorduğu gibi, bunun yeri Edirne midir, değil midir?.. Bunun hakkında bir etüde dayanmaksızın kesin bir şey söylenemez. Trakya bölgesinde kurulacak bir süt endüstrisinin kuruluş yerinin neresi olması mevzuu, tamamen bir etüt ve tetkika dayanmaktadır. Edirne'nin ve Trakya bölgesinin öteden beri süt mamulleri mevzuunda inkişafını yakînen hepimiz bilir ve takibederiz. Bir fabrikanın kuruluş yerinde aranılan ekonomik şartlar ve teknik icaplar neler gösterir, bilmediğimden dolayı ve Süt Endüstrisi Kurumu yeni kurulduğu için, arkadaşımın sorusuna kesin olarak, kurulacaktır veya kurulmıyacaktır, cevabını veremiyeceğim. Fakat işe başlar başlamaz, Süt Endüstrisi Kurumu Genel Müdürüne - kendisini yakînen tanıdım - ilk söylediğim şey, bu Kurumun süratle faaliyete geçirilmesi oldu. Kurumun faaliyetlerini yakînen takibedip. memleketin ekonomik alandaki süt mamullerinin yerini tesbit hususunda, bu Kurumdan çok hizmetler bekliyeceğiz ve temenni ederim ki Trakya bölgesinde, süt endüstrisi kuruluşunda, Edirne büyük hissesini alacaktır. Ancak bunu, teknik çalışmalar ve etütler, belli edecektir. Arkadaşımı neticeden haberdar ederim, Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Giritlioğlu.

FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne) — Muhterem arkadaşlarım, mesut bir tesadüf benim sözlü sorumu Sayın Bakan tarafından cevap verdiği bugünlerde 227 sayılı Kanunun gereken merkez teşkilâtı işletmeye başlamış. Kanun Cumhuriyet Senatosundan çıkıp katileştikten sonra bir Trakya temsilcisi sıfatiyle, Trakya'nın bu kanundan faydalanmasını, sağlıyabilmek amacı altında ilgili makamlar nezdinde şifahi temaslarda bulunmuştum. Dâvanın anlaşılmadığına inanmıştım. Bu konuşmayı yapmaya mecburum. Tarım Bakanlığı teşkilâtı, fuzulî addetmektedir. Dâvayı anlamamış olabilir, çünkü, Mecliste de Doğu illerimizin milletvekillerinin ısrarlı hareketleri sayesinde bu kanun çıkmıştı. Bir Hükümet tasarısı değildi, teklifti. İnandım ki, Büyük Meclisin tasvibine mazhar olan bir kanun, Hükümetten gelmediği zaman benimsenmiyor. Tarım Bakanlığı bana bu ka-

naati verdi. Bir başka noktaya daha inandım; Tarım Bakanlığında hayvancılık konusuna üvey evlât, üvey konu nazariyle bakıldığına inandım. Mevzu hayvancılıkla ilgili. Bu yönden Sayın Bakanın ilgilenmiş olmasını, meseleye ehemmiyet verdiğini ifade etmiş bulunmasını, bilhassa takdirle tebarüz ettirmek ve bunu ilerisi için bir teminat olarak gördüğümü de beyan etmek isterim.

Muhterem arkadaşlarım, konu ile ilgili mâruzatıma geçiyorum; bu seferki konuşuşum kısmen hissi karakter taşıyabilecektir, kısmen de beni, objektif ölçülerde de haklı bulacağınızı zannederim.

Sayın Bakan 8 bölgede süt endüstrisinin kurulacağını ve bunlardan bir tanesinin Trakya'da olacağını ifade ettiklerine göre, dâva mühim çapta bizim zaviyemizden halledilmiştir. Trakya unutulan bir bölge olarak kabul edilmesin. Unutulma endişesi içinde idik. Çok şükür, hakikaten hayvancılık bakımından mümtaz mevkii olan Trakya'nın ehemmiyeti Bakanlık camiası tarafından kabul edilmiş ki 8 bölgeden bir tanesi Trakya oluyor.

Bu, çok objektif bir kıstastır. Hakikaten iddia edemem, mevzuum değildir, ama Türkiye'yi bilen bir kimse olarak söyliyebilirim ki, zannediyorum, Kars gibi, Urfa gibi mıntakalar ayarında veya bunlardan sonra gelen Trakya, hayvancılık bakımından çok elverişlidir. Bu dâvayı bizim zaviyemizden Sayın Bakan hallet-miş bulunuyor. Ancak yerini tesbit edemem, diyorlar. Bu noktada, hepinizin affına sığınarak, biraz subjektif mütalâada bulunacağım.

Edirne lehinde bir mütalâada bulunmamı lûtfen mazur görmenizi de rica ederim, iki zaviyeden; bunlardan bir tanesi, Türk vatanının en bakımsız köşelerinden birisi maalesef Edirne'dir. Eski Paytahtımız Edirne bugün vasat bir kasaba ayarında kalmış, her türlü nimetlerden uzak, Devlet Sektörünün ulaşamadığı bir bölge halindedir. Edirne'nin bir şöhreti ve bir tarihi vardır. Bu biraz da bizim millî tarihimizdir. Edirne'yi Karslı arkadaşımın da benimsiyeceğini düşünerek Edirne konusuna dikkatinizi çekmek istiyorum. Edirne yardıma muhtaç bir bölgedir.

İkinci nokta; süt sanayii bakımından iddia ile ifade etmek mümkündür ki, Edirne, 67 vilâyetin fevkinde. Edirne peyniri ismiyle şöhret bulan bu mamulât dünya çapında tanınıyor. Trakya havalisinde kurulacak her hangi bir endüstrinin sıklet merkezini peynir teşkil edecektir. Bu peynirin adı, istesek de, istemesek de Edirne peyniri olacaktır. Edirne peyniri olarak Edirne'nin dışında bir yerde imal edilen peynirden, Edirne'nin nasibini almadığı nisbette Edirnelinin bu patentine karşı bir saygısızlık olur, niyetime bağışlayın. Bunu sübjektif mütalâa olaark lûtfen kabul edin; ama hüsnüniyetime bağışlayın. Sayın Bakanın da bu vâdide dikkatini çekmek için bu iki noktaya bilhassa işaret ediyorum.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

20. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, çiftçilerin sattıkları mahsullerin bedelinin acele olarak verilmesi ve mallarının daha seri alınması için ne gibi tedbirler düşşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/673)

BAŞKAN — Soru sahibi Halil Özmen burada.

Ticaret Bakanı? Yoklar. Gelecek soru gününe bırakılmıştır.

21. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, memleketimizin bâzı bölgelerinde görülen şap hastalığının önlenmesi konusunda ne gibi tedbirler alındığına dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından soru önergesi ve Tarım Bakanı Turan Şahin'in sözlü cevabı (6/674)

BAŞKAN — Soru sahibi burada. Ticaret Bakanı yok. Tarım Bakanının izahını kâfi görecek misiniz?

HALİL ÖZMEN (Kırşehir) — Kâfi.

BAŞKAN — Sorularını okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

1. Memleketimizin bâzı bölgelerinde hayvanlarda görülen şap hastalığı üzerine NATO üyesi memleketler, Türkiye'den canlı hayvan ithalini durdurmuşlardır.

2. Bu arada Yunanistan ve Bulgaristan kendi hudutları içinden canlı hayavnlarımızın geçirilmelerini yasak etmişlerdir.

3. Vaziyet böyle olunca, canlı hayvan ihracatımız tehlikeye düşmüştür.

4. Canlı hayvan ihracatımıza vurulan bu darbe üzerine Tarım ve Ticaret Bakanlıkları-

mız ne gibi tedbir almışlardır? Hayvanlar telef olmuşlarsa miktarları nedir? Bu hastalık ne zamandan beri devam etmektedir? Bilhassa İstanbul bölgesinde müspet olarak ne gibi tedbir alınmıştır? Henüz hastalığın bulaşmadığı diğer bölgelerimizde önleyici ne gibi mühim tedbirler alınmıştır?

Yukardaki sorularıma sözlü olarak Sayın Tarım ve Ticaret Bakanlarının cevap vermelerine delâletlerinizi rica ederim.

Kırşehir Milletvekili
Halil Özmen

BAŞKAN — Tarım Bakanı Sayın Turan Şahin.

TARIM BAKANI TURAN ŞAHİN (Muğla) — Kırşehir Milletvekili Sayın Halil Özmen'in, şap hastalığına dair sorularını cevaplandırıyorum.

Çift tırnaklı hayvanlarda görülen Afrika (Sat 1) tipi şap hastalığı 1962 yılı Mayıs ayında Güney - Güneydoğu hudutlarımızdan yurdumuza sirayet etmiştir.

Bu hastalık 1962 ve 1963 yıllarında hemen, hemen bütün illerimizde görülmüş ve hayvanlar arasında zayiata sebebolmuştur.

Hastalığın görüldüğü il ve köy adedleri ile rakamlar da şöyle :

1962 yılında hastalığın görüldüğü il adedi 63. 2 160 köyde hastalık tesbit olunmuş, 1 835 701 baş hayvan hastalanmış ve 6 182 hayvan ölmüş.

1963 yılında, 64 ilde şap hastalığı varmış, 3 265 köyde şap hastalığı tesbit olunmuş, 1 566 691 hayvan hastalanmış ve bu hayvanlardan 14 754 ü ölmüş.

Şap hastalığı her türlü vasıta ile bir taraftan diğer tarafa süratle yayılmaktadır. İnsan, kuş, rüzgâr ve yabani hayvanlar bu hastalığın bulaşmasında mühim âmil olmaktadır. Bunlara rağmen mücadele çalışmalarımızda hayvan sağlık zabıtası hükümlerinin hassasiyetle tatbiki ile hastalığın kontrol altına alınması mümkün olmuştur.

Hastalığın Trakya'ya sirayetini önlemek için İstanbul, Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ'ında 912 757 baş hayvan aşılanmıştır.

İstanbul ilinin 200 köyünde 78 475 aded hayvan, Edirne ilinin 226 köyünde 466 282 aded hayvan, Kırklareli ilinin 109 köyünde 255 858 aded hayvan, Tekirdağ ilinin 72 köyünde 112 142 aded hayvan ki, yekûn olarak 607 köyde 912 757 baş hayvan aşılanmıştır.

Bu illerdeki aşılamalar devam etmektedir. Ayrıca Haydarpaşa'daki muayene mahalleri ıslah edilerek, gelen hayvanlar, sistemli bir muayeneye tabi tutulmuştur. Trakya'da tampon bölgeler tesis edilmiş ve alınan bu tedbirler sayesinde hastalığın Trakya'ya sirayeti önlenmiştir.

Hastalığın diğer ilçe ve köylere bulaşmaması için her vilâyet kendi hudutları dâhilinde gerekli, sağlık zabıtası tedbirleri alınmış ve aşı stokumuzun müsaadesi nisbetinde hastalık görülen yerlerin etrafında aşı tatbikatı yapılmıştır.

Mücadele işlerinde Fransa, Belçika, Alman hükümetleri ile FAO Teşkilâtından vasıta, aşı, lâboratuvar malzemesi yardımı temin edilmiş, çalışmalarda sıkı bir iş birliği sağlanmıştır. Bu iş birliğinin bir neticesi olarak yakında faaliyete geçecek Ankara Şap Enstitüsünde senede 20 milyon doz aşı istihsal olunacaktır.

Muhterem arkadaşlarım, şap hastalığı, Türkiyenin hayvancılığının inkişafında ve hayvan ihracatında büyük ölçüde tahripkâr tesir yapan ve beynelmilel âlemin bütün gümrük kapılarını, bizim hayvan ihracatımıza kapalı hale getirici bir hastalık halinde Türkiye'de geniş mikyasta vardır. Ve o kadar ileri gider ki, yabani domuzlar avlanıp da İstanbul'da satılmak istendiği halde şap mıntakalarından geldikleri için satış yapacağımız memleketlerin gümrükleri bunların ithaline müsaade etmezler. O halde şap hastalığı mevzuundaki mücadelemizin geniş ölçüde ve mikyasta olması icabeder. Veteriner teşkilâtımız bu hususta geniş ölçüde gayret göstermektedirler. Geçen sene kabul edilmiş olan tahsisatla Ankara'da kurulan Şap Enstitüsü büyük miktarda aşı hazırlamak durumuna gelmiş bulunmaktadır. Ocak ayının 26 sında (FAU) tarafından gönderilmiş beynelmilel ölçüde isim yapmış eksperler bir seminer yapacaklardır. Bu seminerde çalışacak insanların beynelmilel şöhrete sahip insanlar olduğunu bana dün ifade etmişlerdir. Rakamlarımız sıhhatlidir. Ölen ve hastalanan hayvan adetlerinde en ufak bir yanlışlık yoktur.

Beynelmilel münasebetlerimiz içinde bizim teşkilâtımız da falan köyde ve falan yerde şap hastalığı görüldü, tesbit olundu diye bildirdiği anda beynelmilel müessese bütün dünya milletlerine «Türkiye'nin filân yerinde şap hastalığı çıkmıştır» deyip tamim ediyor. Ve üç gün sonra bu hastalık ifna edilse ve hastalanan hayvan ölmüş olsa, bir başka hastalık görülmemiş bulunsa, o kadar iyi ve itimat telkin etmiş bir durumdadır ki, hastalık filân yerde söndürülmüştür ifna edilmiştir dendiği anda bütün beynelmilel sahada aynı itimatla Türkiye'de bu hastalığın bitirilmiş ve söndürülmüş olduğu kabul edilmektedir. Bu bakımdan kıymetli arkadaşımızın üzerinde hassasiyetle durduğu bu meselede hem Ziraat Vekâletinin bünyesi içinde veteriner teşkilâtı olarak, hem de bizim tarımsal kalkınmamızda büyük yeri olduğuna inandığım hayvancılığın inkişafında çok ehemmiyet taşıyan bu mevzuu üzerinde, işe başladığım andan itibaren hassasiyetle durmaktayım.

Teşkilâtın ilgilileriyle bu mevzuda geniş temaslara başladım ve önümüzdeki seminer içinde de bugüne kadar yapılmış olan mücadelelerin tesir dereceleri, imkânlarımız ve dış âlemden bu mevzuda bize yapılacak hertürlü yardımlar sayesinde, diğer hastalıklarda olduğu gibi hayvancılık sahasındada bu ıstırabımızı dindirici tedbirler alır ve iyi neticeler istihsal ederiz. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Özmen.

HALİL ÖZMEN (Kırşehir) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar, bu mevzuda İç Anadolu ve Orta Anadolu'da binlerce hayvan öldü. İstanbul mıntakasındaki gezilerimiz sırasında da binlerce hayvanın öldüğüne şahit olduk. Soru, Temmuz ayından evvel verilmiş bir sorudur. Muhterem arkadaşımın bu mevzua verdiği önemden dolayı huzurunuzda kendisine teşekkür ederim.

Yalnız şunu Yüce Heyetinize arz edeyim ki, bu memleketin malî bakımdan, iktisadi bakımdan köylüsünün veya vatandaşının bir tek koyununu, bir tek keçisini bir tek küçük oğlağını öldürecek takati müsait değildir.

Sayın arkadaşım bu şap hastalığının sâri olan, memleketimizin içinde, sâri olan bu şap hastalığının giderilmesi için ne lâzımsa onu yapacağına inanarak size teşekkür ediyor ve huzurunuzdan ayrılıyorum.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

22. — Ankara Milletvekili İbrahim İmirzalıoğlu'nun, tarım âlet, makina ve yedek parçalarının zamanında temin edilmesi için neden vaktinde tedbir alınmadığına dair önergesi ve Tarım Bakanı Turan Şahin'in sözlü cevabı (6/675)

BAŞKAN — İmirzalıoğlu buradalar mı?

İBRAHİM İMİRZALIOĞLU (Ankara) — Buradayım.

BAŞKAN — Tarım Bakanı da burada. Soruyu okutuyorum:

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Tarım Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı saygiyle rica ederim.

Ankara Milletvekili
İbrahim İmirzalıoğlu

Tam ihtiyaç zamanlarında tarım âlet ve makinalarının ve yedek parçalarının yeter miktarda mevcut bulunmadığı ve bulundurulmadığı; bu yüzden belli ihtiyacın karşılanamadığı ve birçok alet ve makinanın işten kaldığı, en kıymetli iş zamanlarının kaybedildiği, mahsulün türlü tehlikelere uğramasını doğuracak şekilde hasadının geciktiği bir gerçektir. Başlıca Zirai Donatım Kurumu olan Türkiye Zirai Donatım Kurumu ve diğer acentalar meselâ bugünlerde pek âcil ihtiyacolan biçer-döğer kayışlarından en lüzumlularını istiyen yüzlerce çiftçiye «yok» cevabını vermektedir. Ve bu hal yıllardan beri sürüp gitmekte, çoğunlukla mevsim geçtikten sonra, aranan parçaların siparişten yeni geldiği veya geleceği bildirilmektedir.

1. Yeniden alet ve makina getirilmesi imkân konusu olmakla beraber mevcut alet ve makinaların adedleri; çalışma zamanları ve en çok aranan ve ihtiyaç duyulan parçaları artık malûm olduğuna göre bu husustaki talepleri karşılamak üzere neden vaktinde tedbir alınıp gerekli imkânlar hazırlanmaz?

2. En çok aranan parçaları bir önceki yılda tesbit edip vaktinde temin eylemeye engel olan ve lüzumsuz karaborsa piyasası kurulmasına sebebolan âmiller ve sorumlular neler ve kimlerdir? Haklarında gerekli işlem yapılması düşünülmekte midir?

BAŞKAN — Sayın Tarım Bakanı.

TARIM BAKANI TURAN ŞAHİN (Muğla) — Ankara Milletvekili Sayın İbarahim İmirzalıoğlu'nun, tarım alet ve makinalarına dair sorularını cevaplandırıyorum.

Traktörlerden başka bilûmum ziraat alet ve makinaları ile memleket dâhilinde imal edilenler hariç yedekleri liberasyon listesindedir. Bu itibarla bunların ithali tamamiyle serbest ve hiçbir kayda tabi değildir.

İthali gerek Bakanlığımız, gerekse Bakanlığımız müsaadesi ile serbest ithalâtçı firmalar tarafından yapılan ziraat alet ve makinalarının yedek parça teminindeki güçlüğü bertaraf etmek için her tip traktör ve makinaya ait en az % 10 kıymetinde yedek parça ithali şart koşulmaktadır. Bu suretle amortisman müddetini doldurmamış makinalar için piyasada bir yedek parça stokunun meydana getirilmesi sağlanmaktadır. Zirai Donatım Kurumunun elinde bugüne kadar ithâl ettiği makinalara ait halen 25 - 30 milyon liralık bir yedek parça stoku mevcuttur. Bu stok her yıl 15 milyon liralık bir yenileme ile takviye olunmaktadır. Siparişlerde çok hareket gören parçaların daha büyük sayıda teminine çalışılmaktadır.

Biçer - döğer «V» kayışı sıkıntısı bu kayışların liberasyon listesine dâhil bulunmamasından, kota icabı yeteri kadar ithal edilmemesinden ve yerli mamüllerin tam muvaffak olmamasından ileri gelmektedir.

Ziraat makina ve traktörlerinin yedek parça sıkıntısı umumiyetle iki sebebe bağlıdır.

1. 1949 - 1955 yılları arasında ithâl edilen 16 000 traktör ile 3 500 biçer - döğer 8 - 15 yaşın üzerindedir, normal yaşları 8 - 10 yıl olan bunların fabrikaları bu tiplerin imalâtını senelerce evvel durdurmuştur. Bu cihetle yedek parça siparişlerimiz özel bir imalâtı icabettirdiğinden zamanında temin olunmaması durumu ile bizi karşı karşıya bırakmıştır.

2. Ziraat alet ve makina parkının % 10 unu teşkil eden serbest ithal rejimi dâhilinde getirtilmiş ve halen fabrikaları kapanmış traktörlerin ziraat hizmetlerinde kullanılmasıdır ki, bu kısım makina parçalarının ancak özel tamir atelyelerinde yaptırılmak suretiyle temin etmekten başka çaresi yoktur.

Kıymetli arkadaşım sekizinci ayın yirmisinde sözlü soruyu vermiş. Bugün muhatabolduğum bu anda yedek parça problemi, makina parkları Zirai Donatımın gereç ve araçlarının hangi istikamette bu sorulan mevzular bakımından geliştirildiği yolunda detayına inen malûmatı henüz alamadım. İdarece hazırlanmış olan bir cevabı, sözlü sorunuza, o günkü şartlara göre bir ışık tutar ümidi ile okudum. Diğer mevzularda meselelerin içine girdim. Bu bakımdan, yeni, - takibettiyseniz - Ticaret Bakanlığı tarafından ilân edilen kotalara göre yedek parça meselesi yine disipline edilmiş, liberasyon listesi içinde bırakılmıştır. Bir kısım zirai istihsalde mühim yeri olna traktör, biçer - döğer gibi makinaların ithalâtı meselesi kotaların içine Tarım Bakanlığının muvafakatine bağlı olmak üzere dâhil edilmiştir. Önümüzdeki çalışma devresinde Zirai Donatım Kurumunun başlıca vazifelerinden biri olan bu faaliyetlere hem ehemmiyetle eğilmek imkânını bulacağız, hem de birtakım aksaklıkları zamanında gidermek çaresine başvuracağız. Yalnız ithalâtla, malî imkânlarla alâkalı hususları bugünden edinebildiğim intibalar bakımından arkadaşımın nazarı dikkatten uzak tutmaması lâzımgediği kanaatini taşımaktayım. Serbest listede, liberasyon listesinde veya kotada bulunan ve ilk altı aylık devrede ithâl edilecek parçalarla birlikte Zirai Donatım Kurumunun elindeki malzemenin memleket bütünü ile mevcut makinalarına ve yaşlanmış biçer - döğer traktör gibi makinalarına yetip yetmediği konusunda henüz kanaat sahibi değilim. Bu mevzuda tetkiklerde bulunduktan sonra arkadaşım arzu ederse yine o zaman malûmat vermek üzere huzurunuzda arz ederim. Şimdilik bu kadar malûmatla kendisini tatmin edebildiğimi zannetmiyorum, ama, başka söyliyeceğim bir durumum yok. İstedikleri malûmat daha sonra olabilecek ise bir müddet sonra bana tevcih edilen bir sual vesilesiyle o zaman cevaplandırmaya çalışırım. Şimdilik muruzatım bu kadar.

BAŞKAN — Sayın İmirzalıoğlu.

İBRAHİM İMİRZALIOĞLU (Ankara) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar, muhterem ve sevgili genç Bakanın izahlarını ve duruma yeni muttali bulunduklarından dolayı itirazlarını samimiyetle kabul ve kendilerine teşekkürlerimi arz ederim. Yalnız işin derinli-

ğine girmeden bendeniz, bu Zirai Donatım mevzuu ile meşgul olan teşkilâtın vazifesini hakkiyle yapmadığına ve zamanında tedbirlerini almadığına kaani ve kail olarak bu sorumu tevcih ettim. Buna dair olan görgülerimi Sayın Bakana arz edeceğim. Diğer kısımlarını zaten kendileri tetkik edeceklerdir. Ben kendilerine yalnız ip uçları takdim etmekle yetineceğim.

Muhterem arkadaşlar, sual, malûmuâlileri muhtelif unsurları ihtiva eder, muhtelif unsurlardan terekkübeder; ihbar kısmı, ikaz kısmı ve istifsar kısmı vardır. Bendeniz suali tafsilâtla takdim etmiş olmak sıfatiyle lâzımgelen ihbarı yapmış durumdayım. Bunlardan bâzılarını tavzih ediyorum şimdi. Bu yedek parça mevzuunda bilhassa en hassas, kritik zamanlar, biçer - döğerlerin faaliyete geçtiği zamanlardır. Zaman bellidir, mahsul, vakit geçirilmeden hasadedilmek ister. Bu yapılmadığı takdirde zâyiat her gün artan bir nisbette vatandaşı mağdur ve zarardide kılar. Makinaların yedek parça ihtiyacını, memleketteki mevcut makinaların adedleri bilinmek suretiyle tesbit etmek her zaman mümkündür. Bu biçer - döğerlerin bilhassa kayış mevzuu, mevsimi itibariyle bilinen bir şeydir. Hasat mevsimi bittiği zaman biçer - döğerlerin hepsi kayışlar ile teçhiz edilir. Ama, şu olur, arada büyük iş günleri biçer - döğerler yatar. Mahsul boş yere bekler. Vatandaş karaborsada fâhiş fiyatla 394 lira civarında olan bir yürüyüş kayışına bin lira öder. Sonra mahsul mevsiminin sonuna yaklaştığı sırada Zirai Donatım Kurumu harekete gelir, uçakla kayış getirtir. Muhterem Bakan, Zirai Donatım Kurumunun defterini tetkik buyursunlar, her hasat mevsiminde, ayrıca munzam uçak masraflarını göreceklerdir.

Bu suali, kendilerinin de işaret buyurdukları gibi 8 nci ayın 20 sinde, yani hasadın en civcivli zamanında biçer - döğerlerin büyük nisbette bu yürüyüş kayışından mahrum olmaları dolayısiyle muattal durdukları bir sırada tevcih ettim.

Muhterem arkadaşlar, vatandaş çaresiz kalınca her kapıyı çalıyor. Yalnız benden şahsan en az 10 kişi kayış talebetmiştir. İki biçer - döğerin kayışını 10 kişi talebetmiştir. «Sen milletvekilisin, nereden olsa bulursun, kayışını sök bize ver, istediğin parayı da al.» dediler. Vatandaş bu derece muztar kalmaktadır. 3 - 4 depo yapan vantilâtör kayışını kullanmak mecburiyetinde kalmıştır. Bu uzun kayışlar piyasada birden fırlar, 5 - 10 liralık kayışı 30 - 40 liraya alır. Bunu almak için vatandaş birçok masraf yapar. Munzam masraflar bir tarafa, üç dört depo yapan kayış bozulur, tekrar alır, işten kalır.

Massey - Ferguson tipi biçer - döğerlerine yerli yapı sahte damgalı çürük kayışlar satılmak suretiyle vatandaş iğfal edilmektedir. Asıl kayış bedeli 150 ile 250 lira arasında değişmesi lâzımgelirken, vatandaşa 700 liraya kadar satılmaktadır. Bilhassa Sayın Bakanın ilgilileri ikaz etmesi hususunda kendilerine istirhamım şu yönde olacaktır: Bu yedek parçaları, bilhassa kayışları, biçer - döğer kayışlarının ithali için gerekli dövizi zamanında ayırmalarını ve çıkarttırmalarını temin ettirmek ve zamanında getirmek için gerekli teşebbüsü yapmalarını. Sonra Zirai Donatım Kurumlarından almak ve aktarmak suretiyle bilhassa bu işin gayrimeşru ticaretini yapanlar, kayışları karaborsaya intikal ettirmektedirler. Kurumun getirttiği bu kayışlar, yanındaki dükkânda, acentada bulunduğu halde, Kurumda bulunmamaktadır. Bunları sıkı surette murakabeye tabi tutmalarını hassaten istirham ederim. Yine bu cümleden olarak vatandaşı teşvik ediyoruz, tohumunu gübreleyin diye. Fakat gübreli mibzer piyasada mevcut değil. Mevcut mibzerlere tohumla birlikte vatandaş gübreyi koyuyor toz halindeki gübre teleskopları tıkıyor ve ekim sakat oluyor. Beklediğimiz netice elde edilemedikten başka, görünür şekilde zarardide oluyor. Aynı şekilde Sayın Bakanın işaret buyurdukları gibi bir kısım yedek parçalar memleket dâhilinde yapılabiliyor. Adapazarı fabrikasında mibzer parçası olan müvezzi dişlisi ve bâzı parçalar yapılabiliyor. Ama, bunlar da zamanında hazır bulundurulmuyor. Yani memur zihniyeti, bürokrasi ve kırtasiyecilik zihniyeti vardır. Vatandaş bekliyor, vatandaşın zamanında ekim yapması, nadas yapması ve mahsulünü idraki mümkün olmuyor. Bizde maalesef çifçide iktisadi nosyon gelişmemiş olduğu için bunları hesaplıyamıyor. Haddizatında bu türlü mânialar, gecikmeler yüzünden maliyet fevkalâde yükselmektedir. Bu vesileyle bir hususu da, mevzuun içinde olmamakla beraber bir muhterem arkadaşı-

mın da ikazından istifade ederek, Sayın Bakana arz etmek ve müessir müdahalelerini davet etmek için zikretmek mecburiyetindeyim. Gerek Zirai Donatım Kurumunun getirttiği, gerekse Şeker Şirketinin getirttiği traktörler için kâfi miktarda plâsman bulunmadığı için vatandaş bunlar için gerekli yüzde 20 lerini, bütün imkânları kullanarak, hayvanını satarak, tarlasını ipotek ederek, icabında faizle borç alarak depo ediyor, harman sonundan beri vatandaşın parası orada bağlı kaldığı halde, ki 12 bin lira kadar bir paradır ve bu bizim Türk köylüsü için, çiftçimiz için mühim bir paradır, parası bağlı kaldığı halde muamelesini ikmal edip nadasını yapmak, ekimini yapmak için traktörü temin edemiyor. Bu hususta kendilerinin müessir müdahalelerini hassaten istirham ederim.

Sözlerime son verirken yedek parça mevzuu üzerinde Sayın Bakanın ehemmiyetle durmalarını hassaten rica ediyorum. Aradaki farkı, yani çiftçinin ne kadar zarara girdiğini hesabetmek, mukayese imkânı bulunmadığı için mümkün olmuyor. Yedek parçanın vaktinde temin edilememesi sebebiyle uğranılan zarar çok büyüktür. Mevzua ehemmiyetle eğileceğine inanarak saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Sayın Bakan.

TARIM BAKANI TURAN ŞAHİN (Muğla) — Sayın İmirzalıoğlu'nun işaret ettiği bütün noktalara Bakanlık olarak uhdemize düşen her hususta alâkalı bulunacağımı temin etmek isterim.

Zirai Donatım Kurumu Bakanlık bünyesi içerisinde köylü ile olan münasebeti tanzimde hangi mevzuda meşgul oluyorsa, gübre politikasını yürüttüğü kadar traktör, zirai alet ve edevat, yedek parça mevzuunda da uhdesine verilmiş vazifeyi kemaliyle yapacak bir duruma getirilmesi için ne gibi müdahale ve nasıl tedbir alınması lâzımsa hepsini alacağım. Fakat henüz muttali olduğum, işin içine girdikçe tesbit ettiğim bir noktayı aydınlatmak için buraya geldim.

Bugün köylümüz de dediğiniz gibi, arazisini traktörle sürme arzusu, traktör alma arzusu genişlemiş, büyük ölçüde talep ile karşıkarşıya kalmış bulunmaktayız. Plânda 1964 senesinde, tahsis edilen, tesbit edilen traktör adedi 6 bindir. 1963 te de 6 bin idi. Yerli montaj ile birlikte Türkiye'de 10 bin traktör satıldığı rakam olarak tesbit edilmiştir. Şimdi yüzde 20 sinin yatırılması suretiyle traktör verilmesi mevzuunda, Ziraat Bankası imkânlarının bu yolda geniş ölçüde tahsis edilebilmesi hususunda, bugüne kadar edinebildiğim intıbalar bakımından bir kısım güçlükler tesbit etmiş bulunmaktayım. Traktör satınalma ve traktör kullanmayı veya kullanma işinde halk gücünün daha fazla iştirakini sağlayıcı birtakım tedbirlerin içerisinde de bulunmak lâzımgeldiği kanaati bende uyandı. Geniş mikyasta talepler var, bana telefonlar var : Filân bölgeye tahsis edilmiş olan şu traktörün falan yere intikal ettirilmesi, diye arzular var. Ama banka imkânları içerisinde bu traktör inkişafını takibetmenin güçlüğünü hissetmiş bulunmaktayım. Bunun üzerine de eğilinmiştir. Halkın imkânlarını kendi kendine halk gücünün iştirak edebileceği, satınalma kabiliyeti arttığı müddetçe ona iştirak ettirebilecek bir noktada halk imkânlarını buraya sokmak bir tedbir olacaktır. Yüksek Meclisin ıttılaına bunu şimdiden sunmak isterim. Çünkü, aslında halk da haklıdır. Cüzi bir faizle, yüzde 7 gibi bir faizle traktör için kredi almak daha iyidir, paranın bugünkü durumu, paranın piyasada işleyişi karşısında. Bunun yekûnunu büyük ölçüde getirdiğiniz zaman Ziraat Bankasına tahmil ettiği yük fazla bir ağırlık haline gelmek istidadı taşımaktadır. Ancak, meselenin sizin anlattığınız ölçüde, memleket ihtiyacı olarak benim size nakledip haber verdiğim şekilde mevcut malî kaynaklarımız ve imkânlarımız bakımından memleketin kalkınma devresinde faydalı istikamete sevk edilmesi yolunda gayretlerde ve arkadaşlarımla teşriki mesaide bulunacağımı huzurunuzda arz eder, ikazlarınızdan dolayı da teşekkür ederim. Zirai Donatım Kurumunun, sizlerin de ifade ettiğiniz ölçüde, ihbar telâkki ettiğimiz hususlar hakkında da lüzumlu tedbirleri aldıracağımı bilmenizi istirham ederim. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Buyurun, Sayın İmirzalıoğlu.

İBRAHİM İMİRZALIOĞLU (Ankara) — Sayın Bakanın bana ve bu ihtiyaç ile dertli vatandaşa teminat mahiyetindeki sözlerinden dolayı hassaten teşekkürlerimi arz ederim. Yalnız, ilk konuşmamda unuttuğum bir hususu, doğrudan doğruya kendilerini ilgilendirmemekle beraber, teşkilât olarak, vazife olarak, Türk köylüsünü ve çiftçisini kalkındırmak için bir hu-

susu burada zikretmezsem vazifemi eksik yapmış olacağıma kaani olduğum için tekrar söz aldım.

Muhterem arkadaşlar, biliyorsunuz ki, bir Türk Traktör Fabrikası vardır; Minneapolis Moline. Bu ufak tip traktör yapar. Yine alet ve parça noksanı mevzuuna temas ettiğim için zikrediyorum, bu traktörün ekipmanı yoktur. Yani tam olarak bilmiyorum, tahminî olarak, takribî olarak söylüyorum : Meselâ, 20 beygir takatindeki bu traktörün ekipmanı bulunmadığı için vatandaş bunun peşine, tutar 35 beygirlik traktör ekipmanı takar ve tabiatiyle de bu traktör elden çıkar ve vatandaş arasında da şu kanaat yayılır, ufak tip Türk traktörü iyi değildir, çabuk bozuluyor, tamire ihtiyaç gösteriyor, vatandaşı masrafa sokuyor. Haddizatında asıl dert buradadır. Tarım Bakanlığı bu fabrikanın bağlı bulunduğu Ticaret Bakanlığı veya daireleri vasıtasiyle fabrika ile temasa geçer, bu traktörler için uygun bir kapasitede, elverişli ekipman temini ve imalini mümkün kılarlarsa ayrıca kendilerine hassaten, memleket iktisadiyatını elinde tutan Türk çiftçisi adına şimdiden teşekkür ederim. Saygılarımla.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

Vaktin geçikmiş olması dolayısiyle 9 Ocak 1964 Perşembe günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 18,35

B — YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Tekirdağ Milletvekili Turhan Kut'un Çorlu Doğumevinin ne zaman hizmete gireceğine dair soru önergesi ve Sağlık Sosyal Yardım Bakanı Fahrettin Kerim Gökay'ın yazılı cevabı (7/350)

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıdaki yazılı hususun Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı saygı ile dilerim. 21.Ağustos.1963

Tekirdağ Milletvekili
Turhan Kut

İnşası tamamlanmış bulunan Çorlu Doğumevinin hangi tarihte açılarak halk hizmetine gireceği hakkındaki 2.4.1962 günlü yazılı, sorumuza, Bakanlığımızca verilen Sosyal Yardım İşleri Genel Müdürlüğü 25.4.1962 tarihli ve 6363 sayılı yazılı cevabda :

(Binanın inşa durumundan bahsedildikten sonra, Çorlu Doğumevinin inşaatın hitamında faaliyete geçirilmek üzere cihaz ve malzemenin tedariki için bu müesseseye şimdiden idareci personel tayinine bakanlığımızca tevessül olunmuştur.) denilmekte idi.

Millet Meclisinin tatilinden faydalanarak gittiğimiz Çorlu'da Doğumevinin durumunu tetkik ettiğimizde :

Henüz binanın Bakanlıkça teslim alınmamış bulunmasına rağmen inşaatın sıhhî tesisatta mevcut ufak tefek noksanlar dışında tamamlandığını, personel olârak yalnız Başhekim tayin edilmiş bulunduğunu müşahede ettik.

Tesisin açılarak halk hizmetine girebilmesi için gerekli cihaz ve malzemenin, sorumlu ayniyat memuru ve sair ilgili personel mevcut bulunmadıkça teslim alınmasının kabil olamıyacağı açık bir gerçek olduğu halde bu çeşit hizmetleri yapacak personelin kadrolarının temini ve tâyinleri henüz yapılmadığı gibi, hastahanenin gerekli malzemesinin tedariki ve kısa zamanda hizmete sokulabilmesi için lüzumlu ödeneğin de gönderilmemiş olduğunu tesbit ettik.

İnşası hizmete girebilecek ölçüde tamamlanmış bulunan ve yalnız Çorlu'nun değil, civar il ve ilçelerin de ihtiyaçlarına cevap verecek durumda olan Çorlu Doğumevinin yeterli ölçüde personel ve ödeneğinin sağlanması suretiyle 1963 yılında hizmete girip giremiyeceğinin, 1963 yılında hizmete girmesi mümkün olamadığı hal-

de, kemali ile bütün ihtiyaçlarının sağlanması suretiyle ne zaman hizmete girmesinin düşünüldüğünün,

Yazılı olarak cevaplandırılmasını dilerim, Saygılarımla.

T. C.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı 18/12/1963
Sayı : 1688

T. B. M. M. Başkanlığına :

İlgi : Kanunlar Müdürlüğü 6 . 9 . 1963 gün ve 7/350-6494-38302 sayılı yazınıza.

Çorlu Doğumevinin ne zaman hizmete gireceğine dair Tekirdağ Milletvekili Turhan Kut'un yazılı önergesi cevabının ilişikte sunulduğunu arz ederim.

Saygılarımla.

Ord. Prof. Dr. F. K Gökay
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

1 — Adıgeçen Doğumevinin yiyecek, giyecek, yakacak ve bazı malzemesinin satın alınması için kuruma 200.000 lira gönderilmiştir.

2 — İlişik listede isim ve miktarı yazılı muhtelif eşya ve malzeme mahalline yollanmıştır.

3 — Gene ilişik listede isim ve miktarı yazılı 9 kalem tıbbi cihaz Bakanlığımızca satın alınarak yerine gönderilecektir.

4 — Bunların dışında hasta karyolası, müstahdem karyolası, hasta komidini, yatak, masa, sandalye ve saire eşya ise kurum tarafından ihale edilmiştir.

5 — Kuruma bir kadın hastalıkları ve doğum mütehassısı, bir hemşire, iki hemşire yardımcısı, iki idare memuru, yirmibir müstahdem tâyin edilmiş, veya kadroları verilmiştir. İlâna rağmen talibi çıkmadığı için kuruma çocuk mütehassısı tayini yapılamamıştır. Buna rağmen büyük çapta ihtiyaçları sağlanmış olan kurum 29 Ekim 1963 tarihinde halk hizmetine açılmıştır.

Şimdilik kadın hastalıkları ve doğum mütehassısının idaresinde ve bu dalda faaliyet gösteren kuruma, talibi zuhurunda, bir çocuk mütehassısı tayin edilecek ve ihale safhasında olan bazı noksan malzeme de çok yakın bir gelecekte kuruma gönderilecektir.

Sağlık Bakanlığı deposundan Çorlu Doğumevine gönderilen malzeme listesi

Sıra No.	İsim ve Evsafı	Miktarı	
1	Bebek Terazisi	3	Aded
2	Beden derecesi	200	»
3	Renor şırıngası 5 cc.	20	»
4	» » 10 cc.	20	»
5	» » 20 cc.	10	»
6	Patiska	2 016	Metre
7	İnsan tartar boy ölçülü baskül	1	Aded
8	Arabalı sedye bezi ile (açık)	2	»
9	Eskabo iki basamaklı	5	»
10	Madeni ilâç dolabı	5	»
11	Doğum masası (karyolası)	2	»
12	Hasta muayene masası	5	»
13	Jinekolojik muayene masası	4	»
14	Pansuman arabası (müteharrik küvetiyle)	2	»
15	Cerrahi alet masası	5	»
16	Su takım cihazı (elektrikle ve petrolle işler)	1	»
17	Port küvet muhtelif	10	»
18	Müstakil küvet muhtelif	10	»

Sağlık Bakanlığı deposundan Çorlu Doğumevine gönderilen mâlzeme listesi

Sıra No.	İsim ve Evsafı	Miktarı	
19	Kapaklı küvet	10	»
20	Port irigatör ikili komple	10	»
21	Cerrahi aspiratör iki şişeli	1	»
22	Elektrikli santrifüj	2	»
23	Döner tabure	5	»
24	Çocuk sandalyası	30	»
25	Yemek tevzi arabası	2	»
26	Pamuk kavanozu	10	»
27	Duvar vitrini	1	»
28	Portatif sedye beziyle	2	»
29	Mikroskop monoküler	1	»
30	Katgüt muhtelif numara	400	Kutu
31	İpek iplik »	300	Çile
32	Pijamalık diril	1 000	Metre
33	Tulumluk keten	1 000	»
	Bakanlık Merkez Mübayaa Komisyonunca satın alınıp gönderilecek cihaz		
1	Komple ameliyat masası	1	Aded
2	Ameliyat lâmbası (asma)	1	»
3	Jinekolojik ensülasyon cihazı	1	»
4	Elektrikli koter cihazı	1	»
5	Mikrodalga diatermi cihazı	1	»
6	Omreden narkoz cihazı	1	»
7	Trilen anestezi cihazı	1	»
8	Kolposkop Möller	1	»
9	Otoklav elektrikle işler	1	»

2. — Çankırı Milletvekili Şaban Keskin'in, geri kalmış bölgelerin başında bulunan Çankırı ilinin kalkındırılması için ne düşünüldüğüne dair soru önergesi, ve Başbakan adına Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ekrem Alican'ın yazılı cevabı (7/383)

10 . 10 . 1963

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Başvekil tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerinizi saygiyle arz ve rica ederim.

Çankırı Milletvekili
Şaban Keskin

Gerek Kalkınma Plânı ve gerekse Hükümet Programı geri kalmış bölgelere yatırım yapmayı ve bu bölgeleri kalkındırmayı âmirdir. Çankırı vilâyet olarak geri kalmış bölgelerin başında olduğu gibi her geçen gün daha da gerilediği bir vakıadır. 1960 nüfus sayımında 20 bin civarında olan merkez nüfusu bugün 18 bin civarına düşmüştür. Bu da gösteriyor ki Çankırı zayıf bir ekonomik mahallî bünye karşısında Hükümetin de destek ve ilgisini görmediği için günden güne hicretlere sahne olmaktadır. Dâhilde esnafın durumu, köylünün durumu, iyi değildir. Hiçbir politik düşünceye dayanmadan ifadeye çalıştığım bu gerçekler karşısında Hükümetin görüşü ve düşünceleri nelerdir? Tedbirleri nelerdir?.

1. — Çankırı'da kalker, kaya tuzu ve tiftik gibi bol miktarda hammadde ile ziraate özellikle meyvacılığa elverişli arazi de mevcuttur. Kalkınma Programına göre, bunların önümüzdeki yıllara ait Kalkınma Plânının icra programlarında yer alması için, bu maddelerin Çankırı'da

Çankırı'yı kalkındırması ve Türkiye ekonomisine hizmeti bakımından değerlendirmeleri için çalışmalar var mıdır?.

2. Çankırı'nın Hüseyinli nahiyesinde mevcut, çok geniş ve verimli araziyi sulamak amaciyle Kızılırmak üzerine yapılması düşünülen baraj için yapılan çalışmalar ne safhada ve ne zaman müsbet sonuçlandırılarak inşaata başlanması mümkündür.?

3. Çok bozuk ve işe yaramaz halde olan Ankara - Çankırı - Kastamonu karayolu en geç ne zaman tamamlanacak ve bu yoldaki çalışmaların hızlandırılması için ne düşünülmektedir.?

4. Çankırıya bir öğretmen okulunun açılması ve mevcut sanat okulunun bütün branşları ile genişletilmesi için ne düşünülmektedir.?

5. Çankırı'da mevcut D. D. Yollarına ait atelye kuruluş programı seviyesine çıkarılması ve daha da genişletilmesi için ne düşünülmektedir.?

T. C.
Başbakanlık
Devlet Plânlama Teşkilâtı
Müsteşarlığı

KD : 5083 - 63 - 904

Konu : Çankırı Milletvekili Sayın Şaban Keskin'in yazılı sorusu Hk.

Millet Meclisi Başkanlığına

Çankırı Milletvekili Sayın Şaban Keskin tarafından Başbakanlığa yöneltilen yazılı soruya ait cevap ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan adına
Ekrem Alican
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Çankırı Milletvekili Sayın Şaban Keskin'in Yazılı soru cevabı

Çankırının geri kalmış bölgelerin başında geldiği, ilin ekonomik bünyesinin zayıf olduğu belirtilerek, Hükümetin bu konudaki görüşü ve almağı düşündüğü tedbirler hakkında bilgi istenmektedir.

1. Beş Yıllık Kalkınma Plânında % 7 kalkınma hızı sağlanması, uzun vade dış açığın kapatılması, istihdam meselesinin halli yanında; ana prensiplerden biri de; bölgeler arasındaki dengesizliklerin giderilmesidir. Bu bakımdan kamu hizmetlerinin dağılımından yararlanmada eşitliğe yaklaşmak üzere geri kalmış bölgelere hizmet ve yatırım götürülmesine öncelik verilmekte ve yıllık programlardaki çalışmalar da bu esasa göre geliştirilmektedir.

İllerin ekonomik faaliyet hacmı ve sosyal bünyeleri ile ilgili çalışmalar genel olarak sonuçlandırılmış, geri kalmış bölgelerin kalkındırılmaları ile ilgili tedbirler, dengeli kalkınma ilkesine uygun olarak ele alınmıştır. Özellikle 1964 yıllık programı, Orta - Anadolu bölgesi etüdlerinin derinleştirilmesini öngörmektedir. Böylece bu illerin ekonomik güçleri ile ilgili tedbirlerin daha müşahhas bir şekil alması mümkün olacaktır.

2. Yıllık programların hazılanmasında bölgelerarası dağılımı düzenlemek için;

Kamu hizmetleri ve hizmetlerle ilgili Eğitim, Sağlık, Bayındırlık ve Tarım yatırımlarında, geri kalmış bölgeler önceliği haiz bulunmaktadır.

Ekonomi yatırımlarda ise kuruluş yerleri alternatifleriyle birlikte nazara alınmaktadır. Geri kalmış bölgelerde kurulması ile diğer bölgelerde kurulması aynı ekonomik sonuçları veren iktisadi tesislerin kuruluş yeri geri kalmış bölge olarak seçilmektedir.

Özel teşebbüs yatırımlarının geri kalmış bölgelere yöneltilmesi için de gerekli özel teşvik tedbirleri üzerinde çalışmalara başlanmıştır. Halen yatırım indirim nisbeti normal % 30 olduğu halde geri kalmış bölgeler için % 50 nisbeti uygulanmaktadır. Ancak bu tedbir yeterli görülmiyerek diğer teşvik tedbirleri tesbit olunacak ve yürürlüge konulması imkânları araştırılacaktır.

3. Plânlı dönemde, yıllık programlarda yer alan yatırımlar önceden yapılmış proje çalışmalarına ve hazırlanmış projelere dayanmaktadır. Esasen projesiz yatırım yapılması teknik ve ekonomik olarak mümkün bulunmamaktadır. Yatırımcı dairelerdeki proje hazırlama kapasitesi henüz istenilen seviyeye ulaşmış olmamakla beraber 1963 ve 1964 progremlerında, icracı daireler tarafından projesi hazırlanıp Devlet Plânlama teşkilâtına gönderilmiş olan işler arasında belirli kıstaslara göre yapılan seçim sonunda en uygun projelere programda yer verilmiş bulunmaktadır.

1963 yılında Çankırı İline 4 milyon 530 bin liralık yatırım yapılması öngörülmüştü. 1964 yılında ise Çankırı ili için programlanan yatırım miktarı 16 milyon 935 bin liradır. Bu miktarın içinde, ilin ekonomik bünyesine etki yapabilecek mahiyette olan elektrik işleri ve enerji nakil hatları büyük bir yekûn tutmaktadır.

4. Sayın Milletvekilinin ayrıntılı olarak sorduğu konulara gelince :

Çankırı ilindeki kalker, kaya tuzu ve tiftik hammaddelerinin değerlendirilmesi konusunda henüz her hangi bir özel etüt ve proje hazırlanmış bulunmamakla birlikte ilin genel tarım durumu hakkında valilik tarafından hazırlanmış olan rapor Tarım Bakanlığınsa incelenmektedir.

Bu bölgede, Kızılırmağın akımı yeterli olduğundan, sulamanın baraj inşasını gerektirmeden, sadece regülâtörler vasıtasiyle yapılması mümkün görülmektedir. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün, bu konuda yapmakta olduğu araştırmalar 1964 yılı başlarında tamamlanacak ve araştırma sonuçlarına göre projeler hazırlanacaktır.

Ankara - Çankırı - Kastamonu karayolunun tamir ve inşaatiyle ilgili olarak, 1964 yılı için programlanan işler ekli listede teferruatı ile gösterilmiştir.

Sayın soru sahibinin 4 ve 5 numaralı sualleri olan Çankırı'da bir öğretmen okulunun açılması ve mevcut sanat okulunun genişletilmesi ile TCDD Çankırı atelyesinin genişletilmesi konuları 1963 ve 1964 programlarında yer almış bulunmaktadır. Önümüzdeki yıllarda ilgili bakanlıkların bu hususlarda yapacakları ön çalışma ve projelerle, bu konuların da programlara alınıp gerçekleştirilmesi mümkün görülmektedir.

Arz ederim.

Ankara - Çankırı - Kastamonu
1963 yılı Programı

	Bulunduğu il	Nakit	Bona	30.9.1963 harcama durumu	Gerçekleşme durumu
761 — a : Devam eden ihaleli tamirhane, depo					
47 nci şube yıkama, yağlama binası	Ankara	100 000	—	—	Zemin çok çürük olmasından dolayı inşaattan vazgeçilmiştir.
761 — b : Yeni ihaleli tamirhane, depo					
Bölge işçi soyunma ve yıkanma yeri	Ankara	100 000	—	30 430	1964 yılında bitmek üzere inşaatı normal devam ediyor.
761 — c : Devam eden emanet işler					
Teshin barakaları ikmali	Ankara	20 000	—	19 352	Bitti.
761 — d : Yeni emanet işler					
Bölge şoför bekleme ve bekçi kulübesi	Ankara	30 000	—	14 827	Bitmek üzere inşaat devam ediyor.
771 — 30 - c : Devam eden emanet köprü					
Tuzdere Ankara - Çankırı yolu)					
İnandık » » »)	Çankırı	200 000	—	19 559	1963 yılında tamamlanmak üzere üç köprünün de inşaatı normal devam ediyor.
Ballıca » » »)					
771 — 40 - I - a : Devam eden ihaleli asfalt yol yapımı					
Ankara - Esenboğa	Astarsız			870 214 N	15 . 9 . 1963 te iş tamamlanmıştır.
	A. B.	925 000	950 000	870 195 B	
771 — 50 - A - I : Tartı istasyonları inşaatı					
Tartı istasyonları inşaatı	Ankara	27 000	—	12 500	Her iki tartı istasyonu 1963 yılında bitirilmek üzere devam edilmektedir.
» » »	Ankara	27 000	—	13 325	
771 — 50 : Yeni yol onarımı					
Ankara - Esenboğa heyelân drenajı	Ankara	295 000	—	66 306	20 . 11 . 1963 te bitmek üzere inşaata devam edilmektedir.
	Toplam	1 724 000			

3. — Konya Milletvekili Ahmet Gürkan'ın, C. H. P. Hazine aleyhine bir istirdat, dâvası açtığı takdirde, Başbakanın hem dâvacı ve hem de dâvalı mevkiinde kalacağından; bu tezadın nasıl telif edilebileceğine dair yazılı soru önergesi ve Başbakan adına Adalet Bakanları Abdülhak Kemal Yörük ve Sedat Çumralı'nın yazılı cevapları (7/388)

22 . 10 . 1963

Millet Meclisi Başkanlığına

Gazetelerden öğrendiğime göre, eski Anayasaya aykırı kanun veya talimatlarla C. H. P. ye verilmiş milyonların sarfiyle bu partiye iktisabettirilmiş malların hakiki sahibi millete istirdadı hakkındaki 6195 sayılı Kanunun Anayasa Mahkemesince iptaline karar verilmiştir. Bununla beraber yine gazetelere intikaleden C. H. P. idarecilerinin beyanlarından anlaşılacağı üzere bu iptal kararından istifade edilerek bu mallardan bâzılarının Hazinenin elinden alınması için mahkemelerde dâva açılacaktır.

Bu sebeplerle Başvekile tevcih ettiğim aşağıdaki sorularımın (Sözlü soruların gündemimizde cevapsız bekletildiği mülâhazasiyle) yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Konya Milletvekili
Ahmet Gürkan

1. C. H. P. Hazine aleyhine bir istirdat dâvası açıtığı takdirde, tutacağı avukatlarına, bu partinin Genel Başkanının, yani bugünkü Başbakanın vekâletname vermesi icabeder. Şu hale göre Başbakanın hem dâvacı ve hemde dâvalı mevkiinde kalacağı tabiîdir. Bu tezat nasıl telif edilebilecektir?

2. Keza C. H. P. Genel Başkanı ve Başbakanın kabinesinde üye olan Maliye Vekilinin de aynı partinin mensubu olması itibariyle emri altında çalışan ve Hazineyi bu mevzuda C. H. P. ye karşı müdafaaya mecbur olan Hazine avukatlarına verilecek talimatların tesirlerden âzade kalacağına inanılmakta mıdır?

3. Anayasanın 152 nci maddesindeki (iptal kararı geriye yürümez) kaydı yani sarih ve kati hükmü, Hazine avukatlarınca nasıl mütalâa edilmektedir?

4. 431 sayılı Kanunla Hazineye intikal etmiş padişahların tapuya merbut gayrimenkulleri hakkında ne kadar istirdat dâvası açmak mümkün değilse, o kadar mümkün olmıyan bir istirdat dâvası açılacaksa, mahkemelerce şahidolarak dinlenmesi icabeden memurların veya istenen cevapları verecek vazifelilerin tesirden âzade kalmalarını teminen hem dâvacı hem de dâvalı durumuna düşecek Başvekil ve Maliye Vekilinin yerlerini müstakil kimselere bırakmaları hususu dikkate alıp istifa edecekler midir?

T. C.
Adalet Bakanlığı
Hukuk İşleri
Genel Müdürlüğü
Sayı : 15945

4/11/1963

Konu : Konya Milletvekili Ahmet Gürkan'ın soru önergesi Hk.

Millet Meclisi Genel Sekreterliği
Ankara

Konya Milletvekili Ahmet Gürkan tarafından Sayın Başbakana tevcih edilen ve Bakanlığımızca cevaplandırılması Yüksek Başbakanlıktan tensibolunan 22 Ekim 1963 günlü önergedeki soruların dayanağını teşkil eden Anayasa Mahkemesi kararı Resmî Gazetede bugüne kadar yayımlanmamış bulunmaktadır.

Anayasa Mahkemesi kararları 44 sayılı Kanunun 51 nci maddesinde gösterildiği şekilde Resmî Gazetede yayımlanmadıkça bu kararlarla ilgili hususlarda her hangi bir mütalâa serdine imkân bulunmıyacağı tabiîdir.

Bu itibarla, önerge ile ilgili cevaplarımızın mezkûr kararın yayımlanmasını mütaakıp takdim kılınacağı bilgilerine arz olunur.

Başbakan adına
A. K. Yörük
Adalet Bakanı

Millet Meclisi Genel Sekreterliği
Ankara

İlgi : 4 Kasım 1963 gün ve 15945-7/388 sayılı yazımız.

Cumhuriyet Halk Partisinin haksız iktisaplarının iadesi hakkında 6195 sayılı Kanunun iptali konusundaki 11 Ekim 1963 günlü Anayasa Mahkemesi kararına ilişkin olarak Konya Milletvekili Ahmet Gürkan tarafından Yüksek Başkanlığa tevcih edilen ve Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip kılınan yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda arz olunmuştur :

Anayasa Mahkemesinin, 4 Aralık 1963 gün ve 11572 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan mezkûr kararına istinaden Cumhuriyet Halk Partisi tarafından açılan ve açılacak dâvalar, dâvalı Hazine adına 4353 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde ve objektif hukuk esasları ile Hazine menfaatinin gerekli kıldığı bütün savunma imkânları kullanılmak suretiyle takibedilecektir. Başbakan ve Maliye Bakanının Cumhuriyet Halk Partisine mensupolmaları, yukarda arz edilen kanuni ve hukukî esaslardan Hazine aleyhine ayrılmayı hiçbir suretle gerektirmiyeceği gibi, böyle bir ihtimal, idarenin tarafsızlığı ve Hukuk Devleti ilkeleri muvacehesinde kabili tasavvur değildir.

Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürümiyeceği hükmünün hâsıl edeceği sonuçların tâyini, bizzat söz konusu Anayasa Mahkemesi kararında da işaret olunduğu üzere, uygulama ile ilgili bir işlemdir ve iptal kararına istinaden açılacak dâvaları gören mahkemelerce karara bağlanacaktır. Esasen, mezkûr iptal kararına dayanılarak Cumhuriyet Halk Partisince halen mahkemelere bâzı dâvalar açıldığı öğrenilmiş bulunması itibariyle, Anayasanın 132 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü, görülmekte olan bu dâvalar hakkında yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili böyle bir soru sorulmasına ve her hangi bir beyanda bulunmaya imkân da vermemektedir.

Keyfiyet saygı ile arz olunur.

Başbakan adına
S. Çumralı
Adalet Bakanı

4. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Mason teşkilâtını sînesine toplıyan derneğin adının ne olduğuna ve Bakanlar Kurulunun hangi tarihli kararıyle Türkiye'de şube açmasına müsaade edildiğine dair soru önergesi, ve İçişleri Bakanı Orhan Öztrak'ın yazılı cevabı (7/395)

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun İçişleri Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerinizi saygılarımla rica ederim.

7 . 11 . 1963
Edirne Milletvekili
Fahir Giritlioğlu

Türkiyede faaliyette bulunan ve kökü dışarda olan Mason locaları, içinde Mason kelimesi geçmiyen başka bir dernek ismi altında teşekkül etmişlerdir.

1. Mason teşkilâtını sinesine toplıyan derneğin adı nedir?

2. Kanuna göre Bakanlar Kurulunun müsaadesi ile faaliyette bulunması gereken mezkûr derneğin Türkiye'de şube olarak faaliyete geçmesi Bakanlar Kurulunun hangi tarihli kararı ile olmuştur?

3. Derneğin gizli yapılması mutadolan toplantılarına Hükümeti temsil eden komiser, ne suretle katılmaktadır?

4. Devlet kadrosunda ehemmiyetli mevkileri işgal ettiği söylenilen ve tarafından da bazıları ismen bilinen masonların; Âmme hizmeti ifasında kendi mensuplarına karşı özel muamelede bulundukları ve birbirlerini devamlı kayırma halinde çalıştıkları konusunda, bakanlığın bir malûmatı var mıdır?

Yazılı olarak cevap verilmesini saygılarımla rica ederim.

T. C.
İçişleri Bakanlığı 7 . 1 . 1964
Emniyet Genel Müdürlüğü
Şube: 1. D. 1. Dosya: 30 - 3707

Konu: Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'na ait yazılı soru önergesine verilen cevap Hk.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: 19 . 12 . 1963 gün ve Genel Sekreterlik Kanunlar Müdürlüğü 7 - 395/42892/7582 sayılı yazılarına.

Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu tarafından verilmiş olan 7 . 11 . 1963 tarihli yazılı soru önergesi, aşağıda soru sırasına göre 4 madde halinde cevaplandırılmıştır :

1. Kökü dışarda olup da Türkiye'de faaliyette bulunan ve içinde Mason kelimesi geçmiyen başka bir dernek ismi altında faaliyette bulunan bir teşekkül bilinmemektedir. Ancak 3512 sayılı Cemiyetler Kanununa göre kurulup hükmi şahsiyet iktisabetmiş ve merkezleri İstanbul'da olan (Türk Yükseltme Cemiyeti) ve (Türkiye Mason Derneği) adiyle iki teşekkül mevcut bulunmaktadır.

2. Merkezi yabancı memlekette olan her hangi bir Mason teşkilâtının memleketimizde Ba-

kanlar Kurulu kararıyle kurulmuş şubesi bulunmamaktadır. Cemiyetler Kanununun 10 ncu maddesinin 1 nci fıkrası, merkezi yurt dışında olan bir cemiyetin Türkiye'de şubesinin açılmasını menetmiştir.

3. Birinci maddede kökü dışarda olup Türkiye'de faaliyette bulunan ve Mason teşkilâtını sinesinde toplamış bulunan bir teşekkülün mevcudiyetinin bilinmediği belirtilmiştir. 3512 sayılı Cemiyetler Kanununa göre kurulmuş olan derneklerin mutat umumi heyet toplantılarında, mezkûr kanunun 31 nci maddesindeki, «Cemiyetlerin umumi içtimalarında mahallî Hükümet lüzum görürse bir Hükümet komiseri bulundurur.» hükmüne müsteniden lüzumu halinde Hükümet komiseri bulundurulmaktadır.

4. Devlet kadrosunda ehemmiyetli mevkileri işgal ettikleri, âmme hizmeti ifasında kendi mensuplarına karşı özel muamelede bulundukları ve birbirlerini devamlı kayırma halinde çalıştıkları mevzubahis edilen şahıslar hakkında Bakanlığımızda malûmat bulunmamaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Orhan Öztrak
İçişleri Bakanı

5. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, 15 Ekim 1961 seçimleriyle ilgili gerekli istatistiklerin kanuni süreleri içinde, yayınlanıp yayınlanmadığına dair soru önergesi ve Başbakan adına Devlet Bakanı Vefik Pirinççioğlu'nun yazılı cevabı (7/399)

Millet Meclisi Başkanlığına,

Aşağıdaki sorumun yazılı olarak Başbakan tarafından cevaplandırılmasını rica ederim.

İstanbul Milletvekili
Reşit Ülker

Yazılı soru: 25 . 5 . 1961 tarih ve 306 sayılı «Milletvekilleri Seçimi Kanununun» 36 ncı maddesinde aynen, «İstatistik Genel Müdürlüğü, Yüksek Seçim Kurulu tarafından kendisine verilecek vesikalara dayanarak, iller, ilçeler, seçim bölgeleri ve sandık bölgeleri itibariyle, sandık tutanaklarında mevcut malûmatı en geç, seçimi takibeden on iki ay içinde yayınlar», denmektedir.

Öte yandan 24 . 5 . 1961 tarih ve 304 sayılı «Cumhuriyet Senatosu Üyelerinin Seçimi Kanunu» nun 15 nci maddesi de yukardaki 36 ncı maddenin Cumhuriyet Senatosu seçimleri içinde uygulanacağını göstermektedir.

Her iki kanunun emri gereğince 15 Ekim 1961 seçimleriyle ilgili gerekli istatistikler kanuni süreleri içinde yayınlanmış mıdırlar? Yayınlanmamışsa neden yayınlanmamıştır? Yayınlanmamış ise ve bunun yayınlanmamasında sorumlular varsa, bunlar hakkında bugüne kadar ne gibi bir kanuni işlem yapılmıştır?

T. C.
Başbakanlık 30 . 12 . 1963
Devlet İstatistik Enstitüsü
Başkanlığı
65 - 1276/906

Büyük Millet Meclisi Yüce Başkanlığına

İstanbul Milletvekili Sayın Reşit Ülker'in 17 . 12 . 1963 tarihli 7/399 - 7601 yazılı soru önergesine aşağıdaki şekilde arzı cevabedilmiştir.

24 . 5 . 1961 tarihli ve 304 sayılı Cumhuriyet Senatosu Üyeleri Seçimi Kanununun 15 nci maddesi ve 25 . 5 . 1961 tarihli ve 306 sayılı Milletvekilleri Seçimi Kanununun 36 ncı maddesi filhakika Yüksek Seçim Kurulunun verdiği vesikalara dayanarak iller, ilçeler, seçim bölgeleri ve sandık bölgeleri itibariyle, sandık tutanaklarında mevcut malûmatın en geç seçimi takibeden on iki ay içinde Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yayınlanacağını âmir bulunmaktadır.

Her iki kanunun emri gereğince 15 Ekim 1961 tarihinde icra edilen seçimlere ait il, ilçe ve sandık bölgeleri itibariyle düzenlenmiş bulunan Birleştirme tutanaklarının Yüksek Seçim Kurulu tarafından Devlet İstatistik Enstitüsüne intikali 23 . 1 . 1962 de tamamlanmıştır.

Tutanakların peyderpey gönderilmesine paralel olarak bilgilerin seçim bölgeleri, il, ilçe ve sandık bölgeleri itibariyle Enstitü tarafından tasnifine geçilmiş ve kanunun emrettiği detayları havi olmak üzere özel surette bastırılan föylere işlenmesine başlanmıştır.

Ancak bilgilerin sandık özel föylere işlenmesi ve toplamların kontrolunda tutanaklar üzerinde hata ve noksanlar tesbit edildiğinden;

Enstitü, söz konusu hataları düzeltmek ve bilhassa tutanaklarda numara ile gösterilen sandıkların mahallerini öğrenmek üzere, Yüksek Seçim Kurulu ve mahallî seçim kurulları ile te-

mas ve yazışmaya geçmiş ve 11 . 9 . 1962 tarihine kadar 8 ay süren ve 1 500 ü mütecaviz mektup ve tel muhaberatı gerektiren yazışmalara rağmen, tutanaklarda belli olmıyan sandık işimlerinin tesbiti hariç, toplam hatalarının tamamen tashihi mümkün olamamıştır.

Keyfiyeti 26 . 7 . 1962 tarih ve 65 - 985/906 sayılı yazı ile Yüksek Seçim Kuruluna tekrar intikal ettiren enstitü, bu konuda kesin bir karar verilmesini talebetmiş ve Yüksek Seçim Kurulu almış olduğu 10 . 9 . 1962 tarih ve 408 sayılı karar ile Resmî Gazetede yayınlanan sonuçların esas kabul edilmesi gerektiğini evvelce verdiği karara atfen enstitüye bildirmiştir.

Estitünün müracaat yazısı ile Yüksek Seçim Kurulu kararının bir örneği ekli olarak sunulmuştur.

Söz konusu Yüksek Seçim Kurulu kararının seçimden ancak 11 ay sonra istihsal edilmesi ve kanunun tâyin ettiği sürenin sona ermesine bir ay kalmış olması dolayısiyle, enstitü süratle icmal tablolarını yayınlamak üzere, kuruluş halindeki matbaasında Milletvekili ve Cumhuriyet Senatosu üyeleri seçimlerinin il ve ilçeler itibariyle dizgisini hazırlayıp 434 yayın numarası ile Ekim 1962 başında 2000 aded dış matbaalara bastırarak, kanuni süre içinde neşriyata intikal ettirmiş ve Büyük Millet Meclisi, siyasi partiler, bakanlıklar, Yüksek Seçim Kurulu, üniversiteler, valiler ve il ve ilçe seçim kurullarına tevziini sağlamıştır.

En küçük ünite olan sandıklar itibariyle milletvekili ve senatör seçimi sonuçları ayrı ayrı 2 200 sayfa tutan birer kitap teşkil ettiğinden, bu yayının yukarda mâruz sebepler dolayısiyle kanunun tâyin ettiği sürede neşredilmesi maddeten imkânsız bulunmakta idi.

Filhakika enstitü ilmî etüt ve araştırmalar için büyük değer taşıyan sandıklar itibariyle seçim sonuçlarını da süratle neşriyata intikal ettirmek için, dış matbaalara bastırma yoluna gitmiş, ancak yaptığı temaslar sonucunda büyük hacımlı bu yayını en erken 6 ay içinde ve takriben 140 bin liraya bastırabileceğini anlamıştır.

Kanuni süre içinde dışarda bastırılması mümkün olmadığı gibi büyük masraf gerektiren söz konusu yayının 1963 Martından itibaren kurduğu kendi matbaasında foto filim yoliyle bastırmak durumunda kalan ve şimdiye kadar bu yayınla ilgili olarak vâki 100 den fazla talebi, neşriyata hazır özel föylerin kopyalarını çıkarmak suretiyle münferiden cevaplamış bulunan enstitü, halen söz konusu yayını neşriyata intikal ettirmek üzeredir.

Gerçekte enstitü, seçim sonuçlarının tasnifi görevini kanunlarda belirtilen süre içinde aralıksız bir çalışma ile tamamlamış ve bunlardan il ve ilçeler itibariyle yayını yapmış bulunmakla beraber, aynı sonuçların sandık sandık neşri, yukarda mâruz sebepler dolayısiyle maddeten mümkün olamamıştır.

Bu itibarla sandık bölgeleri itibariyle sonuçların yayınlanmaması konusunda arz edilen imkânsızlıklar dışında, Enstitü yöneticilerinin şahsan sorumluluklarını gerektirecek bir sebep bulunmadığı yüksek takdirleridir.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Vefik Pirinççioğlu
Başbakan adına
Devlet Bakanı

T. C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı
Sayı: 7088

14 . 9 . 1962

Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığına

İlgi: 26 . 7 . 1962 gün ve 985/906 sayılı yazınız :

306 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre Enstitünüz tarafından yayınlanması icabeden milletvekilleri ve Cumhuriyet Senatosu üyeleri seçimi tutanaklarındaki yanlışlıklar hakkında kurulumuzca verilen 10 . 9 . 1962 gün ve 408 sayılı karar örneği birlikte gönderilmiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza
Recai Seçkin
Yüksek Seçim Kurulu Başkanı

T. C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı
Karar: 408

Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığının 26 . 7 . 1963 gün 65 - 985/906 sayılı yazısında; 306 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre ya-

yınlanacak olan milletvekili ve Cumhuriyet Senatosu üyeleri seçimi tutanaklarında, dökümlerin - tutanakların altındaki toplamı vermedikleri ve partilerin aldığı oy sayısı - toplamlarının da, mutcber oy sayısına eşit olmadıkları görüldüğünden bu toplamların Yüksek Seçim Kurulunca yayınlanan sonuçlara eşit olmamasının sakıncalı görülüp görülmiyeceği ve bu yönden uygunluğun sağlanması için düşünce bildirilmesi istendiğinden konu incelendi, gereği konuşulup görüşüldü :

17 Kasım 1963 gün ve 10960 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Kurulumuzun 8 . 11 . 1961 gün 389 sayılı ilke kararının 2 ve 3 ncü bendlerinde gösterilen gerekçeler karşısında bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına karar verilmelidir. İstatistik Enstitüsünce de sözü geçen karar uyarınca işlem yapılacaktır.

Sonuç: Bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına ve bu kararın Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığına bildirilmesine 10 . 9 . 1962 günü oy birliğiyle karar verildi.

Aslı gibidir
Resmî mühür ve imza

Yayın: 65 - 1113/906

31 . 8 . 1962

Konu: Seçim tutanakları Hk.

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına
Ankara

İlgi: 26 . 7 . 1962 gün ve 65 - 985 sayılı yazımıza ek :

Yukarda tarih ve numarası belirtilen yazımıza verilmesi gereken cevabın çabuklaştırılmasını saygı ile rica ederim.

Sabahaddin Alpat
Başkan
İmza

306 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi gereğince 15 Ekim 1961 tarihinde yapılan milletvekili ve Senatör seçimi tutanakları, Yüksek Kurulunuzca yayınlanmak üzere, Başkanlığımıza devredilmiştir.

Dairemiz tarafından, sandıklar itibariyle ilçelere göre tanzim edilen mezkûr tutanaklar üzerinde yapılan çalışma neticesinde, ekseriyetle her iki tutanakta da, müfredatın tutanakların altındaki toplamı vermediği ve partilerin aldığı oy sayısına eşit olmadığı tesbit edilmiştir.

Tutanaklarda görülen bu çelişmenin, sandık başlarında tutulan tutanaklardaki malûmatın bilâhara, ilçeler itibariyle tanzim edilen cetvellere işlenirken meydana geldiği kanaatindeyiz. Bu itibarla, müfredatın mı veya toplamın mı daha sıhhatli olduğu hakkında bir neticeye varmak mümkün değildir.

Başkanlığımızda bir sureti bulunmıyan sandık başı tutanaklarının, halen elimizde bulunan, ilçelerin tutanakları ile mutabakatını temin etmek, Kanunun emrettiği neşir tarihi bakımından da kabil değildir.

Dairemiz tarafından mezkûr tutanaklardaki müfredata göre varılacak neticenin, Yüksek Kurulunuzca tesbit edilmiş veya umumi efkâra bildirilmiş sonuçlara eşit olmamasının mahzurlu görülüp, görülmiyeceği veya mutabakatın temini hususunda bir mütalâanızın bulunup, bulunmıyacağı hakkında dairemize en kısa zamanda bilgi verilmesini saygı ile rica ederim.

Sabahaddin Alpat
Başkan
İmza

Millet Meclisi
GÜNDEMİ

YİRMİSEKİZİNCİ BİRLEŞİM

8 . 1 . 1964 Çarşamba

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONACAK İŞLER

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

1. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İpsala Karpuzlu köyünde oturan Nazmi Baş'ın emniyet karakolunda dövüldüğünün doğru olup olmadığına dair Adalet ve İçişleri Bakanlarından sözlü sorusu (6/615)

2. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, muhtelif bakanlıklar tarafından mükerrer olarak kurulan tesislere dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/616)

3. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, pilot bölge olan İsparta çevresinde, 1963 ve 1964 ve 1965 yıllarında tarım ve sanayi alanlarında ne gibi tesisler yapılacağına dair Tarım ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/627)

4. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Hirfanlı Barajı gölünün etrafında bulunan arazinin sulanması ve bu araziden bol miktarda mahsul sağlanması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu. (6/633)

5. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Keskin - Kırıkkale ile Keskin - İğdebeli arasındaki şose yolların ne zaman asfaltlanacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/634)

6. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, pancar fiyatlarının artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/635)

7. — Giresun Milletvekili Nizamettin Erkmen'in, Görele Kaymakamı Babür Ünsal'ın Kartal Kaymakam Vekilliğine tâyini sebebine dair İçişleri bakanından sözlü sorusu (6/640)

8. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, mavi küf hastalığının başlamasından itibaren tütün ekicilerine ne yardımda bulunulduğuna dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu. (6/645)

9. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Karayolları Trafik Tüzüğünün 66 ncı maddesindeki evsafa uymıyan ağır tonajlı vasıtalara dair, Başbakandan sözlü sorusu (6/647)

10. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Ankara'nın Varlık mahallesindeki göçmen evlerinin durumuna ve Telsizler mevkiinde yapılmakta olan evlerin göçmen evlerinde oturanlara verilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/650)

11. — Amasya Milletvekili Neyzat Şener'in, Amasya'da ikinci bir şeker fabrikasının kurulması hakkında ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/651)

12. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, bugünkü halkevlerinin eski halkevleriyle ne gibi bir ilgisi bulunduğuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/656)

13. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Avrupa'daki işçilerimizin gönderdikleri dövizin hangi kur üzerinden Türk parasına çevrildiğine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/657)

14. — Hatay Milletvekili Sâki Zorlu'nun, Türk sporunun her branşında uğranan yenilginin sebeplerine ve sporcuların durumuna dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/660)

15. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Seçim kanunlarının kabulü münasebetiyle 18 . 7 . 1963 günü verilen kokteylin mas-

raflarının nereden ödendiğine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/665)

16. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, 4353 sayılı Kanunun 27 ilâ 31 nci maddelerinin değiştirilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/666)

17. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Meriç nehri üzerinde yapılmakta olan sedler sebebiyle Yunanlılarla mübadele edilen Türk topraklarına dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/668)

18. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, 1963 - 1964 ekim mevsimi suni gübre ihtiyacının ne suretle sağlanacağına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/671)

19. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Edirne ilinde süt endüstrisi kurulması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/672)

20. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, çiftçilerin sattıkları mahsullerin bedelinin acele olarak verilmesi ve mallarının daha seri alınması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/673)

21. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, memleketimizin bâzı bölgelerinde görülen şap hastalığının önlenmesi konusunda ne gibi tedbirler alındığına dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu. (6/674)

22. — Ankara Milletvekili İbrahim İmirzalıoğlu'nun, tarım alet, makina ve yedek parçalarının zamanında temin edilmesi için neden vaktinde tedbir alınmadığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/675)

23. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Edirne ili dâhilindeki köy muhtarlıklarının teftiş ve murakabelerinin yapılıp yapılmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/676)

24. — Kırşehir Milletvekili Halil Özmen'in, Çamlıdere Kaymakamının başka bir ilçeye tâyini işinde bir şikâyet bulunup bulunmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/678)

25. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, komünistlerle bâzı aşırı solcu unsurların bozucu ve bölücü faaliyetleri karşısında her hangi bir tedbir alınmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Millî Eğitim ve İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/682)

26. — Sivas Milletvekili Tahsin Türkay'ın, Devlet Demiryollarınca ihale ile satınalınan lokomotiflerin alış bedellerine ve ihaleye kaç firmanın katıldığına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/684)

27. — Ordu Milletvekili Refet Aksoy'un, Ünye ilçesinde açılması düşünülen Ticaret Lisesinin il merkezinde açılması sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/685)

28. — Balıkesir Milletvekili Cihat Turgut'un, Toprak'su Genel Müdürlüğü tarafından açılan kampların sayısına ve açılış gayesine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/686)

29. — Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, pamuk ihracatının işlenmiş olarak yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/687)

30. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, 1964 yılı pancar fiyatlarına zam yapılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/688)

31. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, Orman Genel Müdürlüğünün tatbik etmekte olduğu siter usulünün tatbikatına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/689)

32. — İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, tütün müstahsılına verilen zirai krediler ile tekel avansları konusunda çiftçinin müşkülâtını önliyecek ne gibi tedbirler alındığına dair Ticaret ve Gümrük ve Tekel Bakanlarından sözlü sorusu (6/690)

33. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Gemlik İlçesinin Umurbey köyünde Ziraat Bankasınca yaptırılan evlerin köylülerin istifadesine terk edilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/691)

34. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, NATO borularının geçtiği arazi bedellerinin verilmeyişi sebeplerine dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/692)

35. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, Turizm konusunda Yunanistan'ın aleyhi-

mize yaptığı propagandayı önlemek hususunda ne gibi tedbirler alınacağına dair, Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/693)

36. — Çorum Milletvekili Muzaffer Dündar'ın, çeltik mahsulü için müdahale alımı yapılması ve ihracı hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/694)

37. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Yüksek Adalet Divanınca müebbet hapse mahkûm edilen Kemal Serdaroğlu'nun cezaevindeki durumuna dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/695)

38. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde ilinde sel fekâketi dolayısiyle yıkılan yol ve köprülerin inşası ile meyva ve bağları âfetten zarar görenlere yardım yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret ve Bayındırlık bakanlarından sözlü sorusu (6/696)

39. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde İlinde büyük zarara sebebiyet veren dolu ve sel âfeti dolayısiyle meydana gelen hayvan hastalıklarını önlemek ve meskenleri yıkılan halka yardım yapmak hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/697)

40. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde İlinin ana ihtiyaçlarını karşılamak için bir program yapılıp yapılmadığına ve tabiî âfetler dolayısiyle mağdur olan halka bir an evvel yardım yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/698)

41. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde ili Merkez Devlet Hastanesi ile İl Sağlık Müdüründen vâkı şikâyetler hakkında ne düşünüldüğüne dair, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/699)

42. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, elma tarımının himayesi ve bir ihraç malı haline getirilmesi için ne gibi tedbirler alındığına dair, Tarım ve Ticaret bakanlarından sözlü sorusu (6/700)

43. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Beş Yıllık Plâna kabul edilmiş olan himaye ana prensibi ve millî petrolün korunması hususunda ne gibi tedbirler alındığına dair, Sanayi ve Ticaret bakanlarından sözlü sorusu (6/701)

44. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, halkın ucuz fiyatla motopomp temini hususunda ne gibi tedbirler alınacağına dair, Sanayi ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/702)

45. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Hirfanlı Barajı santralinden getirilecek olan elektrik enerjisinden Bor ilçesinin de istifade ettirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/703)

46. — Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen'in, Doğu - Karadeniz köylüsüne ucuz buğday verilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/704)

47. — Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen'in, Karadeniz bölgesine turistik bakımdan önem verilmemesi sebebine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/705)

48. — Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen'in, İkizdere Hidro - Elektrik Santralinin türbinleri hakkında Sanayi ve İmar ve İskân bakanlarından sözlü sorusu (6/706)

49. — Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen'in, Trabzon'un, Of kazasına İkizdere Hidro - Elektrik santralinden elektrik verilmesinin tamamlanıp tamamlanmadığına dair Sanayi ve İmar ve İskân bakanlarından sözlü sorusu (6/707)

50. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılan bir dergide 1945 yılında yayınlanan bir yazıya dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/709)

51. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, bir köre sıhhi muayene kurulunun tam sağlam raporu verdiği haberinin doğru olup olmadığına dair, Sağlık ve Sasyal Yardım ve İçişleri bakanlarından sözlü sorusu (6/710)

52. — Ankara Milletvekili İbrahim İmirzalıoğlu'nun, Devlet Üretme çiftliklerince tesbit olunan fiyatlara dair, Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/711)

53. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum ili ve dolaylarında yapılacak yolların durumlarına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/713)

54. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Tokat şehri içindeki asfaltın ne zaman yapılacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/714)

55. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Tokat ile Yeşilırmak Köprüsünün gözlerine ne maksatla toprak döküldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/715)

56. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in. Niğde ili çevresinde yeniden kaç sulama tesisi, sondaj ve kanalı yapıldığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/716)

57. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde ili çevrelerindeki sulama tesisi projelerine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/717)

58. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde ili ve Aksaray Devlet hastaneleri teşkilât durumları ve Ulukışla ve Ortaköy kazalarının sağlık merkezine kavuşturulmalarına dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/718)

59. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde ili Aksaray kazası dâhilinde mevcut Ziga hamamlarının modern bir kaplıca haline getirilmesine dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/719)

60. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Büyük Ata'nın ismi ortaya konularak yapılan maçlardaki hasılata ve seyircilerin durumlarına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/720)

61. — Mardin Milletvekili Esat Kemal Aybar'ın, Mardin'e bağlı Derik ilçesi kaymakamının partizanca tutumuna dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/721)

62. — Çorum Milletvekili Abdurrahman Güler'in, Çorum eski Milletvekili Hüseyin Ortakçıoğlu'nun durumuna dair Adalet ve İçişleri bakanlarından sözlü sorusu (6/722)

63. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Millî Eğitim Bakanlığı merkez teşkilâtına yapılan tâyinlere ve Ankara'daki ilkokul öğretmen durumuna dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/723)

64. — Tunceli Milletvekili Vahap Kışoğlu'nun, Tunceli iline ait halen yürürlükte bulunan yasak bölge kararının kaldırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Turizm ve Tanıtma ve İçişleri bakanlarından sözlü sorusu (6/724)

65. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Bolu ili sınırları içinde bir kâğıt fabrikası kurulmasının düşünülüp düşünülmediğine dair, Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/725)

66. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum ili ve dolaylarındaki yolların ne zaman karayolları programına alınacağına dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/726)

67. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Bolu, ilçe ve köylerinde 5 yıllık Kalkınma Plânında ne gibi yatırımlar yapılacağına dair, Başbakandan sözlü sorusu (6/727)

68. — İzmir Milletvekili Ali Naili Erdem'in, bu sene her hangi bir sebeple, lise ve ortaokullara giremiyen talebeler hakkında ne düşünüldüğüne dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/728)

69. — Afyon Karahisar Milletvekili Mehmet Turgut'un, 23 Nisan 1920 tarihinden bugüne kadar, her toplantı yılında kaçar birleşim yapıldığına ve birleşimlerin süresine dair, Millet Meclisi Başkanlığından sözlü sorusu. (6/729)

70. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, 6831 sayılı Orman Kanununun, antidemokratik hissi veren, geçici 1 nci maddesinin kaldırılmasının düşünülüp düşünülmediğine dair, Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/730)

71. — Artvin Milletvekili Saffet Eminağaoğlu'nun, ceza evleri ve hastanelerde bulunan Yassıada hükümlülerinin adedine ve durumlarına dair Sağlık ve Sosyal Yardım, Adalet ve İçişleri bakanlarından sözlü sorusu (6/732)

72. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına teminat gösterilen gayrimenkullerin değer baremlerinin günün şartlarına ve alım - satım fiyatlarına uygun hale getirilmelerinin düşünülüp düşünülmediğine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/733)

73. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Trakya'da yapılan SOUTHEX - 63 NATO tatbikatına muhalefet partileri ileri gelenleri ile Millî Savunma Komisyonu üyelerinin neden davet olunmadıklarına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/734)

74. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, bakanların yurt içi ve yurt dışı gezilerinin bir programa bağlanmış olup olmadığına ve bu gezilerin çalışmalarına sekte verip vermediğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/735)

75. — Tokat Milletvekili Zeyyat Kocamemi'nin, Londra Tanıtma Bürosu için bin İngiliz lirası aylıkla bir yer tutulması hakkında Londra Sefaretine yazı yazıldığı hususundaki söylentilerin doğru olup olmadığına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/736)

76. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, özel ilân ve reklâm prodüktörlüğü müessesesinin kuruluş ve görevlerinin hangi esaslar dâhilinde düzenlendiğine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/737)

77. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, Aydın ili DSİ içme suları, sulama ve kurutma işlerine ve bunlardan hangilerinin sonuçlandırıldığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/738)

78. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, ilköğretim kurumlarına kaydolunan öğrencilerden, (her hangi bir nam altında) ücret alındığının doğru olup olmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/739)

79. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünce, Edirne Kırkpınar er meydanının onarımı için, 1963 yılı programına konulan ödeneğin tenkis edilip edilmediğine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/740)

80. — Sinop Milletvekili Mustafa Kaptan'ın, Hükümetin ve hassaten İçişleri Bakanının adliyeyi baskı altında tutması ve tehdit etmesinin, Anayasa nizamına göre, mümkün olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/741)

81. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, inşaatı üç sene önce tamamlanan Sultanhisar ilçesi Ortaokulunda, bugüne kadar, öğrenime başlanmaması sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/742)

82. — Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk'ün, Hükümetin dinî tedrisat hakkındaki düşüncesinin ne olduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/743)

83. — Amasya Milletvekili Mustafa Kemal Karan'ın, politik temayül gösteren Tokat Devlet Su İşleri Başmühendisi hakkında ne gibi işlem yapıldığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/744)

84. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Almanya'nın Münih şehrinde bulunan öğrenci müfettişlerimizin görevlerini lâyıkıyle yapıp yapmadıklarına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/745)

85. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Denizcilik Bankası Denizyolları, DB Deniz Nakliyatı ve Şehir Hatları işletmelerinde, 1960 yılında ve bugün kaç servis ve kaç personel bulunduğuna dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/746)

86. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya Belediye sınırları dâhilinde, Evkafa ait, ne kadar boş arazi bulunduğuna ve satılan gayrimenkullerden ne kadar gelir sağlandığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/747)

87. — Bolu Milletvekili Ahmet Çakmak'ın, Zonguldak ili Devrek ilçesine bağlı Dirgine köyünün Bolu ili Mengen ilçesine bağlanması için yapılan plebisit sırasında vatandaşlara baskı yapılıp yapılmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/748)

88. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Sıkıyönetim komutanlıklarınca, sıkıyönetimin tatbik edilmekte bulunduğu bölgelerde, kaç gazete ve dergi kapatıldığına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/749)

89. — Kocaeli Milletvekili Süreyya Sofuoğlu'nun, Ulus Gazetesi matbaa ve tesislerinin halen kimin veya kimlerin tasarrufunda olduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/750)

90. — Muğla Milletvekili Adnan Akarca'nın, Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin, Hükümetimize, eski yardımın devam edeceği

hakkında bir garantisi bulunup bulunmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/751)

91. — **Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'in Mihalıççık ilçesi elektrik işinin ne zaman yapılacağına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/752)**

92. — **Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'de inşa edilen İmam - Hatip Okulunun neden öğretime açılmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/753)**

93. — **Zonguldak Milletvekili Mehmet Ali Pestilci'nin, İstanbul Teknik Okulunda bir maden ihtisas bölümünün, bugüne kadar faaliyete geçirilmemesi sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/754)**

94. — **İzmir Milletvekili Nihat Kürşat'ın, Türkiye'de Türk vatandaşlarına tahsis edilen sanat ve hizmetler hakkındaki 2007 sayılı Kanunun, günün şart ve icaplarına göre, kaldırılması veya tadili hakkında ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/755)**

95. — **İzmir Milletvekili Nihat Kürşat'ın, Türk vatandaşlarının seyahat serbestîsini tahdideden tedbirlerin müstenidatının ne olduğuna dair İçişleri ve Maliye bakanlarından sözlü sorusu (6/756)**

96. — **İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, bilim ve sanat hürriyetinin sağlanması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/757)**

97. — **Kastamonu Milletvekili Sabri Keskin'in, plâna ve programa alınıp ödeneği de ayrılan Kastamonu kapalı spor salonunun ihalesinin geri bırakılması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/758)**

98. — **Kütahya Milletvekili Sezai Sarpaşar'ın, münhal bulunan Altıntaş ilçesi kaymakamlığına ne zaman tâyin yapılacağına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/759)**

99. — **Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçerin, Aydın'ın Karacasu ilçesi Yazır köyü halkı tarafından gönderilen 80 imzalı dilekçe üzerinde bir işlem yapılıp yapılmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/760)**

100. — **Kütahya Milletvekili Ali Erbek'in, Türkiye köy elektrifikasyonu 1964 programı hazırlanırken köylerin seçiminde ne gibi esasların göz önünde tutulduğuna dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/761)**

101. — **Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, Trabzon Limanının hinterlândı ile irtibatını sağlıyacak münakale tesislerinin ıslah ve ihyası konularında ne gibi tedbirler alındığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/762)**

102. — **Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Atatürk Üniversitesi Dekanının görevine son verilmesi sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/763)**

103. — **Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan'ın, Devlet Demiryolları memurlarına her sene verilmekte olan iki maaş tutarındaki ikramiyenin bu sene ödenip ödenmediğine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/764)**

104. — **Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Almus baraj gölü içerisinde kaldığı için istimlâk edilen arazilerin bedellerinin ne zaman verileceğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/765)**

105. — **Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal'ın, Doğu-Karadeniz Bölgesi Kâğıt Hamuru Fabrikasının kuruluş yeri hakkında yapılan etütlerin tamamlanıp tamamlanmadığına dair Tarım ve Sanayi bakanlarından sözlü sorusu (6/766)**

106. — **Amasya Milletvekili Reşat Arpacıoğlu'nun, Amasya'da bir şeker fabrikası ile bir çimento fabrikası kurulması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/767)**

107. — **Çorum Milletvekili Nuri Ahıskalıoğlu'nun, Çorum ili Alaca ilçesinin kanalizasyonunun yapılması ve içinden geçen derenin ıslahı hususunda ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve İmar ve İskân bakanlarından sözlü sorusu (6/768)**

108. — **Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Bor ile Adana asfaltı arasında bulunan toprak yolu, Karayollarınca, 1964 yılında inşası suretiyle trafik kazalarının önlenmesi hususunda**

ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/769)

109. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Aksaray ilçesi ile Adana asfaltı arasındaki 3 kilometrelik yolun ne zaman yapılacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/770)

110. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Toprak Mahsulleri Ofisinin mûtadolan yerlerde alım yeri açmaması ve aldığı mahsullerin bedelini vaktinde ödememesi sebebine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/771)

111. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, 5 Yıllık Kalkınma Plânında ihraç maddeleri arasında bulunan elmanın istihsal ve ihracı hususlarında ne gibi tedbirler alındığına dair Ticaret ve Tarım bakanlarından sözlü sorusu (6/772)

112. — İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, Demirci İlçesinde yapılan A. P. kapalı salon toplantısında 27 Mayısa ve yeni demokratik rejime tecavüz eder mahiyette konuşmalar olup olmadığına dair İçişleri ve Adalet bakanlarından sözlü sorusu (6/773)

113. — Rize Milletvekili Cevat Yalçın'ın, Doğu - Karadeniz Bölgesinde kurulacak kâğıt hamuru fabrikasının kurulacağı yerin katî olarak tesbit edilip edilmediğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/774)

114. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, yurdumuz ormanlarının yüzölçümüne ve bu ölçümün nasıl yapıldığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/775)

115. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Türkiye'de bir Millî Gıda Kodeksi Komitesi kurulup kurulmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/776)

116. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Kalkınma Plânında derpiş edilen zirai teknik teçhizatın sağlanmasında vâkı zorluğun giderilmesinde bir tedbir alınıp alınmadığına dair Tarım ve Ticaret bakanlarından sözlü sorusu (6/777)

117. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, vazife mahalline gitmediği halde, gitmiş gibi gösterilerek, yolluk ve yevmiye ödenen kimse olup olmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/778)

118. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Kıbrıs Adasının taksimi konusunda ne düşünüldüğüne dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/779)

119. — Bilecik Milletvekili Şadi Binay'ın, Bilecik ili İnönü bucağının Eskişehir iline bağlanması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/780)

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

× 1. — Devlet personeli meslek teşekkülleri kanunu tasarısı ve Anayasa, Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından üçer üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/546) (S. Sayısı : 543) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1963]

2. — Siyasi partiler kanunu tasarısı ile Adana Milletvekilleri Kasım Gülek ve Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, siyasi partiler kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/560, 2/378, 2/591) (S. Sayısı : 527) [Dağıtma tarihi : 27 . 11 . 1963]

3. — Danıştay kanunu tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, 3546 sayılı Danıştay Kanununun Anayasaya aykırı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/474, 2/440) (S. Sayısı : 369) [Dağıtma tarihi : 19 . 8 . 1963]

4. — Serbest ve malî müşavirlik kanun tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Amasya Üyesi Macit Zeren ve Adana Üyesi Mehmet Ünaldı'nın, Malî müşavirlik ve yeminli müşavirlik kanunu teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/476, 2/529) (S. Sayısı : 368) [Dağıtma tarihi : 17 . 8 . 1963]

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Tapulama kanunu tasarısı ile Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 6335 sayılı Kanunla muaddel 13 ncü maddesi (D) bendinin zilyedliğin ıskatında on sene evvel tesis edil-

miş vergi kaydı aranması şartının kaldırılması suretiyle tadiline, bu maddeye (E) bendinin başlığı ile yeni bir bendin ilâvesine ve bu maddenin (E) ve (F) bendlerinin, (E) bendinin, (F) ve (F) bendinin (G) olarak değiştirilmesine ve aynı kanunun 35 nci maddesine iki fıkra ilâvesine ve birinci fıkranın tadili ile üçüncü fıkra olarak değiştirilmesine dair, İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 31, 32 ve 33 ncü maddeleri ile 34 ncü maddesinin 4 ncü fıkrasının değiştirilmesine dair ve Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, 5602 sayılı Tapulama Kanununun 52 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu (1/211, 2/35, 2/76, 2/122) (C. Senatosu 1/260) (S. Sayısı : 210 a 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 24 . 10 . 1963]

× 2. — Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 1959 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 1959 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/186, 1/42) (S. Sayısı : 462) [Dağıtma tarihi : 5 . 10 . 1963]

× 3. — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1959 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 1959 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/338, 1/118) (S. Sayısı : 477) [Dağıtma tarihi : 7 . 10 . 1963]

4. — Cumhuriyet Senatosu Bolu Üyesi Sırrı Uzunhasanoğlu ve dört arkadaşının, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 6123 sayılı Kanunla muaddel 455 nci maddesi ile 2275 ve 3038 sayılı kanunlarla muaddel 459 ncu maddelerine birer fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/516) (S. Sayısı : 499)

× 5. — Petrol Dairesi Reisliğinin 1960 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile Petrol Dairesi Reisliği 1960 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı (3/516, 1/127) (S. Sayısı : 476) [Dağıtma tarihi 7 . 10 . 1963]

× 6. — Genel Bütçeye dâhil dairelerin 1959 bütçe yılı kesinhesaplarına ait genel uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile 1959 bütçe yılı Kesinhesap kanun tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/318, 1/33) (S. Sayısı : 508) [Dağıtma tarihi : 21 . 10 . 1963]

7. — Kayseri Milletvekili Mehmet Göker ve 5 arkadaşının, 4367 sayılı Kanunun 4684, 6706 ve 70 sayılı kanunlarla değişik birinci maddesinin (C) ve (D) fıkralarının değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Savunma, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/328) (S. Sayısı : 381) [Dağıtma tarihi : 5 . 9 . 1963]

8. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Özel Şahingiray ve 15 arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/221) (S. Sayısı : 391) [Dağıtma tarihi 14 . 9 . 1963]

9. — Cumhuriyet Senatosu Yozgat Üyesi Sadık Artukmaç ve 2 arkadaşının, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinde değişiklik yapılması ve 6122, 6422 ve 7242 sayılı kanunların kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/147) (S. Sayısı : 393) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

10. — Kayseri Milletvekili Mehmet Göker ve 4 arkadaşının, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bir muvakkat madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/268) (S. Sayısı : 394) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

11. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve Kırklareli Üyesi Ahmet Naci Arı'nın, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye Komisyonu tezkeresi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/262) (S. Sayısı : 395) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

12. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç ve Sakarya Milletvekili Yusuf Ulusoy'un, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 14 ncü maddesine (ç) fıkrası

eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları ve Millî Eğitim Komisyonunun mütalâası (2/335) (S. Sayısı : 396) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

13. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Ömer Lûtfi Bozcalı'nın, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununa ek kanun teklifi ve Maliye ve Plân Komisyonları raporları (2/327) (S. Sayısı : 397) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

14. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga'nın, 1076 ve 1111 sayılı kanunlar gereğince ihtiyata ayrılmış yedek subay ve erlerden yoklamasını yaptırmamış olanların para cezalarının affına dair kanun teklifi ve Millî Savunma, Adalet ve Plân komisyonları raporları (2/366) (S. Sayısı : 398) [Dağıtma tarihi : 17 . 9 . 1963]

15. — Cumhuriyet Senatosu Artvin Üyesi Fehmi Alpaslan'ın, 237 sayılı Taşıt Kanununun 4 ncü maddesine göre makam hizmetlerine tahsis edilen taşıtları gösteren (2) sayılı cetvelde değişiklik yapılması ve 7 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Plân Komisyonu raporu (2/78) (S. Sayısı : 440) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

16. — Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Ahmet Nusret Tuna'nın, 1108 sayılı Maaş Kanununun 1559 sayılı Kanunla muaddel 2 nci ve 3041 sayılı Kanunla muaddel 13 ncü maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ile Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in, 1108 sayılı Maaş Kanununun bâzı maddelerini değiştiren kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/95, 2/96) (S. Sayısı : 441) [Dağıtma tarihi : 19 . 9 . 1963]

17. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi Fikret Turhangil ve 3 arkadaşının, Arazi ve Bina vergilerinin matrahlarına uygulanacak misiller hakkındaki 206 sayılı Kanunun 3 ncü maddesine bir fıkra ve Kanuna geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/257) (S. Sayısı : 443) [Dağıtma tarihi : 19 . 9 . 1963]

18. — Cumhuriyet Senatosu Niğde Üyesi Kudret Bayhan ve üç arkadaşının, 1111 sayılı Kanuna bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi, Konya Milletvekili Ahmet Gürkan ve Ankara Milletvekili Ferhat Nuri Yıldırım'ın 5585 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi, Tokat Milletvekili Ali Dizman'ın, Askerlik hizmetinin emeklilik ve terfiden sayılması hakkında kanun teklifi ile Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Hilmi Onat ve Aydın Milletvekili Mehmet Yavaş'ın, Maaş Kanununa ek 4379 sayılı Kanunla bu kanunu tadil eden 5585 ve 6724 sayılı kanunlara bâzı maddeler ilâvesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/62, 2/145 2/204, 2/360) (S. Sayısı : 445) [Dağıtma tarihi : 19 . 9 . 1963]

19. — Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan ve 5 arkadaşının, 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 ncü maddesinin (b) işaretli fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/383) (S. Sayısı : 446) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

20. — Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve altı arkadaşının, Kaçakçılığın men'i ve takibi hakkındaki 1918 sayılı Kanunun 6846 sayılı Kanunla muaddel 60 ncı maddesinde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Gümrük ve Tekel, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/118) (S. Sayısı : 447) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

21. — Giresun Milletvekili Ali Cüceoğlu'nun, Maaş Kanununa ek 4379 sayılı Kanunun birinci ve ikinci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı geçici maddeler eklenmesine dair 5585 sayılı Kanuna muvakkat madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/124) (S. Sayısı : 448) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

22. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine ve 12 arkadaşının, 3656 sayılı Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair Kanuna ek kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (2/392) (S. Sayısı : 449) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

23. — Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'nun, Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkındaki 4593 sayılı Kanunun muaddel ve 6 ncı maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve

Plân Komisyonu raporu (2/371) (S. Sayısı : 450) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

24. — Bolu Milletvekili Fuat Ümit ve 4 arkadaşı ile Artvin Milletvekili Saffet Eminağaoğlu ve Yozgat Milletvekili Celâl Sungur'un, Devlet hizmetinde iken lise veya lise muadili meslekî bir okuldan sonra bir yüksek okul veya fakülteden mezun olanlar ile yine memuriyetleri sırasında akademik derece alanlara yahut ikinci bir yüksek tahsili ikmal edenlere bir derece kıdem verilmesi hakkında kanun teklifleri ve Amasya Milletvekilleri Nevzat Şener ve İsmail Sarıgöz'ün, memurların tahsil müessesesinde talebe olmıyacaklarına dair 4007 sayılı Kanun ile bu kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi hakkındaki 4214 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair 183 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ile Bolu Milletvekili Kâmil İnal'ın, 3656 ve 3659 sayılı kanunların şümulü dâhilinde vazife görmekte iken müktesep barem derecesini değiştirecek bir üst tahsil yapanların terfi ve kıdemleri hakkında kanun teklifi ve Maliye, Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/91, 2/93, 2/104, 2/464) (S. Sayısı : 451) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

25. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında akdolunan 11 Ocak 1961 tarihli Zirai Maddeler Andlaşması ve ekleriyle bu Andlaşmada yapılan 29 Mart 1961, 17 Temmuz 1961 tarihli değişikliklerin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Tarım, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/269) (S. Sayısı : 463) [Dağıtma tarihi : 3 . 10 . 1963]

26. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine ve 9 arkadaşının, Ordu mensuplariyle Emniyet Umum Müdürlüğü ve gümrük muhafaza ve muamele sınıfı kadrolarında çalışanlara birer er tayını verilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (2/189) (S. Sayısı : 464) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

27. — Kayseri Milletvekili Abdülhalim Aras ve 3 arkadaşının, Evlenen veya tekaüde tâbi bir vazifeye giren yetim kızların yetim aylıklarının diğer yetimlere taksimi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/381) (S. Sayısı : 465) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

28. — Konya Milletvekili İhsan Kabadayı ve 8 arkadaşının, Jandarma Genel Komutanlığı kadrolarında vazifeli subay, astsubay, mecburi uzatmalı ve sivil memurlara, ücretli personele fazla mesaileri karşılığında fazla mesai ücreti verilmesi hakkında kanun teklifi ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/137) (S. Sayısı : 466) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

29. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve Kırklareli Üyesi Ahmet Naci Arı'nın, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/293) (S. Sayısı : 467) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

30. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Röntgen Radyum ve diğer nükleer enerji cihaz ve maddeleri ile bunların tıpda kullanılması ve kullananlar hakkında kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım, Adalet, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/127) (S. Sayısı : 468) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

31. — Çanakkale Milletvekili Süreyya Endik'in, Sıtma Savaş Sağlık koruyucuları hakkında kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (2/130) (S. Sayısı : 469) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

32. — Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu ve Malatya Milletvekili Avni Akşit'in, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 65 nci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/421) (S. Sayısı : 470) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

33. — Kars Milletvekili Necmettin Akan'ın, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/423) (S. Sayısı : 471) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

34. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç ve 10 arkadaşının, ikinci defa yüksek tahsil yapan subay ve memurlara kıdem verilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Savunma, İçişleri, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/80) (S. Sayısı : 472) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

35. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Omer Ergün ve 26 arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı hakkındaki 5434 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenmesine dair olan 6153 sayılı Kanuna bir fıkra ve geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Ulaştırma, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/401) (S. Sayısı : 473) [Dağıtma tarihi : 5 . 10 . 1963]

36. — Cumhuriyet Senatosu Yozgat Üyesi Sadık Artukmaç'ın, Tapu sicil binaları inşası için alınacak harclar hakkında kanun teklifi ve İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, Tapu sicil binaları yapılması maksadiyle alınacak harclar hakkında kanun teklifi ve Geçici ve Plân komisyonları raporları (2/153, 2/233) (S. Sayısı : 201 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 8.10.1963]

37. — Elâzığ Milletvekili Nurettin Ardıçoğlu ve 5 arkadaşının, 4792 sayılı İşçi Sigortaları Kurumu Kanununun 8.3.1961 tarih ve 344 sayılı Kanunla muaddel 20 nci maddesinin (c) fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Çalışma ve Plân komisyonları raporları (2/396) (S. Sayısı : 492) [Dağıtma tarihi : 9 . 10 1963]

38. — Bolu Milletvekili Kemal Demir ve 18 arkadaşının, 3204 sayılı Orman Genel Müdürlüğü Teşkilât Kanununa ek kanun teklifi ve Tarım ve Plân komisyonları raporları (2/214) (S. Sayısı : 502) [Dağıtma tarihi 15.10.1963]

39. — Çorum Milletvekili Faruk Küreli ve dört arkadaşının, Orman Umum Müdürlüğü emrinde çalışmakta olan maaşlı memurları hakkında intıbak kanunu teklifi ve Tarım, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/165) (S. Sayısı : 503) [Dağıtma tarihi : 15.10.1963]

40. — İstanbul Milletvekili Suphi Baykam ve 68 arkadaşının Tıp personelinin mukavele ile çalıştırılmasına dair kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân Komisyonları raporları (2/54) (S. Sayısı : 512) [Dağıtma tarihi : 21 . 10 . 1963]

41. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Subay, askerî memur ve astsubaylara birer lojman ile tapulu birer dönüm arazi verilmesi için kanun teklifi ve Bayındırlık, Millî Savunma, Maliye ve Plân Komisyonları raporları (2/406) (S. Sayısı : 517) [Dağıtma tarihi : 24 . 10 . 1963]

42. — Balıkesir Milletvekili Ahmet İhsan Kırımlı ve 13 arkadaşının, Bayındırlık Bakanlığı teşkilât ve vazifelerine dair olan 3611 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Bayındırlık ve Plân komisyonları raporları (2/363) (S. Sayısı : 518) [Dağıtma tarihi : 24 . 10 . 1963]

43. — Kütahya Milletvekili Sadrettin Tosbi ile Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk'ün, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 65 nci maddesinin (j) bendine bir hüküm eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/461) (S. Sayısı : 519) [Dağıtma tarihi : 24 . 10 . 1963]

44. — Muş Milletvekili Sait Mutlu'nun, 5434 sayılı Kanunun 41 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/107) (S. Sayısı : 522) [Dağıtma tarihi 1 . 11 . 1963]

45. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Gümrük memurlarından bâzılarına verilecek yem bedeli ve yemeklik hakkındaki 1615 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve içişleri ve Plân komisyonları raporları (2/132) (S. Sayısı : 523) [Dağıtma tarihi : 1 . 11 . 1963]

× 46. — İstanbul Üniversitesi 1956 bütçe yılı Kesinhesabına ait ve ek uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkereleri ile İstanbul Üniversitesi 1956 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/112, 3/113, 1/57) (S. Sayısı : 478) [Dağıtma tarihi : 8 . 10 . 1963]

× 47. — İstanbul Üniversitesi 1957 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile İstanbul Üniversitesi 1957 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/133, 1/69) (S. Sayısı : 479) [Dağıtma tarihi : 7 . 10 . 1963]

× 48. — İstanbul Üniversitesi 1958 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile İstanbul Üniversitesi 1958 yılı Kesihesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu

(3/171, 1/339) (S. Sayısı : 480) [Dağıtma tarihi : 8 . 10 . 1963]

× 49. — İstanbul Üniversitesi 1959 yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile İstanbul Üniversitesi 1959 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/78, 1/153) (S. Sayısı : 481) [Dağıtma tarihi : 8 . 10 . 1963]

× 50. — İstanbul Üniversitesi 1960 bütçe yılı Kesinhesabına ait uygunluk bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi ile İstanbul Üniversitesinin 1960 bütçe yılı Kesinhesap kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/592, 1/163) (S. Sayısı : 482) [Dağıtma tarihi : 9 . 10 . 1963]

51. — 5442 sayılı İl idaresi Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişikliklere dair Millet Meclisi İçişleri Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/292; C. Senatosu 1/251) (S. Sayısı : 325 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 18 . 10 . 1963]

52. — Türkiye Büyük Millet Meclisi muhasebesinin 1963 yılı Haziran, Temmuz ve Ağustos ayları hesabı hakkında Hesapları İnceleme Komisyonu raporu (5/69) (S. Sayısı : 504) [Dağıtma tarihi : 15 . 10 . 1963]

53. — Kırklareli Milletvekili Abdurrahman Altuğ ile Cumhuriyet Senatosu Kırklareli Üyesi A. Naci Arı'nın, 7 Nisan 1340 tarih ve 442 sayılı Köy Kanununun 16 ncı maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/551) (S. Sayısı : 511) [Dağıtma tarihi : 17 . 10 . 1963]

54. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca, Aydın Milletvekili Orhan Apaydın, Sivas Milletvekili Cevad Odyakmaz ve Sivas Milletvekili Güner Sarısözen'in, Türkiye Büyük Millet Meclisinin dış münasebetlerinin düzenlenmesi hakkında kanun teklifinin C. Senatosunca değiştirilen ve M. Meclisince benimsenmiyen maddeleri hakkında Karma Komisyon raporu ile M. Meclisi, C. Senatosu ve Karma Komisyon metinleri (M. Meclisi 2/270, C. Senatosu 2/47) (M. Meclisi S. Sayısı : 313 e 2 nci ek, C. Senatosu S. Sayısı : 170) (S. Sayısı : 313 e 3 ncü ek) [Dağıtma tarihi : 3 . 10 . 1963]

55. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında akdolunan zirai maddeler Andlaşmasında yeniden yapılan değişikliklerin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu tezkeresi (1/421) (S. Sayısı : 506) [Dağıtma tarihi : 17 . 10 . 1963]

56. — Sanayi Bakanlığı kuruluş ve vazifeleri hakkındaki 6973 sayılı Kanunun bâzı maddelerinde ve bu Bakanlığa ait kadrolarda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu (1/432) (S. Sayısı : 247 ye 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 24 . 12 . 1963]

57. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca, Aydın Milletvekili Orhan Apaydın, Sivas Milletvekili Cevad Odyakmaz ve Erzincan Milletvekili Sadık Perinçek'in, Yasama meclislerinin aralarındaki münasebetlerin düzenlenmesi hakkında kanun teklifine dair C. Senatosu Başkanlığının ret tezkeresi hakkında Millet Meclisi Anayasa Komisyonu raporu (2/271) (S. Sayısı : 48 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 27 . 12 . 1963]

58. — Mehmedoğlu Süleyman Kulaksız'a vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun tasarısının C. Senatosunca değiştirilen ve M. Meclisince benimsenmiyen maddeleri hakkında Karma Komisyon raporu ile Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu ve Karma Komisyon metinleri. (M. Meclisi 1/340; C. Senatosu 1/256) (S. Sayısı : 204 e 3 ncü ek) [Dağıtma tarihi : 26 . 12 . 1963]

59. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca, Aydın Mililetvekili Orhan Apaydın, Sivas Milletvekili Cevad Odyakmaz ve Erzincan Milletvekili Sadık Perinçek'in, Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe Karma Komisyonunun seçilmesi ve çalışma usullerinin düzenlenmesi hakkında kanun teklifine dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı ret tezkeresi hakkında Millet Meclisi Geçici Komisyon raporu (2/269) (S. Sayısı : 233 e 2 nci ek) [Dağıtma tarihi : 27 . 12 . 1963]

60. — İstanbul'da Beşiktaş'ta, Vişnezade mahallesinde, Teşvikiye ve Maçka meydanı sokak-

larında kâin ve Hazineye ait iken parasız olarak İstanbul Belediyesine devredilmiş bulunan arsa ve binanın Hazineye iadesi hakkındaki kanun tasarısı ile C. Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in teklifine dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığının reddine dair tezkeresi hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (1/126, 2/196) (S. Sayısı : 243 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 26 . 12 . 1963]

61. — Kars Milletvekili Hasan Erdoğan ile Tunceli Milletvekili Fethi Ülkü'nün, Memurin Kanununun bâzı maddeleri ile buna müzeyyel olan 1777 sayılı Kanunun 3 ncü maddesini tadil eden 2919 sayılı Kanunun 4 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları. (2/469) (S. Sayısı : 540) [Dağıtma tarihi : 26 . 12 . 1963]

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

× 1. — Milletlerarası Adalet Divanı Statüsünün 36 ncı maddesinin 2 nci fıkrasında derpiş olunan ve hukukî uyuşmazlıkların çözülmesi hususunda Divanın yargı hakkını önceden tanımayı gerektiren ihtiyari kaydı katılmamız hakkındaki 5047 sayılı Kanunun yeniden uzatılmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/293) (S. Sayısı : 226) [Birinci görüşme tarihi : 27.6.1963]

× 2. — Evlilik dışı çocukların tanınmalarını kabule yetkili makamların yetkilerinin genişletilmesi hakkındaki sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/233) (S. Sayısı : 227) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

3. — — Hınıs kazası Karaçoban nahiyesi Hırt köyü, hane 19, cilt 11, sayfa 107 de kayıtlı Bekiroğlu Belkısa'dan doğma 1939 doğumlu Bedih Kılıç'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/205) (S. Sayısı : 233) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

4. — Karamürsel ilçesinin Mahmudiye köyü hane 32, cilt 6 ve sayfa 31 sayısında nüfusa kayıtlı Receboğlu, Hanife'den doğma 18 Mart 1341 doğumlu Hasan Şeker'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/542) (S. Sayısı : 234) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

5. — Fethiye ilçesi Girdev köyü nüfusunun hane 1, cilt 21/2 ve sayfa 31 sayısında kayıtlı Naimoğlu Döndü'den doğma Mart 1933 doğumlu Süleyman Ağırbaş'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/304) (S. Sayısı : 235) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

6. — Havza ilçesinin, Çakıralan köyü hane 8, cilt 19 ve sayfa 241 sayısında nüfusa kayıtlı Mehmetoğlu Mevlûde'den doğma, 1 . 1 . 1939 doğumlu Bayram Kalpaklı'nın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/560) (S. Sayısı : 242) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

7. — Sarıgöl ilçesinin Çöp köyü hane 32, cilt 3 ve sayfa 49 sayısında nüfusa kayıtlı Ahmetoğlu Hatice'den doğma 10 . 1 . 1933 Alaşehir doğumlu Süleyman Bozkurt'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu. (3/569) (S. Sayısı : 243) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

8. — Köyceğiz ilçesinin Beyobası köyü hane No. 60 nüfusunda kayıtlı Osmanoğlu, Nazife'den doğma 1332 doğumlu Ali Karahan'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/582) (S. Sayısı : 245) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

× 9. — Gümrük giriş tarife cetvelinin 28.02 pozisyonunun sonundaki ihtar hükmünün değiştirilmesine dair olan Bakanlar Kurulu kararnamelerinin onaylanması hakkında kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/225) (S. Sayısı : 120) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

× 10. — 1938 - 1939 yıllarında İngiltere ve Fransa hükümetlerinden temin edilen Teslihat kredilerinin mahsup şekli hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma, Dışişleri ve Plân komisyonları raporları (1/214) (S. Sayısı : 216) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

11. — Millî Savunma Bakanlığı orta sanat okulları hakkında kanun tasarısı ve Millî Sa-

vunma ve Plân komisyonları raporları (1/263) (S. Sayısı : 219) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

× 12. — Başbakanlık Basımevi döner sermaye işletmesi kuruluşu hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/316) (S. Sayısı : 255) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

× 13. — Milletlerarası Atom Enerjisi Ajansı Statüsünün VI ncı maddesinin (A) fıkrasının 3 ncü bendinde yapılacak değişikliğin onaylanmasının uygun buluduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu (1/261) (S. Sayısı : 109) [Birinci görüşme tarihi : 27 . 6 . 1963]

× 14. — Kan gruplarının tâyinine yarıyan reaktiflerin mübadelesi hakkında Avrupa Andlaşması ve ek Protokolün onaylanmasının uyyun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Dışişleri komisyonları raporları (1/349) (S. Sayısı : 161) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

× 15. — Özel tıbbi tedavi ve termo - klimatik kaynaklar, alanında karşılıklı yardımlaşmaya dair Avrupa Andlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Dışişleri komisyonları raporları (1/351) (S. Sayısı : 162) [Birinci görüşme tarihi : 5 . 9 . 1963]

B - BİRİNCİ GÖRÜŞÜLMESİ YAPILACAK İŞLER

× 1. — Harclar kanunu tasarısı ile Balıkesir Milletvekili Ahmet Aydın Bolak ve iki arkadaşının, 5887 sayılı Harclar Kanununun 125 nci maddesini değiştiren 6765 sayılı Kanuna bir fıkra eklenmesine dair ve Artvin Milletvekili Saffet Eminağaoğlu'nun, 5887 sayılı Harclar Kanununun 1 nci maddesini değiştiren 6765 sayılı Kanunun değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/395, 2/305, 2/321) (S. Sayısı : 282) [Dağıtma tarihi : 29 . 6 . 1963]

× 2. — Damga Vergisi kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/394) (S. Sayısı :288) [Dağıtma tarihi : 29 . 6 . 1963]

3. — Uzman Jandarma kanun tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/479) (S. Sayısı : 296) [Dağıtma tarihi : 2 . 7 . 1963]

× 4. — Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga ve 106 arkadaşının, Bölge tiyatroları kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/437) (S. Sayısı : 305) [Dağıtma tarihi : 6 . 7 . 1963]

× 5. — Aydın Milletvekili İsmet Sezgin ve 33 arkadaşının, 5237 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin (c) bendinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/522) (S. Sayısı : 353) [Dağıtma tarihi : 15 . 7 . 1963]

× 6. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin ve Trabzon Milletvekili Ahmet Şener ve Çorum Milletvekili Hilmi İncesulu'nun Su Ürünleri kanunu teklifi ile Cumhuriyet Senatosu Zonguldak Üyesi Tevfik İnci ve 28 arkadaşının, balıkçılığın teşvik ve himayesine mahsus kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/377, 2/505, 2/252) (S. Sayısı : 370) [Dağıtma tarihi : 20 . 8 . 1963]

× 7. — Millî İstihbarat Teşkilâtı kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/451) (S. Sayısı : 456) [Dağıtma tarihi : 26 . 9 . 1963]

8. — Bina kiraları hakkında kanun tasarısı ve Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, 6570 sayılı Kira Kanununun Anayasa Mahkemesince iptal edilen 2 ve 3 ncü maddelerinin yeniden tedvini ile 4 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/513, 2/526) (S. Sayısı : 458 ve 458 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 1 . 10 . 1963]

× 9. — Çanakkale Milletvekili Şefik İnan'ın, Otelcilik, Motelcilik Türk Anonim Şirketi kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/576) (S. Sayısı: 507) [Dağıtma tarihi : 18 . 10 . 1963]

10. — Genel Nüfus Yazımı kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/507) (S. Sayısı : 513) [Dağıtma tarihi : 23 . 10 . 1963]

× 11. — Türkiye Elektrik Kurumu kanunu tasarısı ve Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in Türkiye Elektrik Kurumu kanunu teklifi ve Geçici Komisyon raporu (1/461, 2/425) (S. Sayısı : 516) [Dağıtma tarihi : 24 . 10 . 1963]

× 12. — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının statüsünde yapılan değişikliğin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Çalışma komisyonları raporları. (1/304) (S. Sayısı : 222) [Dağıtma tarihi : 30 . 5 . 1963]

13. — İstanbul Milletvekili Zeki Zeren'in, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanununun 28 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Anayasa ve Adalet komisyonları mütalâaları ile Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonu raporu (2/497) (S. Sayısı : 276) [Dağıtma tarihi : 26 . 6 . 1963]

14. — Bulgaristan'ın İstanbul'daki Başkonsolosluğu eski Muavin Konsolosu Varbanoğlu Georgi Varbanof Çolakof'un cezasının affı hakkında kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/555) (S. Sayısı : 521) [Dağıtma tarihi: 26 . 10 . 1963]

15. — Karacabey ilçesi Sarıbey İslâm köyü hane 8, cilt 32 ve sayfa 187 nüfusuna kayıtlı Ahmetoğlu, Sabriye'den doğma 19 . 10 . 1931 doğumlu Kerim Özkan ile Karacabey ilçesi Yenisarıbey köyü nüfusunun hane 5, cilt 25 ve sayfa 1961 sayısında kayıtlı Şevketoğlu Nazmiye'den doğma 1926 doğumlu Hasan Güney'in ölüm cezalarına çaptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/568) (S. Sayısı : 253) [Dağıtma tarihi : 12 . 6 . 1963]

16. — Kulp ilçesinin Hacanan köyü hane 34, cilt 7 ve sayfa 98 sayısında nüfusa kayıtlı Saitoğlu, Sultan'dan doğma 1928 doğumlu Recep Oruç'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/593) (S. Sayısı : 263) [Dağıtma tarihi: 18 . 6 . 1963]

17. — Akçaabat'ın, Ağaçlı köyü 12 hane numarasında nüfusa kayıtlı İsmailoğlu Fatime (Fatma) dan doğma 26 . 8 . 1936 doğumlu Hasan Şentürk'ün ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/641) (S. Sayısı : 351) [Dağıtma tarihi : 12 . 7 . 1963]

18. — İstanbul, Samatya, Hacıpiri mahallesi, Sarmaşıklı sokak hane 20, cilt 14 ve sayfa 10 sayısında nüfusa kayıtlı Hasan Tahsinoğlu, Melek'ten doğma 23 . 10 . 1936 doğumlu Recep Güngör Tanış'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/671) (S. Sayısı : 459) [Dağıtma tarihi : 1 . 10 . 1963]

19. — Vezirköprü ilçesinin Danabaş köyü hane 21, cilt 23 ve sayfa 64 numarasında nüfusa kayıtlı Alioğlu, Fatma'dan doğma 3.4.1932 doğumlu Mehmet Kül (Gül) ün ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/660) (S. Sayısı : 493) [Dağıtma tarihi : 8 . 10 . 1963]

20. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar ve dört arkadaşının, Türk Ceza Kanununun 455 ve 459 ncu maddelerine birer fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/323) (S. Sayısı : 252) [Dağıtma tarihi : 12 . 6 . 1963]

21. — Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı Kanunun 6829 sayılı Kanunla değişik 53 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ile Mardin Milletvekili Talât Oğuz ve Ağrı Milletvekili Kerem Özcan'ın, Kaçakçılığın men ve takibine dair olan 1918 sayılı Kanunun 6829 sayılı Kanunla değişik 53 ncü maddesinin tadiline dair kanun teklifi ve İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/295, 2/169) (S. Sayısı : 23 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 4 . 7 . 1963]

22. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Hâkimler Kanununun Anayasaya aykırı hükümler taşıyan 122 ve 123 ncü maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/439) (S. Sayısı : 299) [Dağıtma tarihi : 4 . 7 . 1963]

23. — Tekirdağ Milletvekili Hayri Mumcuoğlu'nun 4 . 4 . 1929 tarih ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 4 . 6 . 1936 tarih ve 3006 sayılı Kanunla değişen 305 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/416) (S. Sayısı : 301) [Dağıtma tarihi : 4 . 7 . 1963]

× 24. — Kat mülkiyeti kanunu tasarısı ile Kırşehir Milletvekili Ahmet Bilgin ve 8 arkadaşının ve Afyon Karahisar Milletvekili Asım Yılmaz'ın, kat mülkiyeti kanun teklifleri ve

Adalet Komisyonu raporu (1/516, 2/288, 2/325) (S. Sayısı: 524) [Dağıtma tarihi: 11 . 11 . 1963]

25. — İstanbul Milletvekili Naci Öktem ve 8 arkadaşının, 28 Nisan 1304 tarihli Alâmeti Farika Nizamnamesine ek kanun teklifi ile Manisa Milletvekili Muammer Erten'in, Markalar ve menşe işaretleri hakkında kanun teklifi ve Sanayi ve Adalet komisyonları raporları (2/160, 2/297) (S. Sayısı : 526) [Dağıtma tarihi : 11 . 11 . 1963]

26. — 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun bâzı maddelerinde değişiklik yapılmasına ve bu kanuna bâzı madde ve fıkralar eklenmesine dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/280) (S. Sayısı : 461) [Dağıtma tarihi: 5 . 10 . 1963]

27. — 5680 sayılı Basın Kanununun 29 . 11 . 1960 tarih ve 143 sayılı Kanunla değişik 19 ncu maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/527) (S. Sayısı: 525) [Dağıtma tarihi: 11 . 11 . 1963]

28. — İlköğretim ve Eğitim Kanununun 56 ncı maddesinin (a) bendinin son paragrafının kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve Millî Eğitim komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 264) [Dağıtma tarihi : 18 . 6 . 1963]

× 29. — La Haye'de 14 Mayıs 1954 tarihinde imzalanan «Silâhlı bir çatışma halinde kültür mallarının korunmasına dair Sözlesme» ile bu sözleşmenin tatbikatına ait tüzük, protokol ve kararlara katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri, Millî Savunma ve Millî Eğitim komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı : 289) [Dağıtma tarihi : 3 . 7 . 1963]

30. — Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun ikinci maddesinin (A) bendinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Ticaret, Tarım ve Plân komisyonları raporları (1/297) (S. Sayısı : 123) [Dağıtma tarihi : 1 . 4 . 1963]

31. — 2000 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin ikinci fıkrasının kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Adalet, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/374) (S. Sayısı : 240) [Dağıtma tarihi : 8 . 6 . 1963]

× 32. — Erzurum Milletvekili Tahsin Telli ve 11 arkadaşının, Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve Aydın Üyesi Fikret Turhangil, Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca ve İzmir Milletvekili Mutsafa Uyar'ın, Tescil edilmiyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili hakkında kanun teklifleri ve İçişleri, Adalet ve Plân komisyonları raporları (2/219, 2/237, 2/238, 2/263) (S. Sayısı: 259) [Dağıtma tarihi: 15 . 6 . 1963]

33. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Millî Savunma Bakanlığı kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/311) (S. Sayısı : 273) [Dağıtma tarihi : 25 . 6 . 1963]

34. — Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı, Meslekî ve Teknik Öğretim Yüksek Danışma Kurulu kanunu tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/262) (S. Sayısı : 274) [Dağıtma tarihi : 26 . 6 . 1963]

35. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 6122 ve 6422 sayılı kanunlarla değiştirilen 39 ncu maddesinin (b) fıkrasının son bendinin kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve İstanbul Milletvekili İlhami Sancar ve iki arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin 6122 ve 6422 sayılı kanunlarla değiştirilen ve eklenen (b) fıkrasının kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/268, 2/10) (S. Sayısı : 292) [Dağıtma tarihi : 1 . 7 . 1963]

36. — Baraj insaatı dolayısiyle sular altında kalacak kasaba, köy ve arazi hakkındaki Kanunun yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Bayındırlık, İçişleri, Adalet, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/402) (S. Sayısı : 293) [Dağıtma tarihi : 1 . 7 . 1963]

37. — Cumhuriyet Senatosu Urfa Üyesi Vasfi Gerger'in, kesin idari kararlar hakkında Danıstaya basvurulacağına dair kanun teklifi ve İçisleri ve Maliye komisyonları raporları (2/33) (S. Sayısı : 294) [Dağıtma tarihi : 2 . 7 . 1963]

× 38. — 7026 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Millî Eğitim, Bayındırlık ve Plân komisyonları raporları (1/370) (S. Sayısı : 298) [Dağıtma tarihi : 3 . 7 . 1963]

× 39. — Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/96) (S. Sayısı : 332) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 40. — Arjantin'in Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici kabulüne mütaallik Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/97) (S. Sayısı : 333) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 41. — Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Âkıd Tarafları ile Polanya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle ilgili beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/98) (S. Sayısı : 334) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 42. — Teşhis ve tedavi maksadiyle sağlık kurumlarına ariyeten ve meccanen tahsis edilecek tıbbi - cerrahi ve lâboratuvar malzemesinin Gümrük Resminden muafen muvakkat ithaline dair Andlaşmanın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri, Sağlık ve Sosyal Yardım, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonları raporları (1/279) (S. Sayısı : 335) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 43. — «Barış Gönüllüleri» adlı Amerikan Teşekkülünden faydalanma hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında yapılan Andlaşmaya ait teati olunan mektupların onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Plân komisyonları raporları (1/428) (S. Sayısı : 336) [Dağıtma tarihi : 9 . 7 . 1963]

× 44. — Ambalâjların muvakkat ithaline mütaallik Gümrük Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonları raporları (1/95) (S. Sayısı : 337) [Dağıtma tarihi : 10 . 7 . 1963]

45 . — İmar ve İskân Bakanlığı kuruluş ve vazifeleri hakkındaki Kanunun 12 nci maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna iki madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri, İmar ve İskân ve Plân komisyonları raporları (1/375) (S. Sayısı : 343) [Dağıtma tarihi : 11 . 7 . 1963]

46. — Sıtmanın imhası hakkındaki Kanunun 1 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri, Adalet, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/419) (S. Sayısı : 344) [Dağıtma tarihi : 11 . 7 . 1963]

47. — 4933 sayılı Kanuna ek kanun tasarısı ve Millî Eğitim, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (1/453) (S. Sayısı : 345) [Dağıtma tarihi : 11 . 7 . 1963]

48. — Kocaeli iline bağlı Kaynarca ilçesinin Sakarya iline bağlanması hakkında kanun tasarısı ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları (1/457) (S. Sayısı : 365) [Dağıtma tarihi : 16 . 8 . 1963]

49. — Türk Farmakopesi hakkında kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım, Adalet ve Plân komisyonları raporları (1/271) (S. Sayısı : 366) [Dağıtma tarihi : 16 . 8 . 1963)

× 50. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Ertik okulları mütedavil sermayesi hakkındaki 3423 sayılı Kanunun 8 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Eğitim, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/197) (S. Sayısı : 374) [Dağıtma tarihi : 2 . 9 . 1963]

× 51. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ile Kırklareli Üyesi Ahmet Naci Arı'nın, 3 4 . 1926 gün ve 789 sayılı Maarif Teşkilâtına dair olan Kanunun 19 ncu maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/310) (S. Sayısı : 376) [Dağıtma tarihi : 3 . 9 . 1963]

52. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 2 arkadaşının, 3704 sayılı Kanunun ikinci maddesinin değiştirilmesi ve üçüncü maddesine ek bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/185) (S. Sayısı : 373) [Dağıtma tarihi : 4 . 9 . 1963]

53. — 237 sayılı Taşıt Kanununa bağlı 2 sayılı cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Plân Komisyonu raporu (1/492) (S. Sayısı : 380) [Dağıtma tarihi : 5 . 9 1963]

54. — Nakdî Tazminat Kanununun 6535 sayılı Kanunla değişik 1 ve 2 nci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, İçişleri ve Plân komisyonları raporları (1/440) (S. Sayısı : 382) [Dağıtma tarihi : 5 . 9 . 1963]

55. — İstanbul Milletvekili Vahyi Özarar ve iki arkadaşının, 6188 sayılı Bina yapımını teşvik ve izinsiz yapılan binalar hakkındaki Kanuna geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi ve İmar ve İskân, İçişleri, Maliye ve Plân komisyonları raporları ve Anayasa Komisyonu mütalâaları (2/177) (S. Sayısı : 384) [Dağıtma tarihi : 9 . 9 . 1963]

56. — Zonguldak Milletvekili Kenan Esengin'in, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Malive ve Plân komisyonları raporları (2/477) (S. Sayısı : 385) [Dağıtma tarihi : 9 . 9 . 1963]

57. — Nüfus plânlaması hakkında kanun tasarısı ve Adalet, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/480) (S. Sayısı : 388) [Dağıtma tarihi : 13 . 9 . 1963]

58. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 7350 sayılı Kanunla muaddel 100 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine ait kanun teklifi ile Cumhuriyet Senatosu Antalya Üyesi Mustafa Özer'in, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 89 ncu maddesine bir fıkra ve geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe komisyonları raporları (2/120, 2/206) (S. Sayısı : 400) [Dağıtma tarihi : 14 . 9 . 1963]

59. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine ve 5 arkadaşının, Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Emniyet Genel Müdürlüğü kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve İçişleri ve Plân komisyonları raporları (2/266) (S. Sayısı : 399) [Dağıtma tarihi : 17 . 9 . 1963]

60. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarısı ve Kars Milletvekili Necmettin Akan'ın, T. C. Emekli Sandığı Kanununun 32 nci maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonları raporları (2/423, 2/424) (S. Sayısı : 442) [Dağıtma tarihi : 19 . 9 . 1963]

61. — Kütahya Milletvekili Sadrettin Tosbi ve 21 arkadaşının, 7334 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ile Eskişehir milletvekilleri İbrahim Cemalcılar ve Şevket Asbuzoğlu'nun, 7334 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları porları (2/307, 2/322) (S. Sayısı : 444) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 .1963]

× 62. — Cumhurbaşkanlığı tarafından geri gönderilen X ve XI nci Dönem T. B. M. Meclisi üyelerinin ödeneklerinden mütevellit T. C. Ziraat Bankası ve Maliye Bakanlığına olan borçlarının on yıl faizsiz taksite bağlanmasına ve tahakkuk etmiş faizlerinin kaldırılmasına ait kanun ve (C. Senatosu Adana Üyesi Mehmet Ünaldı'nın, 159 sayılı Kanunun 8 nci maddesine ek kanun teklifi ile Anayasa Komisyonu raporu) ve Ticaret, Maliye ve Plân komisyonları raporları ile Anayasa Komisyonu mütalâası (2/97, 2/251, 2/426) (S. Sayısı : 453) [Dağıtma tarihi : 23 . 9 . 1963]

63. — Çorum Milletvekili Abdurrahman Güler ve 14 arkadaşının, 3656 sayılı Kanunun 7 ve 3659 sayılı Kanunun 8 nci maddelerine birer fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Plân Komisyonu raporu (2/330) (S. Sayısı : 460) [Dağıtma tarihi : 1 . 10 . 1963]

64. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Nüvit Yetkin'in, 5434 sayılı Kanuna bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Maliye ve

Plân komisyonları raporları (2/499) (S. Sayısı : 474) [Dağıtma tarihi : 4 . 10 . 1963]

65. — İstanbul Milletvekili Coşkun Kırca ve 2 arkadaşının, Taşıt Kanununa ek cetvellere bâzı binek otomobillerinin ilâve edilmesi hakkında kanun teklifi ile Tekirdağ Milletvekili Hayri Mumcuoğlu'nun, 5 . 1 . 1961 tarih ve 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli cetvellerde bu kanunun 7 ve 16 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet ve Plân komisyonları raporları (2/225, 2/432) (S. Sayısı : 475) [Dağıtma tarihi : 5 . 10 . 1963]

66. — Yozgat Milletvekili Celâl Sungur ve Kayseri Milletvekili Mehmet Göker'in, 4936 sayılı Kanunun bâzı maddelerini tadil eden 115 sayılı Kanunun geçici 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/231) (S. Sayısı : 490) [Dağıtma tarihi : 7 . 10 . 1963]

67. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı teşkilâtında çalışan tabip, diş tabibi ve eczacılardan coğrafi, iktisadi ve içtimai sebeplerle hususi vaziyette olduğu Bakanlar Kurulunca kabul olunan mahallerde sürekli görev ile bulunanlarla, hıfzıssıhha enstitülerinde çalışmakta olan kimya mühendisleri, mikrobiyoloji ve biyokimya mütehassıslarına ödenek verilmesine dair kanun tasarısı ile Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, hekimlere aylık hizmet karşılığı ödenek verilmesine dair kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/531, 2/89) (S. Sayısı : 489) [Dağıtma tarihi : 8 . 10 . 1963]

68. — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı sağlık kurumlariyle esenleştirme (Rehabilitasyon) tesislerine verilecek döner sermaye hakkındaki 209 sayılı Kanuna bâzı maddeler eklenmesi ve bu kanunun 11 nci maddesinin yürürlükten kaldırılmasına dair kanun tasarısı ile Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Devlet hastanelerinde çalışan doktorlar hakkında kanun teklifi ve Sağlık ve Sosyal Yardım, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/481, 2/278) (S. Sayısı : 491) [Dağıtma tarihi : 9 . 10 . 1963]

69. — Artvin Milletvekili Sabit Osman Avcı'nın 3204 sayılı Orman Genel Müdürlüğü Teşkilât Kanununa geçici madde eklenmesine ve aynı kanuna ek 3904 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Tarım ve Plân komisyonları raporları (2/241) (S. Sayısı : 501) [Dağıtma tarihi : 15 . 10 . 1963]

70. — Millî Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek ve orta dereceli okullar öğretmenlerinin haftalık ders saatleri ile ek ders ücretleri hakkında kanun tasarısı ve Konya Milletvekili Vefa Tanır ve 7 arkadaşı ile C. Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 3 arkadaşının İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki 1702 sayılı Kanunun değişik 3 ncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve C. Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir ve 3 arkadaşının, 3007 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesi ve 6 ncı ve 8 nci maddeleriyle 6836 sayılı Kanunun kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/525, 2/25, 2/155, 2/186) (S. Sayısı : 515) [Dağıtma tarihi : 24 . 10 . 1963]

71. — 4862 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde yazılı kadroların değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonları raporları (1/475) (S. Sayısı : 520) [Dağıtma tarihi : 24 . 10 . 1963]

× 72. — Takip ve tahsiline mahal ve imkân görülemiyen bir kısım Hazine alacaklarının silinmesi hakkındaki kanun tasarısı ve Plân Komisyonu raporu ile Anayasa Komisyonunun mütalâası (1/433) (S. Sayısı : 266 ve 266 ya 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 20 . 9 . 1963]

73. — Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanununun 34 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Adalet ve Tarım komisyonları raporları (1/463) (S. Sayısı : 268) [Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1963]

74. — Islahı Hayvanat Kanununun 5883 sayılı Kanunla değişik 35 nci maddesine bâzı hükümler eklenmesine dair 7454 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin son fıkrasının kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve Tarım komisyonları raporları (1/435) (S. Sayısı : 269) [Dağıtma tarihi : 20 . 6 . 1963]

75. — Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk ile Cumhuriyet Senatosu Tabiî Üyesi Selâhattin

Özgür'ün, 4273 sayılı Subaylar Heyetine mahsus terfi Kanununun 16 ncı maddesinin 2 nci fıkrasına bir bend ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Millî Savunma Komisyonu raporu (2/315) (S. Sayısı : 350) [Dağıtma tarihi : 12 . 7 . 1963]

76. — Askerî memnu mıntakalar Kanununun birinci maddesinin (A) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/473) (S. Sayısı : 364) [Dağıtma tarihi : 19 . 7 . 1963]

× 77. — 16 Ağustos 1960 tarihinde Lefkoşa'da, Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, Büyük Britanya ve Şimali İrlânda Birleşik Kırallığı ve Kıbrıs Cumhuriyeti arasında imzalanan Kıbrıs Cumhuriyetinin teessüsüne mütaallik Anlaşma ile A, B, C, D, E, F, eklerinin, Türkiye Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı ve Büyük Britanya ve Şimalî İrlânda Birleşik Kırallığı arasında imzalanan Garanti Andlaşması ve bu Andlaşmanın II nci maddesinde atıfta bulunulan Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının temel maddelerinin, Türkiye Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti ve Yunanistan Kırallığı arasında imzalanan, İttifak Andlaşması ile I ve II sayılı ek protokollerin Türkiye Cumhuriyeti, Kıbrıs Cumhuriyeti ve Yunanistan Kırallığı arasında imzalanan İttifak Andlaşmasının uygulanması için imza edilen Andlaşmanın, en ziyade müsaadeye mazhar millet şartı hakkında, Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Cumhuiryeti arasında nota teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın onaylanması hakkında kanun tasarısı ve Anayasa, Dışişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/24) (S. Sayısı : 387) [Dağıtma tarihi : 19 . 9 . 1963]

78. — Çay ilçesinin Geneli (Aydoğmuş) köyü hane 65, cilt 12 ve sayfa 107 sayısında nüfusa kayıtlı Abdurrahmanoğlu Elif'ten doğma 21 . 4 . 1928 doğumlu Kadir Ceylân'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/745) (S. Sayısı : 528) [Dağıtma tarihi : 10 . 12 .1963]

79. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Beden Terbiyesi Kanununun 4 ncü ve 13 ncü maddesinin kaldırılmasına dair kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/386) (S. Sayısı : 128) [Dağıtma tarihi : 4 . 4 . 1963]

80. — Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 2 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu. (1/458) (S. Sayısı : 265) [Dağıtma tarihi : 19 .6 . 1963]

81. — Balıkesir Milletvekili Ahmet Aydın Bolak ve 15 arkadaşının, 1389 sayılı Kanunun belediyeler hukuk işlerinde çalışanlara tatbiki hakkında kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/507) (S. Sayısı : 341) [Dağıtma tarihi : 11 . 7 . 1963]

82. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, düğünlerde men'i israfata dair 55 sayılı Kanunun kaldırılmasına dair kanun teklifi ve Adalet ve İçişleri Komisyonları raporları (2/387) (S. Sayısı : 349) [Dağıtma tarihi : 12 . 7 . 1963]

83. — C. Senatosu İzmir Üyesi Ömer Lûtfi Bozcalı'nın, Bursa merkez ilçesindeki gedik ve zeminlerin tasfiyesine dair 141 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve İçişleri Komisyonu raporu (2/504) (S. Sayısı : 509) [Dağıtma tarihi : 18 . 10 . 1963]

84. — Gümrük memurlarından vazifei memuresini suiistimal edenlerle vazife veya mesleklerinde kendilerinden istifade edilmiyenler hakkında yapılacak muameleye dair 1920 sayılı Kanunun birinci maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/417) (S. Sayısı : 510) [Dağıtma tarihi : 18 . 10 . 1963]

× 85. — 18 Nisan 1951 tarihinde Paris'te akdolunan (Avrupa ve Akdeniz Nebat Koruma Teşkilâtı kurulmasına mütaallik Sözleşme) ile üç ekine katılmamız için hükümete yetki verilmesi hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Tarım komisyonları raporları (1/184) (S. Sayısı : 530) [Dağıtma tarihi : 18 . 12 . 1963]

× 86. — Milletlerarası Kavakçılık Komisyonunun Gıda ve Tarım Teşkilâtı (F. A. O.) bünyesi içine alınmasına dair Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyetinin katılmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Tarım komisyonları raporları (1/418) (S. Sayısı : 531) [Dağıtma tarihi : 18 . 12 . 1963]

× 87. — Millî Prodüktivite Merkezi kuruluş kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu

(1/321) (S. Sayısı : 532) [Dağıtma tarihi : 18 . 12 . 1963]

88. — 5680 sayılı Basın Kanununa bir madde eklenmesi hakkındaki Kanunun kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Adalet ve Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (1/541) (S. Sayısı : 533) [Dağıtma tarihi : 3 . 12 . 1963]

× 89. — Türk - Yunan Trakya hududunun mühim kısmını tâyin eden Meriç nehri mecrasının ıslahı dolayısiyle 19 Ocak 1963 tarihinde imzalanan Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Bayındırlık ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 505) [Dağıtma tarihi : 18 . 10 . 1963]

× 90. — Konut kanunu tasarısı ve Geçici Komisyon raporu (1/493) (S. Sayısı : 534) [Dağıtma tarihi : 24 . 12 . 1963]

91. — Tarım Müşavirliği kurulması hakkında kanun tasarısı ve Tarım ve Plân komisyonları raporları (1/537) (S. Sayısı : 535) [Dağıtma tarihi : 25 . 12 . 1963]

× 92. — Tarım Kredi Kooperatifleri Kanununa bâzı maddelerin eklenmesine ve bu kanunun bir maddesinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı ve Ticaret, Maliye ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (1/369) (S. Sayısı : 536) [Dağıtma tarihi : 25 . 12 . 1963]

× 93. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek kanun tasarısı ve Millî Savunma, Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/505) (S. Sayısı : 537) [Dağıtma tarihi : 25 . 12 . 1963]

94. — 2.7.1962 tarihli ve 58 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/538) (S. Sayısı : 538) [Dağıtma tarihi : 25 . 12 . 1963]

95. — 3242 ve 5244 sayılı kanunlarla verilen yemeklik ve tohumluk bedellerinin tecili hakkındaki 310 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ile C. Senatosu Urfa Üyesi Vasfi Gerger'in, muhtaç çiftçilere tohumluk ve yemeklik dağıtılması hakkındaki 5254 sayılı Kanuna göre verilen tohumluk ve yemeklik bedellerinin tecili hakkındaki 310 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Ticaret, Maliye, Tarım ve Plân komisyonları raporları (1/491, 2/491) (S. Sayısı : 539) [Dağıtma tarihi : 25 . 12 . 1963]

× 96. — Milletlerarası Sivil Havacılık Andlaşmasına mükerrer 93 ncü madde eklenmesine ve 50 nci maddenin (a) fıkrasının değiştirilmesine dair protokollerin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma komisyonları raporları (1/264) (S. Sayısı : 541) [Dağıtma tarihi : 26 . 12 . 1963]

97. — Kayseri Milletvekili Hüsamettin Gümüşpala ve 24 arkadaşının, Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin ücretlerine dair Kanunun bâzı maddelerini değiştiren 4620 numaralı Kanuna ek kanun teklifi ve Ulaştırma ve Plân komisyonları raporları (2/564) (S. Sayısı : 542) [Dağıtma tarihi : 27 . 12 . 1963]

× 98. — Türkiye ile Avrupa Ekonomik topluluğu arasında bir ortaklık yaratan Andlaşma ve eklerinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı ve Ticaret, Gümrük ve Tekel, Dışişleri ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu. (1/559) (S. Sayısı : 544) [Dağıtma tarihi : 27 . 12 . 1963]

99. — Rize'nin Kömürcüler köyü 29 hanesinde nüfusa kayıtlı Mustafaoğlu, Elmas'tan doğma, 7 . 1 . 1929 doğumlu Bayram Albayrak'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/438) (S. Sayısı : 545) [Dağıtma tarihi : 4 . 1 . 1964]